

Datum: 2024-12-11

Tid: 17:00

Plats: Bollebygdskolans matsal

Ordförande

Emma Isfeldt (S)

1. Upprop

2. Val av protokollsjusterare

Ärendet i korthet

Förslag digital signering: Måndag 16 december kl 17.

Föreslagna justerare: Ralf Lindberg (V), Yvonne Andrén (C),
ersättare Sverre Fredriksson (M).

3. Meddelanden

Anmälningar

- KS2024/1-78 Beslut från delregional nämnd södra 19 november 2024 - Bollebygds kommun - verksamhetsplan och budget för lokalt folkhälsoarbete 2025
- KS2024/309-1 Verksamhetsplan Sjuhärads samordningsförbund 2025-2027
- KS2024/1-79 Bygg- och miljönämnden uppföljningsrapport oktober
- KS2024/305-2 Uppföljningsrapport oktober 2024, kommunstyrelsen

4. Inkommet medborgarförslag; Medborgarförslag om att den palestinska flaggan hissas utanför

kommunhuset

KS2024/307

5. Inkommen motion; Motion (SD)/(KD) om

hundrastgård

KS2024/315

6. Inkommen motion: Motion (SD) om allmän toalett

KS2024/314

7. Inkommen motion: Motion (SD)/(KD) om jäv i politiska instanser
KS2024/312
8. Inkommen motion: Motion (FR) om publicering av kallelser och protokoll från bygg- och miljönämnden
KS2024/306
9. Inkommen motion: Motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader för VA, avfall m.m.
KS2024/318
10. Revidering av VA-taxa för Bollebygds kommun
KS2024/287
11. Revidering av bygglovstaxa för Bollebygds kommun
KS2024/283
12. Förslag att avveckla demokratistipendiet för barn och ungdomar i Bollebygds kommun
KS2024/281
13. Finanspolicy för Bollebygds kommun
KS2024/175
14. Uppföljningsrapport oktober 2024, Bollebygds kommun
KS2024/304
15. Svar på motion (KD)/(SD) om lönepåslag för seniorer
KS2024/46

- 16.** Delårsrapport jan-aug 2024 för SÄRF
KS2024/296

4. Inkommet medborgarförslag;
Medborgarförslag om att den palestinska
flaggan hissas utanför kommunhuset
KS2024/307

Ärende:
Datum:

Medborgarförslag
den 20 november 2024 14:28:19

[Kommunstyrelsen](#)

20/11 2024

Medborgarförslag.
Glenn Zetterlind

Lämna in ett medborgarförslag för att få den palestinska flaggan hissad utanför kommunhuset.

Israel är en ockupationsmakt som annekterar landområden och skövlar bostadsområden tillhörande Palestina.

70% av de som mördas i Palestina är kvinnor och barn.

Israel försvårar transporter med läkemedel, mat och andra förnödenheter mot gällande internationell rätt.

Det är enligt Human Right Watch och FN pågående brott mot mänskligheten från båda sidor, och det stämmer säkert. Men det är bara EN ockupationsmakt. Lämna debatten om vem som försvarar sig och vem som är terrorist utanför förslaget.

Så.

Därför föreslår jag att vi gör plats för också en Palestinsk flagga om vi menar allvar med alla människors lika värde.

Med en förhoppning om fred i Mellanöstern där Palestinier som Israeler skall kunna leva i fred.

Glenn Zetterlind

5. Inkommen motion; Motion (SD)/(KD) om
hundrastgård KS2024/315

Motion till fullmäktige 2024-11-22

Hundrastgård

För ungefär ett halvår sedan så avslogs vår motion om att uppföra en hundrastgård med en knapp majoritet av kommunfullmäktige. Motståndarsidan hävdade att grönplanen behöver vara klar först och att det där efter kan hända saker.

Nu är grönplanen beslutat men några initiativ till hundrastgård har vi inte satt. Vi väljer därför att lyfta frågan igen eftersom hindret gällande grönplanen nu borde vara passé.

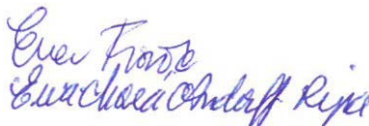
Vi har många invånare med hund i Bollebygd och en stor del av dessa bor i centrala Bollebygd. Det har tidigare inkommit flera medborgarförslag om att anlägga en hundrastgård men utan respons. Hunden är en stor del av många människors liv och många hundägare lever ensamma. En hundrastgård skulle inte bara möjliggöra rekreation för hunden, det skulle även skapa möjligheter för hundägare att träffa likasinnade

Det finns stor önskan hos Bollebygds hundägare att det uppförs en hundrastgård i Bollebygd dit även icke bilburna personer samt individer med rullstol/rollator ska kunna ta sig. Placeringen bör vara så centralt som möjligt.

Vi yrkar att kommunfullmäktige beslutar att anlägga en hundrastgård i Bollebygd.

Ewa Fröjd

Ewa-Maria Andorff-Ripa
Sverigedemokraterna

Rune Kennborn

Kristdemokraterna

6. Inkommen motion: Motion (SD) om allmän
toalett KS2024/314

MOTION OM ALLMÄN TOALETT

Många invånare har önskat en allmän toalett, en fristående som har skyltar som visar tydligt var den ligger. Många med mig har ingen kännedom att Hemköp (Bolles) har en toalett, men den är låst och nyckeln ligger i kassan. Nackdelen är att det finns inga skyltar att Bolles har en allmän toalett. Jag anser att toalett är självklarhet och den placeras centralt och med vägledande skyltar.

Jag yrkar att en allmän toalett uppförs i centrala Bollebygd.

Ewa Fröjd SD

Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD)

Birgitta Rasmussen (SD)

7. Inkommen motion: Motion (SD)/(KD) om
jäv i politiska instanser KS2024/312

Jäv i politiska organ

Vid senaste kommunfullmäktigemötet uppstod en diskussion om jäv i samband med ett fyllnadsval. En moderat ledamot lyfte fram olämpligheten i att inneha flera uppdrag samtidigt inom olika nämnder. Risken för att beslut kan överklagas eller stoppas belystes under diskussionen.

En översikt visar att flera partier, inklusive Moderaterna, har företrädare med uppdrag i flera nämnder.

Dessutom framkommer att en politiker som också är ordförande för ett parti kommer att anställas som miljö- och hållbarhetsstrateg. Denna dubbelroll innebär att personen både bereder och påverkar politiska beslut, vilket kan leda till en potentiell jävssituation.

Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna anser att det är av största vikt att kommunen agerar proaktivt för att undvika situationer där beslut kan ifrågasättas eller överklagas på grund av jäv. Vi föreslår därför att kommunen använder extern, oberoende aktör – exempelvis Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) – för att genomföra en grundlig kartläggning av jäv inom den politiska organisationen. Syftet är att identifiera riskområden och ta fram konkreta förslag för att minimera dessa risker. Åtgärderna kan omfatta ändringar i kommunens reglementen eller andra relevanta riktlinjer.

Vi yrkar att kommunen, med hjälp av en extern part, genomför en kartläggning av den politiska organisationen för att identifiera och minimera risken för jäv.

2024-11-26

Daniel Persson

Rune Kennborn

Sverigedemokraterna

Kristdemokraterna

8. Inkommen motion: Motion (FR) om publicering av kallelser och protokoll från bygg- och miljönämnden KS2024/306

Från: "Suzanna Bengtsson" <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Skickat: Tue, 19 Nov 2024 09:23:27 +0100
Till: "Suzanna Bengtsson" <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne: VB: Motion

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Michael Plogell
Skickat: den 18 november 2024 20:31
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne: Motion

I Sverige gäller offentlighetsprincipen. Syftet är att medborgare ska få insyn och möjlighet att kontrollera hur bl a tjänstemän arbetar.

I det politiska livet i Bollebygd har detta bl a manifesterats i att kallelser och protokoll från politiska möten i nämnder och fullmäktige publiceras på hemsidan meeting.bollebygd.se.

Genom att studera handlingarna som presenteras på hemsidan ges Bollebygds invånare insyn i lokalpolitiken och de kan då kontrollera vad politiker och tjänstemän beslutar och verkställer.

Det har nyss kommit till vår kännedom att den nyligen instiftade bygg- och miljönämnden valt att exkludera medborgarnas insyn. För att ta del av kallelser och protokoll måste invånare kontakta nämnden och be att få dokument. Tydligt är den rutinen "bättre" för de politiker och tjänstemän som arbetar för nämnden. Så kan vi inte ha det. Det är tydligt att de i nämnden ansvariga politikerna inte har klart för sig vilka de arbetar för.

Mot bakgrund härav lämnar vi följande

Motion

Folkets Röst vill att kommunfullmäktige ska besluta att kallelser och protokoll som upprättas inom ramen för bygg- och miljönämnden ska publiceras på samma sätt som för övriga nämnder. För närvarande publiceras sådana dokument på hemsidan ovan.

Med vänlig hälsning/Best regards
Michael Plogell

9. Inkommen motion: Motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader för VA, avfall m.m. KS2024/318

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Tommy Andersson](#)
Ärende: Motion FR
Datum: den 29 november 2024 09:53:56

Från: Michael Plogell
Skickat: den 29 november 2024 09:49
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Kopia: Michael Plogell <mplogell@gmail.com>
Ämne: Re:

Motion

Hemsidan <https://nilsholgersson.nu/rappporter/rappport-2024/totalt-2024> redovisar årligen skillnaderna mellan Sveriges kommuners prissättning av vatten, avlopp, el, fjärrvärme och avfall. Bollebygds kommun har ett mycket högt kostnadsläge. Vi rankas som den 274 dyraste kommunen av 290 kommuner. Vi i Folkets Röst är mycket missnöjda med den placeringen. Vi menar att vi bör ligga bland de mindre kommuner i riket som har bäst ranking. Det finns flera kommuner med ungefär vårt invånarantal som har väsentligen lägre kostnader. Vi lämnar därför följande

MOTION

Vi ber kommunfullmäktige ge teknik- och servicenämnden i uppdrag att hantera kommuninvånarnas kostnader så att kommunen per 2030 ligger bland de 5 kommuner med mindre än 15 000 invånare som har bäst ranking i denna redovisning. Nämnden ska årligen redovisa hur arbetet därmed avlöper.

Med vänlig hälsning/ Best regards

Michael Plogell

10. Revidering av VA-taxa för Bollebygds kommun KS2024/287

§168

KS2024/287

Revidering av VA-taxa för Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige tillstyrker teknik- och servicenämndens förslag:
Kommunfullmäktige beslutar att bruknings- samt anslutningsavgiften för VA i Bollebygds kommun höjs med 23,5% från och med 2025-01-01. Den tidigare antagna VA-taxan (gällande från 2021-01-01) upphävs i samband med kommunfullmäktiges om ny taxa.

Budgeten för finansförvaltningen höjs med 250 tkr för höjd ränta inom VA-verksamheten.

Teknik- och servicenämnden tilldelas ett budgettillskott på 250 tkr för skattefinansiering av dagvatten från allmän plats. Beslutet innebär att kommunens budgeterade resultat höjs med 250 tkr 2025.

Reservation

Lisette Vermeulen (SD) och Cecilia Carlhson (KD) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut med följande motivering: Vi anser att höjningen för bruknings- samt anslutningsavgiften för VA blir för stor. Höjningen kommer att få konsekvenser för hushållens ekonomi och främst för dom hushåll som redan har en svag ekonomi. En hög anslutningsavgift kan också minska attraktionen att bygga här och kommunen får svårare att sälja sina tomter. SD och KD vill därför att man skattefinansierar delar av vatten och avlopp och hade medel avsatta till

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

det i sitt budgetförslag. I den beslutade budgeten för 2025 (majoritetens) finns tyvärr inte ekonomiska medel avsatta för detta.

Ärendet

Kommunalt vatten och avlopp (VA) är en grundläggande samhällsservice som finansieras genomavgifter, även kallade taxor, i stället för kommunalskatt. Denna finansieringsmodell är utformad för att säkerställa en rättvis och hållbar förvaltning av våra vattenresurser. Varje kommun har ett eget system för VA-taxa, beslutat av kommunfullmäktige. Dessa taxor är utformade enligt lagstiftningens krav på rättvisa, skälighet och självkostnadsprincipen. De tar hänsyn till den nytta som brukaren får av anslutningen till det kommunala VA-nätet. VA-taxorna består vanligtvis av två huvuddelar: löpande brukningsavgifter och en (engångs) anläggningsavgift vid anslutning till VA-kollektivet. Dessa kan i sin tur delas upp i olika komponenter för dricksvatten, avlopp och dagvattenhantering, med både fasta och rörliga delar.

Kommunerna har viss flexibilitet i hur de strukturerar sina taxor. De kan välja att komplettera med skattemedel eller låta intäkter från en typ av avgift finansiera en annan del av verksamheten. Detta, tillsammans med lokala förutsättningar och behov, gör att taxorna kan variera betydligt mellan olika kommuner. För att möjliggöra jämförelser mellan kommuner används ofta tvåstandardiserade "typhus", A och B, som representerar ett genomsnittligt enbostadshus respektive ett flerfamiljshus. Dessa modeller ger en uppfattning om skillnader i taxenivåer, även om de inte kan fånga alla nyanser i de olika kommunernas taxestrukturer. Bollebygds kommun har inte höjt sin VA-taxa sedan januari 2021. Sedan dess har såväl investeringsbehovet som driftkostnaderna ökat markant för VA-

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

verksamheterna i hela riket. Som konsekvens av detta ser teknik- och servicenämnden ett brådskande behov att höja taxan. Snitthöjningen i riket har under de senaste tre åren varit följande:

2022: 3,9% (typhus A), 3,7% (typhus B)

2023: 8,1% (typhus A & B)

2024: 14,0% (typhus A & B)

Förväntningarna från Svenskt vatten är att snitthöjningen även 2025 kommer vara hög. Observera också att flera kommuner skattefinansierar delar av VA-verksamheten, vilket försvårar jämförelsen. Teknik- och serviceförvaltningen har lyft behovet av att höja taxan tidigt i 2025 års budgetprocess och har under 2024 fortsatt påtala vikten av att nå en strukturell balans för verksamheten.

Efter den senaste taxehöjningen har kostnadssidan påverkats av räntehöjningar, inflation, löneökningar, högre krav, ett växande uppdrag och större, samt mer akuta behov av utredningar. Samtidigt har förbrukningen minskat under de senaste två åren – något som kopplas till hushållens tuffare ekonomiska situation. Detta innebär att verksamhetens intäkter blivit lidande samtidigt som kostnaderna skenat. Oavsett vilken finansieringslösning som beslutas, behövs en stärkt finansiering om 23,5% (4,7 mnkr.) för att verksamheten ska nå strukturell balans.

Under 2024 har teknik- och serviceförvaltningen arbetat fram en långsiktig VA-kalkyl och synliggjort diskrepanser i vad som taxefinansieras men bör skattefinansieras, och vice versa.

I VA-kalkylen framgår att taxorna kommer behöva höjas med cirka 7% de kommande fem åren, givet att verksamheten betalar internränta om 2,5-3,0% och

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

investeringar görs i linje med plan. Om internräntan eller investeringstakten höjs ytterligare blir också behovet av taxehöjningar högre. Även om taxorna beräknas höjas med cirka 7% årligen är förutsättningarna för kommande år beroende av flera faktorer och behöver analyseras inför varje föreslagen taxejustering.

Teknik- och servicenämnden har på sammanträde 2024-10-16, § 78, beslutat att föreslå till kommunfullmäktige att bruks- samt anslutningsavgiften för VA i Bollebygds kommun höjs med 23,5% från och med 2025-01-01, samt att den tidigare antagna VA-taxan (gällande från 2021-01-01) upphävs i samband med beslut i kommunfullmäktige om fastställande av ny taxa.

Ekonomiavdelningen har lämnat ett yttrande i ärendet; Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att den föreslagna höjningen på 23,5% är rimlig i förhållande till kostnadsutvecklingen. Under hösten 2024 har en genomgång gjorts utifrån rekommendationer och lagar av VA-redovisningen där en del förbättringsområden har identifierats. Två av dessa bedöms vara av större karaktär och behöver hanteras i budgeten. Den första är att VA-verksamheten har belastats med intern ränta men enligt redovisningsrekommendationer ska istället den genomsnittliga upplåningsräntan för kommunen användas. För 2025 bedöms skillnaden motsvara en ökad kostnad för VA-verksamheten med ca 500 tkr och motsvarande ökad intäkt på finansförvaltningen.

Den andra delen är att VA-kollektivet inte ska stå för kostnader som avser dagvatten från allmän platsmark eller större gator. VA-verksamheten har uppskattat den kostnaden till 250 tkr om året. För att lösa dessa avvikelser

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

föreslås kommunfullmäktige att i samband medrevidering av VA-taxan även besluta att:

- Budgeten för finansförvaltningen höjs med 250 tkr för höjd ränta inom VA-verksamheten.
- Teknik- och servicenämnden tilldelas ett budgettillskott på 250 tkr förskattefinansiering av dagvatten från allmän plats. Beslutet innebär att kommunens budgeterade resultat höjs med 250 tkr 2025.

Teknik- och servicenämndens förslag till beslut; Kommunfullmäktige beslutar att bruknings- samt anslutningsavgiften för VA i Bollebygds kommun höjs med 23,5% från och med 2025-01-01. Den tidigare antagna VA-taxan (gällande från 2021-01-01) upphävs i samband med kommunfullmäktiges om ny taxa.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras kl 14.35-14-40.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige tillstyrker teknik- och servicenämndens förslag:

Kommunfullmäktige beslutar att bruknings- samt anslutningsavgiften för VA i Bollebygds kommun höjs med 23,5% från och med 2025-01-01. Den tidigare antagna VA-taxan (gällande från 2021-01-01) upphävs i samband med kommunfullmäktiges om ny taxa.

Kommunstyrelsen föreslår följande till kommunfullmäktige:

- Budgeten för finansförvaltningen höjs med 250 tkr för höjd ränta inom VA-verksamheten.
- Teknik- och servicenämnden tilldelas ett budgettillskott på 250 tkr för skattefinansiering av dagvatten från allmän plats. Beslutet innebär att

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

kommunens budgeterade resultat höjs med 250 tkr 2025.

Ledamöternas förslag till beslut

Lisette Vermeulen (SD), med instämmande av Cecilia Carlhson (KD), föreslår att förslag om höjning avslås.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag; dels arbetsutskottet, dels Lisette Vermeulen (SD) m.fl om avslag. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Reservation

Lisette Vermeulen (SD) och Cecilia Carlhson (KD) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut med följande motivering: Vi anser att höjningen för bruks- samt anslutningsavgiften för VA blir för stor. Höjningen kommer att få konsekvenser för hushållens ekonomi och främst för dom hushåll som redan har en svag ekonomi. En hög anslutningsavgift kan också minska attraktionen att bygga här och kommunen får svårare att sälja sina tomter. SD och KD vill därför att man skattefinansierar delar av vatten och avlopp och hade medel avsatta till det i sitt budgetförslag. I den beslutade budgeten för 2025 (majoritetens) finns tyvärr inte ekonomiska medel avsatta för detta.

Beslutsunderlag

- § 148 KSAU Revidering av VA-taxa för Bollebygds kommun
- § 78 TSN Revidering av VA-taxa för Bollebygds kommun

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- VA-taxa 2025 för Bollebygds kommun
- Yttrande VA-taxa

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Styrdokument

Fastställt: Kommunfullmäktige 2024-12-11, § x

Gäller för: Bollebygds kommun

Dokumentansvarig: VA/Gatuchef

VA-taxa för Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

TAXA	3
Anläggningsavgifter (§§ 5–12)	5
Brukningavgifter (§§ 13–19)	11
TAXANS INFÖRANDE	15

TAXA

för Bollebygds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Bollebygds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt § 2 och § 5 lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostads-fastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	Sjukvård
Hantverk	Småindustri	Utbildning

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämförd fastighet, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

<i>Ändamål</i>	<i>Anläggningsavgift</i>	<i>Brukningavgift</i>
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja *)
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Nej **)

*) Brukningavgift Df ingår som en ospecificerad del i S.

***) Brukningavgift Dg finansieras via kommunbidrag till VA-verksamheten.

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–12)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

2025 års taxa

Avgift utgår per fastighet med:		Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	78 705	98 381
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	78 705	98 381
c)	en avgift per m ² tomtyta	49,73	62,16
d)	en avgift per lägenhet	36 986	46 232
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	21 041	26 301

* Avgift enligt 5.1 e) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, ska erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta ska erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För *annan fastighet* ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

2025 års taxa

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdraging av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	157 409	196 761
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	157 409	196 761
c)	en avgift per m2 tomtyta	75,94	94,93
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	48 327	60 410

* Avgift enligt 6.1 d) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, ska erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 I det fall avgiftsskyldighet för engångsavgift för det lokala ledningsnätet fullgjorts på annat sätt än via anläggningsavgift, ska ändå en avgift utgå med ett belopp motsvarande 15% av anläggningsavgift beräknad enligt § 5 respektive § 6 med justering enligt § 8.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska erläggas reducerade avgifter enligt följande:

<i>Avgifter för framdragen servisledning</i>	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på gällande taxa från 2021, vilken baseras på indextalet 334,47 (juni 2019) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen. Sedan basår och månad har KPI ökat med 23,7% till och med augusti 2024.

§ 10

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7 eller 6.6 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – till exempel ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för

fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

12.4 Begär fastighetsägare att befintlig servisledning inte längre ska brukas beroende på att han påkallat nytt servisläge eller av annat skäl, ska huvudmannens kostnad för proppning av servisanslutning ersättas av fastighetsägaren med belopp enligt § 5.1a) respektive § 6.1a).

Brukningsavgifter (§§ 13–19)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 13

För bebyggd fastighet ska erläggas brukningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:
2025 års taxa

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en fast avgift per vattenmätare och år:		
	Taxeklass	Mätarstorlek	
	1	qn 2,5 (småhus 1-2 lgh)	4 241 5 302
	2	qn 2,5 (grundtaxa)	5 278 6 599
	3	qn 6	10 390 12 987
	4	qn 10	21 111 26 389
b)	en avgift per m3 levererat vatten	43,76	54,70
c)	en avgift per år och lägenhet för bostads-fastighet och därmed jämfäställd fastighet	2 109	2 639
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m2 tomtyta för annan fastighet	151	188

13.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>
Mätaravgift	13.1 a)	50%	50%
Avgift per m ³	13.1 b)	40%	60%
Avgift per lägenhet	13.1 c)	50 %	50 %
Avgift efter tomtyta	13.1 d)	50 %	50 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

13.2 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 200 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 200 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

13.3 För så kallat byggvatten ska erläggas bruksavgift enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

13.4 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC's föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos domstol.

13.5 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 16.

13.6 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), ska erläggas avgift med 10 % av avgiften enligt 13.1 b).

§ 14

14.1 Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen

och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

14.2 Fastighetsägare som trots huvudmannens erinran släpper ut dagvatten i det allmänna spillvattensystemet påförs avloppsavgift. Beloppet baseras på yta som avvattnas och årsmedelnederbörden 900 mm.

§ 15

15.1 För obebyggd fastighet inom detaljplan som tidigare varit ansluten och som fullgjort sina skyldigheter gentemot huvudmannen avseende anläggningsavgift ska erläggas bruksavgift enligt 13.1 a) Taxeklass 1.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter ska därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>
Fast avgift	13.1 a) Taxeklass 1	50%	50%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

15.2 Begär fastighetsägaren att servisen proppas ska huvudmannen tillgodose sådan begäran. Detta sker på fastighetsägarens bekostnad, se §12.4. Huvudmannen äger rätt påfordra sådan proppning om anläggning, enligt föregående stycke, under minst 3 års tid inte varit i bruk. Även om proppning av servisledning skett ska bruksavgift enligt 15.1 erläggas.

§ 16

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet, vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

2025 års taxa

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	953	1 193
Uppsättning av vattenmätare	953	1 193
Byte av vattenmätare till mätare med pulsgivare	1 727	2 158
Utbyte av sönderfrusen mätare qn 2,5 m3	1 554	*)
Omplombering av vattenmätare	953	1 193

Montering respektive demontering av sommarvattenmätare	953	1 193
Svåråtkomlig mätarplacering eller läns-pumpning av mätarbrunn (per besök efter påtalande)	953	1 193
Avstängning av vattentillförsel	953	1 193
Påsläpp av vattentillförsel	953	1 193
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare (inte momsbelagt*)	953	-
Undersökning av vattenmätare - kontrollprovning	1 035	1 294
Förgäves besök	953	1 193
Ståndrörmätare debiteras enligt taxeklass 4, dock lägst 400 kr per tillfälle		
Olovlig inkoppling eller borttagning av vattenmätare	3 452	4 316

*) Moms utgår inte då mätaren är kommunens egendom.

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

16.1 För tömning av olje- eller fettavskiljare hos abonnent som inte har tecknat avtal med entreprenör har huvudmannen rätt att beställa sådan tömning för fastighetsägares räkning. Avgiften utgörs av självkostnad för tömning med ett omkostnadspålägg om 20 %.

Tömningsfrekvensen, som bestäms av huvudmannen för varje abonnent, är beroende av avskiljarens storlek och belastning.

16.2 Fastighetsägare som saknar för ändamålet avsedd avskiljaranordning, eller vars anordning eller tillsyn av anordning av huvudmannen konstaterats bristfällig, påförs huvudmannens kostnad för extraordinära åtgärder i det allmänna VA-systemet.

Avgiften som grundar sig på huvudmannens faktiska kostnad ska dock minst täcka två kontroll- och renspolningsåtgärder per år eller motsvarande inkl. moms 11 298 kr

16.3 Fastighetsägare som i samband med borrning av energibrunn inte på förhand träffat överenskommelse med huvudmannen om godkänd avskiljningsordning för borrkax, eller vars anordning eller tillsyn av anordning konstaterats bristfällig påförs huvudmannens kostnad för extraordinära åtgärder i det allmänna va-systemet.

Avgiften som grundar sig på huvudmannens faktiska kostnad ska dock inklusive moms minst uppgå till 11 298 kr.

§ 17

Avgift enligt 13.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 14.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Mätaravläsning kan ske antingen av VA-verkets personal eller av fastighetsägaren via självavläsning. Avläsning och debitering bör där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 18

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 19

Avgifter enligt § 13 är baserade på gällande taxa från 2021, vilken baseras på indextalet 337,07 (augusti 2020) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen. Sedan basår och månad har KPI ökat med 22,8% till och med augusti 2024.

TAXANS INFÖRANDE

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2025-01-01. De bruksavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.6 samt § 14, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av domstol jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

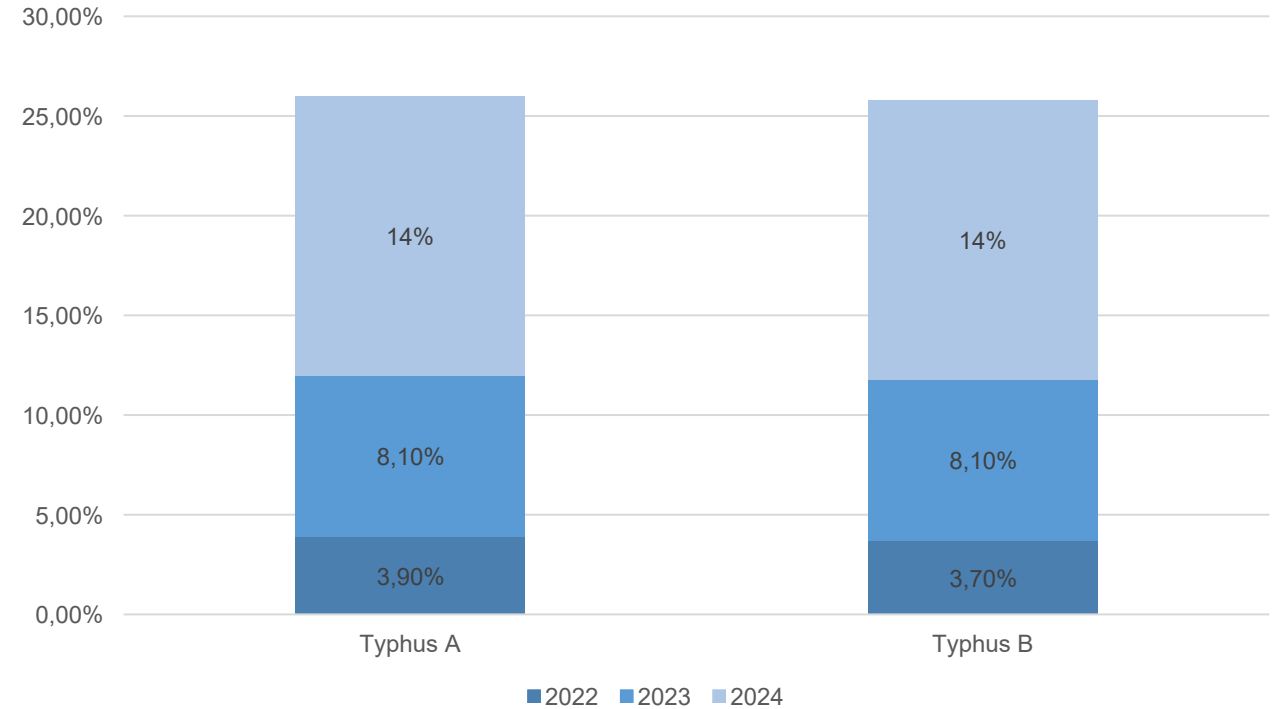
Revidering av VA-taxa 2025

Snitthöjning riket

- Hög förväntad snitthöjning även 2025 (Svenskt vatten)
- Skattefinansiering försvårar jämförelsen
- Prisökningar på material
- Höjt ränteläge (internränta)
- Utbud & efterfrågan på arbetsmarknaden
- Ökad investeringstakt & utredningar
- Minskad förbrukning

Snitthöjning VA-taxa riket

Kostnadsökning brukningsavgift

Brukningsavgift	Typhus A	Typhus B
Idag	13 070 kr	126 144 kr
23,5% höjning	16 141 kr	155 788 kr

Kostnadsökning anläggningsavgift

Anläggningsavgift	Typhus A	Typhus B
Idag	237 021 kr	771 177 kr
23,5% höjning	292 721 kr	952 404 kr

2024 års taxa

2025 års taxa (13,5%)

2025 års taxa (23,5%)

Avgift utgår per fastighet med:		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	63 729 72 332 78 705	79 661 90 415 98 381
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	63 729 72 332 78 705	79 661 90 415 98 381
c)	en avgift per m ² tomtyta	40,27 45,71 49,73	50,33 57,12 62,16
d)	en avgift per lägenhet	29 948 33 991 36 986	37 435 42 489 46 232
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	17 037 19 337 21 041	21 296 24 171 26 301

Frågor?

Brukningssavgift	Typhus A	Typhus B
Idag	13 070 kr	126 144 kr
23,5% höjning	16 141 kr	155 788 kr

Anläggningsavgift	Typhus A	Typhus B
Idag	237 021 kr	771 177 kr
23,5% höjning	292 721 kr	952 404 kr

Dnr : **KS2024/287-4**

Yttrande revidering av VA-taxa

Mot bakgrund av teknik- och servicenämndens begäran om revidering av VA-taxan lämnar kommunstyrelseförvaltningen följande yttrande inför kommunstyrelsen beredning av ärendet.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att den föreslagna höjningen på 23,5% är rimlig i förhållande till kostnadsutvecklingen.

Under hösten har en genomgång gjorts utifrån rekommendationer och lagar av VA-redovisningen där en del förbättringsområden har identifierats. Två av dessa bedöms vara av större karaktär och behöver hanteras i budgeten.

Den första är att VA-verksamheten har belastats med intern ränta men enligt redovisningsrekommendationer ska istället den genomsnittliga upplåningsräntan för kommunen användas. För 2025 bedöms skillnaden motsvara en ökad kostnad för VA-verksamheten med ca 500 tkr och motsvarande ökad intäkt på finansförvaltningen.

Den andra delen är att VA-kollektivet inte ska stå för kostnader som avser dagvatten från allmän platsmark eller större gator. VA-verksamheten har uppskattat den kostnaden till 250 tkr om året.

För att lösa dessa avvikelser föreslås kommunfullmäktige att i samband med revidering av VA-taxan även besluta att:

- Budgeten för finansförvaltningen höjs med 250 tkr för höjd ränta inom VA-verksamheten.

- Teknik- och servicenämnden tilldelas ett budgettillskott på 250 tkr för skattefinansiering av dagvatten från allmän plats. Beslutet innebär att kommunens budgeterade resultat höjs med 250 tkr 2025.

Daniel Aronsson

Bitr. kommundirektör/ekonomichef

§78

TSN2024/142

Revidering av VA-taxa för Bollebygds kommun

Beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige

Bruknings- samt anslutningsavgiften för VA i Bollebygds kommun höjs med 23,5% från och med 2025-01-01.

Den tidigare antagna VA-taxan (gällande från 2021-01-01) upphävs i samband med beslut i kommunfullmäktige om fastställande av ny taxa.

Teknik- och servicenämndens beslut

Punkt 2 i förvaltningens förslag till beslut stryks.

Ärendet

Kommunalt vatten och avlopp (VA) är en grundläggande samhällsservice som finansieras genom avgifter, även kallade taxor, i stället för kommunalskatt. Denna finansieringsmodell är utformad för att säkerställa en rättvis och hållbar förvaltning av våra vattenresurser.

Varje kommun har ett eget system för VA-taxa, beslutat av kommunfullmäktige. Dessa taxor är utformade enligt lagstiftningens krav på rättvisa, skälighet och självkostnadsprincipen. De tar hänsyn till den nytta som brukaren får av anslutningen till det kommunala VA-nätet. VA-taxorna består vanligtvis av två huvuddelar: löpande brukningsavgifter och en (engångs) anläggningsavgift vid anslutning till VA-kollektivet. Dessa kan i sin tur delas upp i olika komponenter för dricksvatten, avlopp och dagvattenhantering, med både fasta och rörliga delar.

Kommunerna har viss flexibilitet i hur de strukturerar sina taxor. De kan välja att komplettera med skattemedel eller låta intäkter från en typ av avgift finansiera en annan del av verksamheten. Detta, tillsammans med lokala förutsättningar och behov, gör att taxorna kan variera betydligt mellan olika kommuner. För att möjliggöra jämförelser mellan kommuner används ofta två standardiserade ”typhus”, A och B, som representerar ett genomsnittligt enbostadshus respektive ett flerfamiljshus. Dessa modeller ger en uppfattning om skillnader i taxenivåer, även om de inte kan fånga alla nyanser i de olika kommunernas taxestrukturer.

Bollebygd har inte höjt sin VA-taxa sedan januari 2021. Sedan dess har såväl investeringsbehovet som driftkostnaderna ökat markant för VA-verksamheterna i hela riket. Som konsekvens av detta ser teknik- och servicenämnden ett brådskande behov att höja taxan. Snitthöjningen i riket har under de senaste tre åren varit följande:

2022: 3,9% (typhus A), 3,7% (typhus B)

2023: 8,1% (typhus A & B)

2024: 14,0% (typhus A & B)

Förväntningarna från svenskt vatten är att snitthöjningen även 2025 kommer vara hög. Observera också att flera kommuner skattefinansierar delar av VA-verksamheten, vilket försvårar jämförelsen.

Teknik- och serviceförvaltningen har lyft behovet att höja taxan tidigt i 2025 års budgetprocess och har under året fortsatt påtala vikten av att nå en strukturell balans för verksamheten.

Efter den senaste taxehöjningen har kostnadssidan påverkats av räntehöjningar, inflation, löneökningar, högre krav, ett växande uppdrag och större, samt mer akuta behov av utredningar. Samtidigt har förbrukningen minskat under de senaste två åren – något som kopplas till hushållens tuffare ekonomiska situation. Detta innebär att verksamhetens intäkter blivit lidande samtidigt som kostnaderna skenat. Oavsett vilken finansieringslösning som beslutas, behövs en stärkt finansiering om 23,5% (4,7 mnkr.) för att verksamheten ska nå strukturell balans.

Under året har teknik- och serviceförvaltningen arbetat fram en långsiktig VA-kalkyl och synliggjort diskrepanser i vad som taxefinansieras men bör skattefinansieras, och vice versa. I VA-kalkylen framgår att taxorna kommer behöva höjas med cirka 7% de kommande fem åren, givet att verksamheten betalar internränta om 2,5–3,0% och investeringar görs i linje med plan. Om internräntan eller investeringstakten höjs ytterligare blir också behovet av taxehöjningar högre. Även om taxorna beräknas höjas med cirka 7% årligen är förutsättningarna för kommande år beroende av flera faktorer och behöver analyseras inför varje föreslagen taxejustering. Om VA-verksamheten förväntas betala internränta i nivå med den genomsnittliga inlåningsräntan, samt att skattekollektivet står för kostnaden kopplad till dagvatten, innebär det en ökad nettokostnad för VA-verksamheten om cirka 0,2 mnkr. Det hade i sin tur motiverat en ytterligare stärkt finansiering om 1,5%. När de stora VA-projekt som kommunen står inför färdigställs, kommer kapitalkostnaderna kräva kraftigt höjd finansiering, vilket behöver tas i beaktning när den långsiktiga finansieringen av VA-verksamheten planeras.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att höja finansieringen för VA-verksamheten enligt bifogat förslag från och med den 1 januari 2025 genom att antingen:

- 1: Höja bruksnings- samt anslutningsavgiften med 23,5%
- 2: Höja bruksnings- samt anslutningsavgiften med 13,5% och skattefinansiera resterande 10% (motsvarande 2,1 mnkr.).

Den tidigare antagna VA-taxan (gällande från 2021-01-01) upphävs i samband med beslut i kommunfullmäktige om fastställande av ny taxa.

Ledamöternas förslag till beslut

Sverre Fredriksson (M) föreslår att punkt 2 i förvaltningens förslag till beslut stryks.

Beslutsgång

Ordförande frågar först om Sverre Fredrikssons (M) förslag bifalls eller avslås och finner att teknik- och servicenämnden bifaller förslaget. Därefter frågar ordförande om förvaltningens förslag i övriga delar antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Revidering av VA-taxa 2025
- VA-taxa 2025 för Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

11. Revidering av bygglovstaxa för Bollebygds kommun KS2024/283

§167

KS2024/283

Revidering av bygglovstaxa för Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige tillstyrker bygg- och miljönämndens förslag;
Kommunfullmäktige beslutar att med stöd av 12 kap. 8, 9 samt 10 § § PBL (Plan- och bygglagen (2010:900) anta upprättat förslag till bygglovstaxa.

Taxebestämmelserna ska tillämpas för uttag av avgift för bygg- och miljönämndens handläggning av ärenden samt serviceåtaganden enligt PBL i den utsträckning som närmare föreskrivs i taxetabell A samt tidsuppskattning.

Taxebestämmelserna omfattar även uttag av avgift för tillsyn över de skyldigheter som följer av lag (2022:333) om energimätning i byggnader och förordning (2022:336) om energimätning i byggnader.

Taxan ska tillämpas från och med 2025-01-01 och ersätter tidigare taxa för handläggning av ärenden enligt PBL, kommunfullmäktiges sammanträde 2019-04-25, § 38, med de undantag som avser delar av taxan som omfattar kommunstyrelsens planverksamhet enligt reglemente.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timavgifter) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Ärendet

Taxan är kommunens medel för att ta betalt för handläggning av exempelvis bygglov, och andra ärenden enligt PBL. Att upprätta och besluta om taxan är ett kommunalt ansvar och som stöd i arbetet tar Sveriges kommuner och regioner (SKR) fram underlag för taxekonstruktion. En välfungerande taxa är ett viktigt hjälpmedel för att kommunerna ska kunna få täckning för sina kostnader för den PBL-verksamhet som ska finansieras via avgifter.

Taxan behöver delas upp efter genomförd omorganisation, då den nuvarande taxan berör verksamhet och uttag av avgifter inom två olika nämnder. Enligt 12 kap. 10 § PBL får en avgift enligt 12 kap. 8 eller 9 §§ inte vara en högre avgift än den genomsnittliga kostnaden för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Kommunen får alltså inte ta ut en avgift som överstiger den genomsnittliga självkostnaden för ärendets handläggning. Byggnadsnämnd, eller motsvarande nämnd, får ta ut en planavgift i samband med att en ansökan om bygglov beviljas, om åtgärden ska utföras inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser. Planavgift kan bara tas ut vid beviljande av lov för åtgärder som ska utföras inom detaljplaner och områdesbestämmelser som har upprättats eller ändrats från och med den 1 juli 1987.

En kommuns eventuella uppdragsverksamhet i anslutning till plan- och bygglagen och övrig byggnadslagstiftning bör betraktas som en självständig verksamhet i självkostnadshänseende eftersom den inte grundas på PBL:s bestämmelser. För uppdragsverksamheten tas samma timavgift ut som för myndighetsutövning, men med den skillnad att moms utgår. För nybyggnadskarta som krävs för den sökta åtgärden tas avgift ut, utan moms. Kommunstyrelsen tillhandahåller

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

nybyggnadskarta, mot avgift enligt separat taxa.

Enligt 12 kap. 10 § PBL är det kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna för beslut om taxa. Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxa till nämnd. Det innebär att taxan, så väl som ändring av taxan, måste beslutas av kommunfullmäktige. Taxan börjar tillämpas på ärenden och åtgärder från och med 1 januari 2025.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera det belopp som ska utgå för handläggningskostnad per timme (timdebitering), med procentsatsen Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som är publicerad på Sveriges kommuner och regioners webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. Utgångspunkten för indexuppräknningen är oktober år 2024.

Bygg- och miljönämnden har behandlat ärendet 2024-10-14, § 116.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige tillstyrker bygg- och miljönämndens förslag;

Kommunfullmäktige beslutar att med stöd av 12 kap. 8, 9 samt 10 § § PBL (Plan- och bygglagen (2010:900) anta upprättat förslag till bygglovstaxa.

Taxebestämmelserna ska tillämpas för uttag av avgift för bygg- och miljönämndens handläggning av ärenden samt serviceåtaganden enligt PBL i den utsträckning som närmare föreskrivs i taxetabell A samt tidsuppskattning.

Taxebestämmelserna omfattar även uttag av avgift för tillsyn över de skyldigheter som följer av lag (2022:333) om energimätning i byggnader och förordning

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

(2022:336) om energimätning i byggnader.

Taxan ska tillämpas från och med 2025-01-01 och ersätter tidigare taxa för handläggning av ärenden enligt PBL, kommunfullmäktiges sammanträde 2019-04-25, § 38, med de undantag som avser delar av taxan som omfattar kommunstyrelsens planverksamhet enligt reglemente.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timavgifter) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 138 KSAU Revidering av bygglovstaxa för Bollebygds kommun
- Underlag till bygglovstaxan- taxetabell A, reviderad inför KS
- Protokoll ny bygglovstaxa 2025
- Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS- NU
GÄLLANDE

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

A Taxetabeller för lov, anmälan mm

För ytterligare information avseende exempelvis handläggning av ärendetyper som inte återfinns i tabellerna och timdebitering, se kommunens taxebestämmelser.

Med *PBL* avses plan- och bygglagen (2010:900).

Planenligt: Den föreslagna åtgärden överensstämmer med gällande detaljplan, gällande områdesbestämmelser, givet förhandsbesked eller sådana äldre planer som ska jämföras med områdesbestämmelser eller detaljplan.

Avviker från detaljplan: Den föreslagna åtgärden innebär en avvikelse från gällande detaljplan, gällande områdesbestämmelser eller en äldre plan som ska jämföras med områdesbestämmelser eller detaljplan.

Utanför planlagt område: Den föreslagna åtgärden ligger utanför område med detaljplan, områdesbestämmelser eller sådana äldre planer som ska jämföras med områdesbestämmelser eller detaljplan, och omfattas heller inte av ett tidigare givet förhandsbesked.

Begreppen *nybyggnad*, *tillbyggnad* och *ändring* definieras på samma sätt som i 1 kap. 4 § PBL.

Där beräkning av BTA (bruttoarea) och OPA (öppenarea) förekommer, används mätregler enligt Svensk Standard, SS 21054:2009.

Avgift för handläggningen utgår även vid negativt beslut eller negativt besked (avslag), vid avvisning på grund av ofullständig ansökan, och vid avskrivning då den sökande återkallat sin ansökan. För ytterligare information, se kommunens taxebestämmelser.

A 1 Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

Ärendetyp		Avgift för handläggning av lov	Avgift för teknisk kontroll	Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll	
A 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus. I ärendetypen ingår även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovpliktiga och anmälningspliktiga åtgärder (dock ej attefall) som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	13 680 kr	17 100 kr	30 780 kr
A 1.2		Avviker från detaljplan	18 240 kr	17 100 kr	35 340 kr
A 1.3		Utanför planlagt område	26 220 kr	17 100 kr	43 320 kr
A 1.4	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder. I ärendetypen ingår även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovpliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	11 400 kr	17 100 kr	28 500 kr
A 1.5		Avviker från detaljplan	15 960 kr	17 100 kr	33 060 kr
A 1.6		Utanför planlagt område	23 940 kr	17 100 kr	41 040 kr

A 1.7	Nybyggnad av komplementbyggnad med tekniskt samråd och platsbesök	Planenligt	5 700 kr	9 120 kr	14 820 kr
A 1.8		Avviker från detaljplan	7 980 kr	9 120 kr	17 100 kr
A 1.9		Utanför planlagt område	6 840 kr	9 120 kr	15 960 kr
A 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad med tekniskt samråd	Planenligt	5 700 kr	6 840 kr	12 540 kr
A 1.11		Avviker från detaljplan	7 980 kr	6 840 kr	14 820 kr
A 1.12		Utanför planlagt område	6 840 kr	6 840 kr	13 680 kr
A 1.13	Nybyggnad av komplementbyggnad utan tekniskt samråd	Planenligt	5 130 kr	3 420 kr	8 550 kr
A 1.14		Avviker från detaljplan	7 410 kr	3 420 kr	10 830 kr
A 1.15		Utanför planlagt område	6 270 kr	3 420 kr	9 690 kr
A 1.16	Tillbyggnad, med tekniskt samråd och platsbesök	Planenligt	6 840 kr	9 120 kr	15 960 kr
A 1.17		Avviker från detaljplan	9 120 kr	9 120 kr	18 240 kr
A 1.18		Utanför planlagt område	7 980 kr	9 120 kr	17 100 kr
A 1.19	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	6 840 kr	6 840 kr	13 680 kr
A 1.20		Avviker från detaljplan	9 120 kr	6 840 kr	15 960 kr
A 1.21		Utanför planlagt område	7 980 kr	6 840 kr	14 820 kr
A 1.22	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	6 270 kr	3 420 kr	9 690 kr
A 1.23		Avviker från detaljplan	8 550 kr	3 420 kr	11 970 kr
A 1.24		Utanför planlagt område	7 410 kr	3 420 kr	10 830 kr
A 1.25	Fasadändring eller all övrig ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	2 850 kr	11 400 kr	14 250 kr
A 1.26		Avviker från detaljplan eller utanför planlagt område	3 420 kr	11 400 kr	14 820 kr
A 1.27	Fasadändring eller all övrig ändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	2 850 kr	1 710 kr	4 560 kr
A 1.28		Avviker från detaljplan eller utanför planlagt område	3 420 kr	1 710 kr	5 130 kr
A 1.29	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)		3 990 kr	9 690 kr	13 680 kr

A 2 Bygglöv och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader					
Ärendetyp			Avgift för handläggning av lov	Avgift för teknisk kontroll	Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll
A 2.1	Nybyggnad eller tillbyggnad 0-200 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	5 700 kr	11 970 kr	17 670 kr
A 2.2		Avviker från detaljplan eller med förhållanden	10 260 kr	11 970 kr	22 230 kr
A 2.3		Utanför planlagt område (lokaliseringsområde)	18 240 kr	11 970 kr	30 210 kr
A 2.4	Nybyggnad eller tillbyggnad 0-200 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	5 700 kr	3 420 kr	9 120 kr
A 2.5		Avviker från detaljplan eller med förhållanden	8 550 kr	3 420 kr	11 970 kr
A 2.6		Utanför planlagt område (lokaliseringsområde)	18 240 kr	3 420 kr	21 660 kr
A 2.7	Nybyggnad eller tillbyggnad 201-500 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	12 540 kr	11 970 kr	24 510 kr
A 2.8		Avviker från detaljplan eller med förhållanden	17 100 kr	11 970 kr	29 070 kr
A 2.9		Utanför planlagt område (lokaliseringsområde)	25 080 kr	11 970 kr	37 050 kr
A 2.10	Nybyggnad eller tillbyggnad 501-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	19 380 kr	12 540 kr	31 920 kr
A 2.11		Avviker från detaljplan eller med förhållanden	23 940 kr	12 540 kr	36 480 kr
A 2.12		Utanför planlagt område (lokaliseringsområde)	31 920 kr	12 540 kr	44 460 kr
A 2.13	Nybyggnad eller tillbyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	26 220 kr	17 100 kr	43 320 kr
A 2.14		Avviker från detaljplan eller med förhållanden	30 780 kr	17 100 kr	47 880 kr
A 2.15		Utanför planlagt område (lokaliseringsområde)	38 760 kr	17 100 kr	55 860 kr
A 2.16	Nybyggnad eller tillbyggnad över 5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	33 060 kr	17 100 kr	50 160 kr
A 2.17		Avviker från detaljplan eller med förhållanden	37 620 kr	17 100 kr	54 720 kr
A 2.18		Utanför planlagt område (lokaliseringsområde)	45 600 kr	17 100 kr	62 700 kr
A 2.19	Uppförande eller tillbyggnad av flerbostadshus, vård, boende, skola, samlingslokal eller handel 1-500 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	26 220 kr	45 600 kr	71 820 kr
A 2.20		Avviker från detaljplan	30 780 kr	45 600 kr	76 380 kr
A 2.21	Uppförande eller tillbyggnad av flerbostadshus, vård, boende, skola, samlingslokal eller handel 501-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	49 020 kr	45 600 kr	94 620 kr
A 2.22		Avviker från detaljplan	53 580 kr	45 600 kr	99 180 kr
A 2.23	Uppförande eller tillbyggnad av flerbostadshus, vård, boende, skola, samlingslokal eller handel 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	49 020 kr	62 700 kr	111 720 kr
A 2.24		Avviker från detaljplan	53 580 kr	62 700 kr	116 280 kr

A 2.25	Uppförande eller tillbyggnad av flerbostadshus, vård, boende, skola, samlingslokal eller handel över 5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	49 020 kr	79 800 kr	128 820 kr
A 2.26		Avviker från detaljplan	53 580 kr	79 800 kr	133 380 kr
A 2.27	Fasadändring eller all övrig ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	2 850 kr	11 400 kr	14 250 kr
A 2.28		Avviker från detaljplan eller utanför pla	3 420 kr	11 400 kr	14 820 kr
A 2.29	Fasadändring eller all övrig ändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	2 850 kr	1 710 kr	4 560 kr
A 2.30		Avviker från detaljplan eller utanför pla	3 420 kr	1 710 kr	5 130 kr

A 3 Bygglöv och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar				
Ärendetyp		Avgift för handläggning av lov	Avgift för teknisk kontroll	Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll
A 3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	3 420 kr	1 425 kr	4 845 kr
A 3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	9 120 kr	1 425 kr	10 545 kr
A 3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	1 140 kr	285 kr	1 425 kr

A 4 Bygglöv och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1		Avgift
Ärendetyp		Avgift
A 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
A 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
A 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
A 4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
A 4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
A 4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
A 4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

A 5 Bygglöv och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

Ärendetyp		Avgift för handläggning av lov	Avgift för teknisk kontroll	Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll	
A 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	4 560 kr	5 700 kr	10 260 kr
A 5.2		Avviker från detaljplan	5 700 kr	5 700 kr	11 400 kr
A 5.3		Utanför planlagt område	5 700 kr	5 700 kr	11 400 kr
A 5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	3 420 kr	1 425 kr	4 845 kr
A 5.5		Avviker från detaljplan	4 560 kr	1 425 kr	5 985 kr
A 5.6		Utanför planlagt område	4 560 kr	1 425 kr	5 985 kr
A 5.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd		0 kr	0 kr	Timdebitering
A 5.8	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	2 850 kr	1 140 kr	3 990 kr
A 5.9		Avviker från detaljplan	3 990 kr	1 140 kr	5 130 kr
A 5.10		Utanför planlagt område	3 990 kr	1 140 kr	5 130 kr

A 6 Förlängning av tidsbegränsat bygglov

Ärendetyp		Avgift
A 6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	3 705 kr

A 7 Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Ärendetyp		Avgift
A 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	3 705 kr

A 8 Anmälningsskyldiga åtgärder		
	Ärendetyp	Avgift
A 8.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	9 405 kr
A 8.2	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	5 985 kr
A 8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § PBL har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	Timdebitering
A 8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § PBL har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	Timdebitering
A 8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd	8 835 kr
A 8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	5 700 kr
A 8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	7 695 kr
A 8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	4 560 kr
A 8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	Timdebitering
A 8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	3 420 kr
A 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	Timdebitering
A 8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	4 560 kr
A 8.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	7 695 kr
A 8.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	4 560 kr
A 8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	9 975 kr
A 8.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	5 700 kr

A 8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c PBL eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd	Timdebitering
A 8.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c PBL eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	Timdebitering
A 8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	Timdebitering
A 8.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	Timdebitering

A 8.21	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbyggnad)	10 545 kr
A 8.22	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbyggnad)	6 270 kr
A 8.23	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbostadshus)	12 825 kr
A 8.24	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd (attefallshus i form av komplementbostadshus)	8 550 kr
A 8.25	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, med tekniskt samråd (ändring av attefallshus i form av komplementbyggnad till attefallshus i form av komplementbostadshus)	12 825 kr
A 8.26	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4 a § PBL så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4 a § PBL, utan tekniskt samråd (ändring av attefallshus i form av komplementbyggnad till attefallshus i form av komplementbostadshus)	8 550 kr
A 8.27	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 1 PBL, med tekniskt samråd (attefallstillbyggnad)	9 405 kr
A 8.28	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4 b § 1 st 1 PBL, utan tekniskt samråd (attefallstillbyggnad)	5 130 kr
A 8.29	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 2 PBL, med tekniskt samråd (attefallstakkupa)	9 405 kr
A 8.30	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4 b § 1 st. 2 PBL, utan tekniskt samråd (attefallstakkupa)	5 130 kr
A 8.31	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4 c § PBL, med tekniskt samråd	11 685 kr

A 9 Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder				
Ärendetyp		Avgift för handläggning av lov	Avgift för teknisk kontroll	Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll
A 9.1	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	3 420 kr	7 410 kr	10 830 kr
A 9.2	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	3 420 kr	1 710 kr	5 130 kr

A 10 Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov				
Ärendetyp		Avgift för handläggning av lov	Avgift för teknisk kontroll	Sammanlagd avgift för handläggning av lov och teknisk kontroll
A 10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	3 420 kr	8 550 kr	11 970 kr
A 10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	3 420 kr	2 850 kr	6 270 kr

A 11 Förhandsbesked			
Ärendetyp			Avgift
A 11.1	Förhandsbesked	Inom planlagt område	Timdebitering
A 11.2		Utanför planlagt område	22 230 kr
A 11.3	Förhandsbesked per tomt utöver den första då de är intilliggade i samma ansökan		2 280 kr

A 12 Villkorsbesked			
Ärendetyp			Avgift
A 12.2	Villkorsbesked		Timdebitering

A 13 Ingripandebesked			
Ärendetyp			Avgift
A 13.2	Ingripandebesked		Timdebitering

A 14 Extra arbetsplatsbesök		
Ärendetyp		Avgift
A 14.1	Extra arbetsplatsbesök	1 710 kr
A 14.2	Extra tekniskt samråd (inklusive startbesked)	3 420 kr
A 14.3	Startbesked utöver det som ingår i bygglovet (gäller en- och tvåbostadshus)	1 710 kr
A 14.4	Extra slutsamråd (inklusive ev. interremistiskt slutbesked)	3 420 kr
A 14.5	Interimistiskt slutbesked	1 710 kr

A 15 Upprättande av nybyggnadskarta			
Ärendetyp			Avgift
A 15.1	Nybyggnadskarta. Fastighetens yta 0-5000 kvm	Inom planlagt område	Se plantaxa
A 15.2		Utanför planlagt område	Se plantaxa
A 15.3	Nybyggnadskarta. Fastighetens yta \geq 5001 kvm	Inom planlagt område	Se plantaxa
A 15.4		Utanför planlagt område	Se plantaxa
A 15.5	Uppdatering av befintlig nybyggnadskarta	Inom planlagt område	Se plantaxa
A 15.6		Utanför planlagt område	Se plantaxa

A 16 Utstakning			
Ärendetyp			Avgift
A 16.1	Nybyggnad, 1-4 punkter	Grovutstakning	Se plantaxa
A 16.2		Finutstakning	Se plantaxa
A 16.3	Tillbyggnad, 1-4 punkter	Grovutstakning	Se plantaxa
A 16.4		Finutstakning	Se plantaxa
A 16.5	Tillägg per punkt utöver de fyra första	Grovutstakning	Se plantaxa
A 16.6		Finutstakning	Se plantaxa
A 16.7	Tillägg per styck för extra utstakningstillfälle		Se plantaxa

A 17 Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)			
Ärendetyp			Avgift
A 17.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller		I enlighet med tillämplig tabell
A 17.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller		Timdebitering

A 18 Avslag, avvisa, avskrivna samt andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder			
Ärendetyp			Avgift
A 18.1	Avslag		Timdebitering
A 18.2	Avvisa		Timdebitering
A 18.3	Avsskrivning		Timdebitering

A 18.4	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering
--------	---	---------------

§116 Bygglovstaxa – BMN-2024-1206.

Beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att med stöd av 12 kap. 8, 9 samt 10 §§ PBL (Plan- och bygglagen (2010:900)) föreslå kommunfullmäktige att anta upprättat förslag till bygglovstaxa.

Taxebestämmelserna ska tillämpas för uttag av avgift för Bygg- och miljönämndens handläggning av ärenden samt serviceåtaganden enligt PBL i den utsträckning som närmare föreskrivs i taxetabell A samt tidsuppskattning.

Taxebestämmelserna omfattar även uttag av avgift för tillsyn över de skyldigheter som följer av lag (2022:333) om energimätning i byggnader och förordning (2022:336) om energimätning i byggnader.

Taxan ska tillämpas från och med 2025-01-01 och ersätter tidigare taxa för handläggning av ärenden enligt PBL, kommunfullmäktiges sammanträde 2019-04-25, § 38, KS2019/54 med de undantag som avser delar av taxan som omfattar kommunstyrelsens planverksamhet enligt reglemente.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timavgifter) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Jäv

Rune Kennborn meddelar jäv och deltar inte i beslut och handläggning i ärendet.

Ärendet

Taxan är kommunens medel för att ta betalt för handläggning av exempelvis bygglov, och andra ärenden enligt PBL. Att upprätta och besluta om taxan är ett kommunalt ansvar och som stöd i arbetet tar Sveriges kommuner och regioner (SKR) fram underlag för taxekonstruktion. En välfungerande taxa är ett viktigt hjälpmedel för att kommunerna ska kunna få täckning för sina kostnader för den PBL-verksamhet som ska finansieras via avgifter.

Taxan behöver delas upp efter genomförd omorganisation, då den nuvarande taxan berör verksamhet och uttag av avgifter inom två olika nämnder.

Enligt 12 kap. 10 § PBL får en avgift enligt 12 kap. 8 eller 9 §§ inte vara en högre avgift än den genomsnittliga kostnaden för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Kommunen får alltså inte ta ut en avgift som överstiger den genomsnittliga självkostnaden för

ärendets handläggning. Byggnadsnämnd, eller motsvarande nämnd, får ta ut en planavgift i samband med att en ansökan om bygglov beviljas, om åtgärden ska utföras inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser. Planavgift kan bara tas ut vid beviljande av lov för åtgärder som ska utföras inom detaljplaner och områdesbestämmelser som har upprättats eller ändrats från och med den 1 juli 1987.

En kommuns eventuella uppdragsverksamhet i anslutning till plan- och bygglagen och övrig byggnadslagstiftning bör betraktas som en självständig verksamhet i självkostnadshänseende eftersom den inte grundas på PBL:s bestämmelser. För uppdragsverksamheten tas samma timavgift ut som för myndighetsutövning, men med den skillnad att moms utgår.

För nybyggnadskarta som krävs för den sökta åtgärden tas avgift ut, utan moms. Kommunstyrelsen tillhandahåller nybyggnadskarta, mot avgift enligt separat taxa.

Enligt 12 kap. 10 § PBL är det kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna för beslut om taxa. Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd. Det innebär att taxan, så väl som ändring av taxan måste beslutas av kommunfullmäktige. Taxan börjar tillämpas på ärenden och åtgärder from 1 januari 2025.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera det belopp som ska utgå för handläggningskostnad per timme (timdebitering), med procentsatsen Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som är publicerad på Sveriges kommuner och regioners webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. Utgångspunkten för indexuppräknningen är oktober år 2024.

Bedömning

För några ärendetyper har timantalet justerats för att bättre motsvara nedlagd handläggningstid utifrån erfarenhet av tidigare jämförbara ärenden.

Från den 1 juni 2022 gäller en ny Lag (2022:333) om energimätning i byggnader som ersätter den tidigare lagen (2014:267) om energimätning i byggnader. Den nya lagen innebär inga förändringar avseende byggnadsnämndens tillsyn men medför att SKR:s taxeunderlag har justerats med nya laghänvisningar. Kommunen får ta ut avgifter för sin tillsyn och meddela föreskrifter om avgifternas storlek. Därav görs ett tillägg i taxetabell A. Det är kommunens kostnader som ska speglas i taxans avgifter varvid bedömning görs att samma timavgift är tillämpbar för denna ärendetyp. Avgiftsuttag sker i förhållande till faktiskt nedlagd tillsynstid i varje ärende.

Med tillsynstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, kontroller, förelägganden och andra nödvändiga åtgärder.

Det är viktigt att notera att kommunen får ta ut avgifter för byggnadsnämndens tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader. Det är en stor skillnad jämfört med byggnadsnämndens tillsyn enligt plan- och bygglagen, som inte får avgiftsbeläggas.

Förvaltningens förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att med stöd av 12 kap. 8, 9 samt 10 §§ PBL (Plan- och bygglagen (2010:900)) föreslå kommunfullmäktige att anta upprättat förslag till bygglovstaxa.

Taxebestämmelserna ska tillämpas för uttag av avgift för Bygg- och miljönämndens handläggning av ärenden samt serviceåtaganden enligt PBL i den utsträckning som närmare föreskrivs i taxetabell A samt tidsuppskattning.

Taxebestämmelserna omfattar även uttag av avgift för tillsyn över de skyldigheter som följer av lag (2022:333) om energimätning i byggnader och förordning (2022:336) om energimätning i byggnader.

Taxan ska tillämpas från och med 2025-01-01 och ersätter tidigare taxa för handläggning av ärenden enligt PBL, kommunfullmäktiges sammanträde 2019-04-25, § 38, KS2019/54 med de undantag som avser delar av taxan som omfattar kommunstyrelsens planverksamhet enligt reglemente.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timavgifter) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Beslutsunderlag

- Bygglovstaxa, bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2024-09-25
- Taxebestämmelser
- Taxetabell A

Skickas till

- Akten
- Kommunstyrelsen
- Plan- och exploateringschef

Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS

Innehåll

Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS	1
Taxebestämmelser	1
1 § Inledande bestämmelser	1
2 § Allmänna bestämmelser	1
Beräkning av avgift enligt tabell.....	1
Gällande taxa.....	2
Reducerad avgift vid justering av gällande lov	2
Planavgift.....	2
Komplementbyggnader och anmälningspliktiga åtgärder vid nybyggnation av en- och tvåbostadshus.....	2
Tidsbegränsade bygglov	3
Timdebitering	3
Handläggningskostnaden.....	3
Avgift vid avslag, avskrivning, avvisning	3
Tidersättning	3
Höjning/sänkning av avgift	3
3 § Detaljplaner och områdesbestämmelser.....	3
Planbesked	3
Planbesked Kategori 3	4
Planbesked kategori 2.....	4
Planbesked kategori 1.....	4
Plankostnader	4
Avgift enligt planavtal	4
Planavgift för gällande planer.....	5
Planavgift för upphävande av äldre fastighetsplan samt övriga planavgifter	5
4 § Ändring av taxan.....	6
5 § Betalning av avgift	6
Icke utnyttjade bygglov.....	6
6 § Taxans ikraftträdande	6
Taxetabell A	7
Taxetabell B	12

Taxebestämmelser

Nedan angivna bestämmelser ingår tillsammans med tabellerna A och B i kommunens beslut att anta taxan. Taxan bygger på en standardtaxa från SKR och Bollebygd har valt att följa den så långt som möjligt.

1 § Inledande bestämmelser

Enligt denna taxa utgår avgift för

A:

- beslut om förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
- beslut om lov,
- tekniska samråd,
- slutsamråd,
- arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
- upprättande av nybyggnadskartor samt andra kartprodukter till grund för myndighetsutövning,
- framställning av arkivbeständiga handlingar,
- expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41-41 b §§, och
- andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

B:

- beslut om planbesked, samt kostnad för upprättande av detaljplan eller områdesbestämmelser
- när nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av byggnad eller för annan bygglovspliktiganläggning eller skylt/ljusanordning (enligt föreskrift meddelad med stöd av 16 kap. 7 §), och den fastighet som bygglovets avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

2 § Allmänna bestämmelser

Beräkning av avgift enligt tabell

Avgiften för en viss åtgärd framgår av tabellerna i bilaga A och B.

I avgift för bygglov enligt tabell A ingår följande delmoment som är uträknade som genomsnittligt antal timmar för den typ av ärenden som anges:

Start av ärende: Registrering av nytt ärende och handlingar samt mottagningsbevis Bygglovsgranskning:

- Granskning av inkommande ansökan/anmälan (lokaliseringsprövning (prövning mot förutsättningarna på platsen utom plan)/prövning mot plan, byggnadens placering, yttre utformning och färgsättning, tillgänglighet och färgsättning, tomtens anordnande inkl. utfart och parkering, enkel kontroll av handlingar för grundläggning och dagvattenanslutning, fyllning och schaktning, skyddsåtgärder mot skred och högvatten, utrymnings- och räddningsvägar, måttgranskning och ev platsbesök)
- Eventuellt kompletteringsföreläggande samt registrering av inkomna kompletteringar

- Bekräftelse på komplett ansökan
- Kommunikation med sakägare, remissinstanser och annonsering
- Kommunikation och dialog med sökande
- Beslut
- Ev nämndförberedelser

Expediering och kungörelse: expediering av beslutet till sökande och sakägare samt kungörelse i Post- och inrikestidningar.

Tekniskt samråd: Registrering av inkomna handlingar, tekniskt samråd, protokoll för tekniskt samråd samt eventuell kopiering av handlingar.

Startbesked: Beslut om startbesked och fastställande av kontrollplan.

Arbetsplatsbesök: Arbetsplatsbesök inklusive resa (antal som ingår) står angivet per ärendetyp) samt protokoll för arbetsplatsbesök, registrering av eventuellt inkomna handlingar, samt eventuell kopiering av handlingar.

Slutsamråd: Registrering av inkomna handlingar, slutsamråd (inklusive restid), protokoll från slutsamråd samt eventuell kopiering av handlingar.

Slutbesked: Beslut om slutbesked inklusive expediering Avslut av ärende: Avslut av ärende samt arkivering.

Kostnader för eventuell annonsering i lokaltidning tillkommer med faktisk annonskostnad utöver bygglovstaxa enligt tabellen.

Gällande taxa

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer. Om ett ärende påbörjats men inte avslutats före antagandet av denna taxa, äger samhällsbyggnadsnämnden rätt att tillämpa den nya taxan i ärendet om det innebär en lägre avgift för den sökande.

Reducerad avgift vid justering av gällande lov

För ansökan om att göra justeringar i ett tidigare beviljat gällande lov utgår avgift enligt den tabell där åtgärden återfinns. Om samhällsbyggnadsnämnden finner att det är motiverat med avseende på arbetsinsatsen kan avgiften reduceras med 25, 50 eller 75 %.

Planavgift

Planavgift tas ut i samma omfattning som vid ett planenligt bygglov i det fall bygglov beviljas med liten avvikelse.

Kommunens principer för uttag av planavgift framgår av bilaga B.

Komplementbyggnader och anmälningspliktiga åtgärder vid nybyggnation av en- och tvåbostadshus

Avseende ärenden för en- och tvåbostadshus i enlighet med tabell A räknas tillhörande komplementbyggnader in i ärendetyperna för nybyggnad, om allt ingår i samma ansökan. Detsamma gäller eventuella anmälningspliktiga åtgärder, om de ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.

Tidsbegränsade bygglov

Samma avgift tas ut vid ansökan om ett tidsbegränsat bygglov (9 kap. 33 § PBL) som för ett permanent bygglov för motsvarande åtgärd.

Areabestämning

I de fall där beräkning av BTA, BYA och OPA förekommer, används mätregler enligt Svensk Standard SS 21054:2009.

Timdebitering

För vissa ärendetyper anges ”Timdebitering”. I dessa fall beräknas avgiften genom att den framräknade handläggningskostnaden per timme multipliceras med antalet nedlagda timmar i ärendet.

Handläggningskostnaden

Handläggningskostnaden per timme är 1 000 kronor för ärenden avseende tabell A och B.

Avgift vid avslag, avskrivning, avvissning

Om en ansökan avslås, eller ett ärende avskrivs eller avvisas tas avgift ut för den handläggningstid som har lagts ner i ärendet genom att gå in i tabellen ”Tidsuppskattning” och räkna samman de handläggningsåtgärder som har vidtagits. Alternativt tas avgift ut för faktiskt nedlagd tid.

Tidersättning

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar samhällsbyggnadsnämnden om skälig avgift grundad på tidersättning.

Höjning/sänkning av avgift

Finner samhällsbyggnadsnämnden att det finns skäl som motiverar en höjning eller sänkning av avgiften, äger nämnden för visst slag av ärende eller för särskilt uppdrag att besluta om detta.

3 § Detaljplaner och områdesbestämmelser

Planbesked

En begäran om planbesked kan, enligt 5 kapitlet 2 § plan- och bygglagen, göras av den som har för avsikt att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan eller områdesplan antas, ändras eller upphävs. I de fall en intressent vill exploatera mark som inte är planlagd eller planlagd för annat ändamål ska denne skriftligen ansöka om planbesked. Kommunen är skyldig att inom fyra månader från ansökningsdatum lämna planbesked. Ett positivt planbesked är inte en garanti för att den detaljplan slutligen kommer att antas. Om ett planarbete inte kommer att påbörjas ska skälen anges i planbeskedet. Arbetet med att ta fram underlag till ett planbesked varierar beroende på ärendets komplexitet och avgiften varierar därefter. Självva planbeskedet går inte att överklaga.

Planbesked lämnas normalt inom fyra månader, men längre handläggningstider kan förekomma om planhandläggaren begär att exploatören ska komplettera sitt ärende eller om planbeskedet är komplext. Längre tider kan också förekomma om kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämndens sammanträden omöjliggör en hantering inom fyra månader. I dessa fall meddelas exploatören i god tid.

Om en ansökan återtas innan handläggningen påbörjas utgår ingen planavgift.

Enligt samhällsbyggnadsnämndens reglemente ansvarar nämnden för handläggning och beslut om planbesked. Kommunstyrelsen ska ges möjlighet att yttra sig i varje planbeskedsärende innan samhällsbyggnadsnämnden fattar beslut. Kommunstyrelsen ansvarar för att ge planuppdrag och prioritera planärendena. När planuppdraget och handläggningen kan starta beror på när kommunstyrelsen ger ett planuppdrag samt kommunstyrelsens planprioritering.

Taxan för planbesked finns i tre kategorier:

Planbesked Kategori 3

Kategori 3 är enklare planer och åtgärder som innebär mindre ändring eller mindre tillägg till gällande detaljplan. (T.ex. förlängning av genomförandetid för gällande detaljplan eller andra åtgärder av motsvarande komplexitet). Med enkel åtgärd avses projekt som följer samtliga följande kriterier: 1. Mindre projekt av enklare karaktär, ny- eller tillbyggnad av bostadshus omfattande högst två lägenheter eller ny- eller tillbyggnad av verksamheter upp till totalt 250 m² bruttoarea eller övriga projekt med en markarea om högst 2 000 m² eller ändrad mark- användning till något av ovanstående. 2. Projektet ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär. 3. Eventuellt planarbete kan antas vara möjligt att genomföra med standardförfarande.

Planbesked kategori 2

Kategori 2 är komplexa åtgärder eller åtgärder där planarbetet kommer att vara komplex och kan kräva att en miljöbedömning görs i planbeskedet eller att planen kommer kräva miljökonsekvensbeskrivning. Med komplex åtgärd avses projekt som uppfyller något av: 1. Projekt av större omfattning: bostadsprojekt omfattande mer än 100 lägenheter eller verksamhetsprojekt omfattande mer än 5 000 m² bruttoarea eller övriga projekt omfattande mer än 20 000 m² markarea eller ändrad markanvändning till något av ovanstående följande kriterier: 2. Ärenden som kan antas innebära betydande miljöpåverkan.

Planbesked kategori 1

Planbesked kategori 1 är alla åtgärder som inte omfattas av kategori 2 eller 3.

Plankostnader

Kostnader för arbete med detaljplaner och områdesbestämmelser får tas ut antingen genom planavgift eller plankostnadsavtal. Även för kommunens kostnader med program får planavgift tas ut enligt PBL kap 12§ 9. Planer som avser kommunal service, vägar, parker etc finansieras via skattemedel. Samhällsbyggnadsnämndens kostnader för att upprätta detaljplaner eller områdesbestämmelser ska ersättas av den som har nytta av åtgärden. Kostnaden kan variera från under 100 000 kr till flera miljoner kronor beroende på arbetets omfattning.

Avgift enligt planavtal

I dagsläget använder sig Bollebygds kommun i första hand av plankostnadsavtal istället för planavgift för nya detaljplaner och ändring av befintliga detaljplaner. Ett plankostnadsavtal upprättas med den som beställer ett planarbete och baseras på nedlagd tid och timdebitering. Avtalet skrivs med en tidsbudget som underlag dock kan antalet debiterade timmar bli både fler eller färre då det kan vara svårt att uppskatta tidsåtgång i en plan. Avgiften som debiteras motsvara enhetens självkostnad för arbetet. Tidsbudgeten beräknas med utgångspunkt från den arbetstid som krävs för handläggning samt hantering inför nämnden. Avgiften faktureras månadsvis med nedlagd tid.

Av planavtalet ska det även framgå hur övriga kostnader som hör till arbetet fördelas t.ex. utredningskostnader, kostnader för konsulter, fastighetsförteckning, grundkarta annonsering eller tryck kostnader m.m. Detta är särskilt viktigt om planen görs exploatörsdriven eller om kommunen och exploatören avtalar om att exploatören ska stå helt eller delvis för planens utredningar. Om planen görs exploatörsdriven står exploatören för samtliga kostnader samt kommunens kostnader för intern förankring

I planavtalet specificeras betalningsvillkor och parternas åtaganden i övrigt. Plankostnadsavtalet reglerar också betalningsskyldigheten i händelse av att planarbetet avbryts med mera. Alla utredningar som krävs som underlag för planarbetet betalas av byggherren. Utöver kommunens formella hantering tas kostnad ut för.

Planavgift för gällande planer

I det fall då inget planavtal har tecknats tas planavgift ut av den som söker bygglov för nybyggnad, tillbyggnad eller ändring av byggnader och anläggningar. Ingen planavgift vid planer före plan- och bygglagen (PBL), 1987. Förteckning över planer där planavgift tas ut finns i kommunens GIS-system. Planavgiften tas ut i samband med bygglov och senast vid beslut om startbesked. Gäller detaljplaner som antagits med stöd av PBL. Planavgift tas ut för planer där fastighetsindelingsbestämmelser införts eller upphävs i syfte att tillåta en förändrad fastighetsindelning i ett område. Det gäller även planer från tiden före PBL, som ändrats genom tillägg. Planavgiften består av fasta priser för ärenden som rör en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader till en- och tvåbostadshus. För övriga byggnader och anläggningar tas planavgift ut baserat på area i kvadratmeter (bruttoarea + öppenarea). Planavgift tas endast ut i samband med bygglovspliktiga åtgärder ej friggebodar och så kallade Attefallshus. Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats i strid mot plan (9 kap 31 § PBL) eller vid tidsbegränsat bygglov (9 kap.33 § PBL). Planavgift kan dock debiteras om det lämnade bygglovets medges med liten avvikelse från planen (tolkningsutrymme).

Planavgift tas inte ut för:

- nybyggnad av komplementbyggnad i separat ärende mindre än 50 m².
- tillbyggnader oavsett byggnad mindre än 50 m².
- För tillbyggnad som överstiger 50% av huvudbyggnadens BTA tillämpas planavgift som förnybyggnad. Planer som annan än kommunen (exploatör) helt bekostat, exempelvis via tecknat planavtal, uttas ingen planavgift i samband med bygglov.

Planavgiften beräknas enligt en formel som utarbetats av SKL. Formeln utgår från den bruttoareasom detaljplanen beräknas skapa i form av ny byggrätt och detaljplanens komplexitet. Vid areaberäkning gäller mätreglerna enligt svensk standard. Alla berörda areor anges i bruttoarea (BTA). Planavgift tas ut i bygglovprocessen, senast vid startbesked och beslut om kontrollplan. Planavgiften har räknats ut med följande formel från SKL och framgår av taxetabell B.

Planavgift = mPBB x OF x PF x N

mPBB – milliprisbasbelopp OF – objektsfaktor enligt tabell 1 PF – planfaktor enligt tabell 2 N – justeringsfaktor

Planavgift för upphävande av äldre fastighetsplan samt övriga planavgifter

Upphävande av fastighetsindelingsbestämmelser för detaljplan som enbart avser upphävande av äldre fastighetsplan/tomtindelning, för att möjliggöra ändringar i fastighetsindelningen sker med timdebitering. Upprättande av områdesbestämmelser och planprogram sker med timdebitering.

4 § Ändring av taxan

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar om justering av beloppen i tabellerna A och B samt det belopp som ska utgå per timme handläggningstid i taxan med hänsyn till prisutvecklingen, under förutsättning att kommunfullmäktige har beslutat att delegera uppgiften till nämnden och på vilka villkor det sker. Övriga ändringar i taxan beslutas av kommunfullmäktige.

5 § Betalning av avgift

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren mot faktura när denne tillställts byggnadsnämndens beslut, beställd handling levererats eller beställd åtgärd vidtagits. Avgift får även tas ut i förskott.

Betalas inte avgift vid i fakturan angiven förfallodag utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1997:635) från förfallodagen tills betalning sker.

Avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs i högre instans. Avräkning ska ske mot eventuell avgift som ska utgå för den aktuella åtgärden.

Icke utnyttjade bygglov

På sökandens begäran sker avräkning av preliminärt debiterade avgifter för åtgärder efter beslut om bygglov vilka samhällsbyggnadsnämnden inte har vidtagit. I de fall bygglovets inte har utnyttjats sker återbetalning tidigast när bygglovets har upphört att gälla.

Ränta utgår inte på belopp som återbetalas respektive tilläggsdebiteras.

6 § Taxans ikraftträdande

Denna taxa träder i kraft den XX 2022.

Taxetabell A

A Taxetabeller för lov, anmälan mm

A 1 Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

Ärendetyp		Avgift	
A 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus (inklusive 2 arbetsplatsbesök)	Planeligt eller enligt gällande förhandsbesked	27 000 kr
A 1.2		Avvikelse från plan	30 000 kr
A 1.3		Bygglov med lokaliseringsprövning	Timdebitering
A 1.4	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder (inklusive 2 arbetsplatsbesök)	Planeligt eller enligt gällande förhandsbesked	25 000 kr
A 1.5		Avvikelse från plan	28 000 kr
A 1.6		Bygglov med lokaliseringsprövning	Timdebitering
A 1.7	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	10 000 kr
A 1.8		Avvikelse från plan alt utanför plan	12 000 kr
A 1.9	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 250 kr
A 1.10		Avvikelse från plan alt utanför plan	7 250 kr
A 1.11	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	10 000 kr
A 1.12		Avvikelse från plan alt utanför plan	12 000 kr
A 1.13	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 250 kr
A 1.14		Avvikelse från plan alt utanför plan	7 250 kr
A 1.15	Ändring av lov		Timdebitering
A 1.16	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse) med samma byggherre (inklusive ett arbetsplatsbesök per byggnad)		12 000 kr

A 2 Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader

Ärendetyp		Avgift	
A 2.1	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt	14 500 kr
A 2.2		Avvikelse från plan alt utanför plan	16 500 kr
A 2.3	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	5 500 kr
A 2.4		Avvikelse från plan alt utanför plan	7 500 kr
A 2.5	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA) (inklusive två arbetsplatsbesök)	Planenligt	30 000 kr
A 2.6		Avvikelse från plan alt utanför plan	32 000 kr
A 2.7	Nybyggnad ≥1001 kvm (BTA+OPA) (inklusive 2 arbetsplatsbesök)	Planenligt	32 000 kr
A 2.8		Avvikelse från plan alt utanför plan	34 000 kr
A 2.9	Uppförande av flerbostadshus, vård, boende, skola, samlingslokal, handel (inklusive 4 arbetsplatsbesök)	0 - 999 kvm (BTA + OPA)	50 500 kr
A 2.10		1000-5000 kvm (BTA + OPA)	79 500 kr
A 2.11		≥5000 kvm (BTA + OPA)	108 500 kr
A 2.12	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt	13 000 kr
A 2.13		Avvikelse från plan alt utanför plan	15 000 kr
A 2.14	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	6 000 kr
A 2.15		Avvikelse från plan alt utanför plan	8 000 kr
A 2.16	Tillbyggnad 51-199 kvm, med tekniskt samråd (BTA+OPA) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt	15 500 kr
A 2.17		Avvikelse från plan alt utanför plan	17 500 kr
A 2.18	Tillbyggnad 51-199 kvm, utan tekniskt samråd (BTA+OPA)	Planenligt	8 000 kr
A 2.19		Avvikelse från plan alt utanför plan	10 000 kr
A 2.20	Tillbyggnad ≥200 kvm, med tekniskt samråd (BTA+OPA) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	Planenligt	17 500 kr
A 2.21		Avvikelse från plan alt utanför plan	19 500 kr
A 2.22	Tillbyggnad ≥ 200kvm, utan tekniskt samråd (BTA+OPA)	Planenligt	9 000 kr

A 2.23		Avvikelse från plan alt utanför plan	11 000 kr
A 2.24	Fasadändring		Timdebitering
A 2.25	All övrig ändring		Timdebitering

A 3 Bygglöv och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar

Ärendetyp		Avgift
A 3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	4 250 kr
A 3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	9 250 kr
A 3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	500 kr
A 3.4	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på annan fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	2 000 kr

A 4 Bygglöv och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1

Ärendetyp		Avgift
A 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
A 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
A 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvsdrift	Timdebitering
A 4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
A 4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
A 4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
A 4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

A 5 Bygglöv och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

Ärendetyp		Avgift	
A 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	9 000 kr
A 5.2		Avvikelse från plan alt utanför plan	10 000 kr
A 5.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	4 250 kr
A 5.4		Avvikelse från plan alt utanför plan	5 250 kr
A 5.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser	0	Timdebitering
A 5.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	3 250 kr
A 5.7		Avvikelse från plan alt utanför plan	4 500 kr

A 6 Förlängning av tidsbegränsat bygglov

Ärendetyp		Avgift
A 6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	3 250 kr

A 7 Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Ärendetyp		Avgift
A 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	3 250 kr

A 8 Anmälningsskyldiga åtgärder

Ärendetyp		Avgift
A 8.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 250 kr
A 8.2	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	3 500 kr
A 8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan-och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	11 250 kr
A 8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan-och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	5 000 kr
A 8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 250 kr
A 8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	4 000 kr
A 8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	8 500 kr
A 8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	2 750 kr
A 8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	7 750 kr
A 8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	2 500 kr
A 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	Timdebitering
A 8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	2 500 kr
A 8.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	8 750 kr
A 8.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	3 000 kr
A 8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 250 kr
A 8.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	4 000 kr
A 8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	12 000 kr
A 8.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	5 250 kr
A 8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk	Timdebitering
A 8.20	Uppförande, tillbyggnad eller ändring av komplementbostadshus enligt 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd (Attefallshus) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 250 kr
A 8.21	Uppförande, tillbyggnad eller ändring av av komplementbostadshus enligt 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd (Attefallshus)	3 750 kr
A 8.22	Anmälningsskyldig tillbyggnad enligt 9 kap. 4b § 1 st. 1 PBL med tekniskt samråd (Attefallstillbyggnad) (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 250 kr
A 8.23	Anmälningsskyldig tillbyggnad enligt 9 kap. 4b § 1 st 1 PBL, utan tekniskt samråd (Attefallstillbyggnad)	4 000 kr
A 8.24	Bygga sådan anmälningsskyldig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st 2 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	3 000 kr
A 8.25	Inredning av ytterligare en bostad enligt 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	9 750 kr
A 8.26	Inredning av ytterligare en bostad enligt 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	4 500 kr

A 9 Marklov och teknisk kontroll för marklovspliktiga åtgärder

Ärendetyp		Avgift
A 9.1	Marklovspliktig åtgärd, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 500 kr
A 9.2	Marklovspliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	4 500 kr

A 10 Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov

Ärendetyp		Avgift
A 10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd (inklusive ett arbetsplatsbesök)	10 500 kr
A 10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	5 000 kr

A 11 Förhandsbesked

Ärendetyp		Avgift
A 11.1	Förhandsbesked	Förhandsbesked 14 250 kr
A 11.2		Förhandsbesked per tomt utöver den första då de är intilliggande fastigheter i samma ansökan 2 000 kr

A 12 Villkorsbesked

Ärendetyp		Avgift
A 12.1	Villkorsbesked	Timdebitering

A 13 Ingripandebesked

Ärendetyp		Avgift
A 13.1	Ingripandebesked	Timdebitering

A 14 Extra arbetsplatsbesök, tekniskt samråd och slutsamråd

Ärendetyp		Avgift
A 14.1	Extra arbetsplatsbesök, utöver ordinarie angivna i taxan, per styck för byggnationer 0 - 300 kvm (BTA+OPA)	1 500 kr
A 14.2	Extra tekniskt samråd, utöver det första, per styck för byggnationer 0 - 300 kvm (BTA+OPA)	3 000 kr
A 14.3	Extra slutsamråd (inklusive ev interremistiskt slutbesked), utöver det första, per styck för byggnationer 0 - 300 kvm (BTA+OPA)	3 000 kr
A 14.4	Extra arbetsplatsbesök, tekniskt samråd eller slutsamråd, utöver det första, per styck för byggnationer 300 kvm (BTA+OPA)	Timdebitering

A 15 Kart-, mät- och GIS-tjänster

Ärendetyp		Avgift
A 15.1	Byggekarta 0-3000 kvm	1 000 kr
A 15.2	Byggekarta 3000–10000 kvm	2 000 kr
A 15.3	Byggekarta ≥10000 kvm	Timdebitering enligt offert
A 15.4	För ny- och tillbyggnad inom detaljplanelagt område och/eller för ny- och tillbyggnad som ska anslutas till kommunalt VA. Fastighetens yta 0-1500 kvm.	Nyupprättande av nybyggnadskarta 10 000 kr (ej momsbelagt)
A 15.5	För ny- och tillbyggnad inom detaljplanelagt område och/eller för ny- och tillbyggnad som ska anslutas till kommunalt VA. Fastighetens yta ≥1500 kvm.	Nyupprättande av nybyggnadskarta Timdebitering enligt offert
A 15.6	För ny- och tillbyggnad utanför detaljplanelagt område eller inom detaljplan då ny- eller tillbyggnad inte ska anslutas till kommunalt VA, samt för ny- och tillbyggnad av komplementbyggnad och andra små, enkla byggnader, eller i andra fall då nybyggnadskarta enligt ärendetyp 15.1–15.5 inte krävs.	Byggekarta med fältmätningar Timdebitering enligt offert
A 15.7	För tjänster som rör övrigt kartmaterial samt hantering av databas.	Timdebitering enligt offert

A 16 Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)

Ärendetyp		Avgift
A 16.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
A 16.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

A 17 Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder

Ärendetyp		Avgift
A 17.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

A 18 Avslag

Ärendetyp		Avgift
A 18.1	Avslag	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

A 19 Avskrivning

Ärendetyp		Avgift
A 19.1	Avskrivning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp alternativt timdebitering av faktisk nedlagd tid

A 20 Avvisning

Ärendetyp		Avgift
A 20.1	Avvisning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp alternativt timdebitering av faktisk nedlagd tid

Taxetabell B

B Taxetabeller för planavgift och planbesked

B 1 Planavgift vid bygglov för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

	Ärendetyp	Avgift
B 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus	29 120 kr
B 1.2	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder	29 120 kr
B 1.3	Nybyggnad av komplementbyggnad ≥ 51 i separat ärende	14 560 kr
B 1.4	Tillbyggnad	7 280 kr
B 1.5	Annan ändring än tillbyggnad	7 280 kr

B 2 Planavgift vid bygglov för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader

	Ärendetyp	Avgift
B 2.1	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA)	21 840 kr
B 2.2	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	94 640 kr
B 2.3	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	232 960 kr
B 2.4	Nybyggnad ≥ 5001 kvm (BTA+OPA)	262 080 kr
B 2.5	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA),	10 920 kr
B 2.6	Tillbyggnad ≥ 51 kvm (BTA+OPA)	16 380 kr

B 3 Planavgift vid bygglov för andra anläggningar än byggnader, del 1

	Ärendetyp	Avgift
B 3.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
B 3.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
B 3.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
B 3.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
B 3.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
B 3.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
B 3.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

B 4 Planavgift vid bygglov för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

	Ärendetyp	Avgift
B 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank	0 kr
B 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus	0 kr
B 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	0 kr

B 5 Planbesked

	Ärendetyp	Avgift
B 5.1	Planbesked kategori 1 (alla åtgärder som inte omfattas av kategori 2 eller 3)	14 750 kr
B 5.2	Planbesked kategori 2 (komplexa åtgärder eller åtgärder som kräver miljöövervakning)	24 250 kr
B 5.3	Planbesked kategori 3 (mindre ändring eller mindre tillägg till gällande detaljplan)	9 250 kr

Bygglovstaxa 2025

Bygger på SKRs mall för

- taxebestämmelser (ny)
- taxetabell A, ny version fr januari 2024 (SKR anger inga förslag till schablontimmar)

Svårt att markera ändringarna

Jämförelser har skett med andra kommuner samt att förvaltningens erfarenhet av vissa ärendetyper har påverkat förslag till justering av timmar per ärendetyp i enstaka fall utifrån den taxa som är beslutad idag.

BMNs förslag innebär inte att "plandelarna" i nuvarande taxa upphävs.

Bygglovstaxa samt IMD-taxa

Skillnader i taxebestämmelserna:

- Tabell A endast (tabell B utgår, **plantaxa**)
- Nybyggnadskarta ingår inte i bygglovsavgiften (KS har ansvar), hänvisning till **plantaxa**
- Extra arbete **utöver** det som ingår, såsom att utfärda interimistiskt slutbesked, eller extra platsbesök, debiteras.
- Ny timtaxa, höjning fr 1000 till 1140 kr (har inte höjts sedan 2019).
- Nedbantad information om planavgifter, avgift tas ut enligt **plantaxa**
- Planbesked, strykes ur taxan, se **plantaxa**.
- Avgift tas ut för tillsyn och beslut enligt lag om energimätning (IMD), timdebitering.
- Stryker möjligheten (som fanns i tidigare taxa för BMN) att justera i taxan, enbart KF (indexering fortfarande möjlig).

Tabell A

Justeringar:

Nytt: Tydliggörs vad som är lovavgift respektive avgift för teknisk kontroll.

- A1 , Timdebiteringar borttagna för nybyggnad utanför planlagt område samt “ändringar”, (schabloner istället).
- A2, Fler ärendetyper avseende ytindelning, inte längre så grov indelning, “ändringar” timdebiteras inte.
- A8 Attefallare, har justerats upp då de erfarenhetsmässigt tar längre tid än vad vi kunnat debitera för.
- A11 Förhandsbesked utanför planlagt område, har justerats upp, tar tid att handlägga.
- A14 Extra arbetsplatsbesök, delat upp utifrån insats som behövs.
- A15 Nybyggnadskarta, hänvisar till [plantaxa](#).
- A16 Utstakning, hänvisar till [plantaxa](#)

Tillägg (dessa föll bort i pdf-filen till BMN), läggs till i taxetabell A

A 18.2	Avvisa	Timdebitering
A 18.3	Avsskrivning	Timdebitering
A 18.4	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

Timtaxan in andra kommuner, 2024

Borås	1230 kr/h	
Härryda	1213 kr/h	
Svenljunga	1050 kr/h	
Tranemo/G-ved	1150 kr/h	
Mark	1209 kr/h	
Herrljunga	1050 kr/h	
Vårgårda	1127 kr/h	
Alingsås	1287 kr(h	
Lerum	1255 kr/h	
Bollebygd	1000 kr/h	(1140 kr/h föreslås för 2025)

Nuvarande taxa

Grunddokument för taxan är fr 2019, är inte upphävt.

Nuvarande taxa (grunddokumentet som är reviderat 2022)

[Tagged PDF \(bollebygd.se\)](#)

§14 KS2021/296, Taxebestämmelser för plan- och bygglov, kart, mät och GIS

Kommunfullmäktige beslutar att revidera Taxebestämmelser för plan- och bygglov, antagen 2019-04-25, § 38, i enlighet med upprättat förslag.

Den skillnad som blir märkbar för allmänheten är att förvaltningen föreslår en ny karta som blir billigare för allmänheten i enkla bygglovsärenden. I samband med förändringen så plockar även förvaltningen bort taxan för utstakning

(dessa delar tillhör KS idag).

Någon indexering/revidering av timtaxan skedde inte.

12. Förslag att avveckla demokratistipendiet
för barn och ungdomar i Bollebygds kommun
KS2024/281

§171

KS2024/281

Förslag att avveckla demokratistipendiet för barn och ungdomar i Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att avveckla demokratistipendiet för barn och ungdomar i Bollebygds kommun.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog i juni 2009 reglemente för Bollebygds kommuns demokratistipendium för barn och ungdomar. Syftet med stipendiet är att uppmärksamma och uppmuntra de personer som med särskilt engagemang lägger ner tid och kraft på att utveckla demokrati i kommunen. Enligt reglementet kan stipendiet utdelas till enskild eller till två eller flera som utfört demokratiarbete i samarbete. Stipendiet kan endast delas ut till någon som är 0-20 år och som är bosatt eller född i kommunen eller har annan särskild anknytning till kommunen. Ansvaret ligger på kommunstyrelsens arbetsutskott att tillsammans med ungdomsrådet i Bollebygd marknadsföra stipendiet minst en månad före ansökningstidens utgång. Enligt reglementet ska förslagen skickas till ungdomsrådet som sammanställer och tar fram lämpliga kandidater. Stipendiat utses slutligen av kommunstyrelsens arbetsutskott. Demokratistipendiet är en summa på 5000 kronor.

Bollebygds kommun har utlyst stipendiet för barn och ungdomar under åren 2009-2022. På dessa 14 år har stipendiet delats ut totalt 10 gånger. Av de 10

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

gångerna så har det vid 6 tillfällen gått till ungdomsrådet eller till någon styrelsemedlem i ungdomsrådet. De fyra år som stipendiet inte har delats ut har varit på grund av att det inte har kommit in nomineringar eller att inkomna nomineringar inte har uppfyllt kommunens kriterier.

Varje år har stipendiet marknadsförts på följande vis:

- Annonser i Annonsmarknan
- Information på kommunens hemsida
- Sociala medier; Information på ungdomsrådets Instagramkonto, inlägg i Bollebygds forum
- Mejlutskick med information till skolorna
- Affischer görs och sätts upp i skolan, bibliotek, kommunhus, ungdomsrådets anslagstavla, ungdomsgården, mataffären med mera.
- Ungdomsrådet har pratat med elevråd om demokratistipendiet
- 2021, utöver den vanliga marknadsföringen så gjordes en film om demokratistipendiet av feriearbetare på kommunstyrelseförvaltningen. Filmen spreds på kommunens hemsida och i sociala medier. Det skrevs en artikel om feriearbetarnas arbete i Borås tidning.
- 2022, utöver den vanliga marknadsföringen, skickades informationsmejl till kommunens föreningsliv

Problembeskrivning: Det har varit svårt och tidskrävande att få in nomineringar till demokratistipendiet. Det ligger mycket marknadsföring bakom stipendiet, men det är ändå svårt att få in nomineringar utanför ungdomsrådet. De ungdomar som engagerar sig i kommunens ungdomsråd är generellt mycket ambitiösa, seriösa

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

och aktiva inom demokratiarbete, varpå det inte är konstigt att det flera gånger har inkommit nomineringar som avser styrelsemedlemmar i ungdomsrådet. Men eftersom reglementet säger att ungdomsrådet har en betydande roll i processen med stipendiet och ska samla in nomineringar samt lyfta fram lämplig stipendiat till kommunstyrelsens arbetsutskott, så bedöms syftet med demokratistipendiet i första hand vara att uppmärksamma barn och unga som engagerat sig för demokratin utanför ungdomsrådet.

Vidare har ungdomsrådet en nyckelroll i processen, och när det år efter år har varit svårt att få in nomineringar utanför ungdomsrådet så tappar ungdomarna intresset för demokratistipendiet. Det upplevs inte som en rolig arbetsuppgift längre, utan snarare som en påtvingad uppgift.

År 2021 lyfte folkhälsostrategen och ungdomsrådet fram problematiken med demokratistipendiet till kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU). Önskemålet från KSAU var att försöka ett år till och marknadsföra stipendiet ytterligare. Utöver den vanliga marknadsföringen så gjordes informationsutskick till föreningslivet i Bollebygd. Detta gav ingen effekt, det inkom inga nomineringar år 2022. På ungdomsrådets styrelsemöte 2023-02-27 skedde en omröstning, hur ungdomsrådet ser på saken och vad ungdomsrådet önskar. Samtliga styrelsemedlemmar röstade för att lägga ner demokrati-stipendiet med motiveringen att det är svårt att få in nomineringar utanför ungdomsrådet.

Kommunstyrelsen fattade beslut 2023-05-23 att lägga demokratistipendiet vilande. Pengarna används istället till kompetensutveckling för ungdomsrådet efter dialog mellan ungdomsrådet och folkhälsosamordnare. Nytt

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

ställningstagande ska ske inför processen 2025 (KS 2023/78 § 96).

På ungdomsrådets styrelsemöte 2024-10-02 lyftes frågan för diskussion igen. Ungdomsrådet ser det som osannolikt att få in nomineringar på lämpliga kandidater med tanke på hur svårt det har varit tidigare år. Rådet har inte märkt att demokratistipendiet har saknats under de år som det legat vilande. Ungdomsrådet vill hellre lägga sin tid på andra frågor.

Demokratistipendiet består av en summa på 5000 kronor. Annonser i Annonsmarknan kostar cirka 2500 kronor. När stipendiet delas ut brukar stipendiater även få en blomsterbukett för 300 kr. Utöver dessa kostnader tillkommer arbetskostnad för den tid som får läggas ner på processen.

Under de år som demokratistipendiet legat vilande har ungdomsrådet haft möjlighet att genomföra kompetenshöjande insatser för 5000 kr årligen. År 2023 åkte ungdomsrådet på en heldagskonferens i Göteborg, Ung i VGR. Det var en uppskattad dag då ungdomsråd från hela regionen samlades. Det var kostnadsfritt att delta så medlen för kompetenshöjande insats gick inte åt. Under nuvarande år har rådet ännu inte åkt på någon kompetenshöjande aktivitet. Ungdomsrådet anser inte att medlen fortsatt ska gå till kompetenshöjande insatser för ungdomsrådet, då det inte har behövts. Mycket som erbjuds för ungdomsrådet är kostnadsfritt.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att demokratistipendiet inte längre uppfyller sitt syfte och bör därmed avvecklas. Kommunen bör hitta andra sätt för att främja barn och ungdomars engagemang för demokratin.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att avveckla demokratistipendiet för barn och ungdomar i Bollebygds kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 137 KSAU Förslag att avveckla demokratistipendiet för barn och ungdomar i Bollebygds kommun
- ungdomsrådets möte 2024-10-02

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Ungdomsrådets möte, 2024-10-02

Närvarande: Emanuel Andreasson, Felicia Ahlgren, ~~Fabian Käck-Oschlak~~, Kristina Sunebrand och Anna Dahlbäck

1. **Välkomna!**
2. **Utse ordförande:** Felicia
3. **Utse sekreterare:** Kristina
4. **Utse mötesjusterare:** Emanuel
5. **Detaljplan Låddekärrsbu 1:11 Bollebygds kommun**
Anna presenterar detaljplanen. Rådet tycker att planen ser bra ut.
6. **Detaljplan Fjällastorp 3:6 m.fl Bollebygds kommun**
Anna presenterar detaljplanen. Rådet tycker att planen ser bra ut.
7. **Inbjudan till barnkonsekvensanalys på Ungdomsmottagningen VGR**

Våren 2025 kommer Ungdomsmottagningen att införa en chattfunktion där ungdomar 13- 24 år kan söka stöd hos samtalare och barnmorska. Just nu jobbar vi med en barnkonsekvensanalys av det och vi behöver ungas röster för att den ska bli bra. Ungdomsmottagningen finns i alla 49 kommuner i Västra Götalandsregionen. Därför har vi bjudit in representanter från Ungdomsråd, Ungdomsfullmäktige och andra forum för ungdomar i alla 49 kommuner. Vi behöver en-två representanter från varje kommun. Vi kommer att diskutera införandet utifrån olika frågeställningar. Det vi kommer fram till kommer att vägas in i införandet av chattfunktionen. För att delta behöver du vara 13-17 år gammal. Vi ses på videomöte via zoom, tisdag den 15 oktober 2024 kl 15:30-17:30.

Felicia och Emanuel är intresserade. Kristina skickar länk för anmälan.

8. Demokratistipendium för barn och unga i Bollebygd

Kommunstyrelsen har tidigare fattat följande beslut:

”Kommunstyrelsen beslutar att demokratistipendiet läggs vilande. Pengarna används istället till kompetensutveckling för ungdomsrådet efter dialog mellan ungdomsrådet och folkhälsosamordnare. Nytt ställningstagande om stipendiet sker inför processen 2025”.

Det är dags att lyfta frågan igen inför nästa år. Hur ser ungdomsrådet på saken idag? Ungdomsrådet ser det som osannolikt att få in nomineringar på lämpliga kandidater med tanke på hur svårt det har varit tidigare år. Rådet har inte märkt att demokratistipendiet har saknats under de år som det legat vilande. Ungdomsrådet vill hellre lägga sin tid på andra frågor.

9. Övrigt

Förebyggarna har besökt åk 7 och berättat om ungdomsrådet. Kristina har skrivit ihop ett informationsblad som förebyggarna delat ut på skolorna. Fler idéer för att få in nya medlemmar? Det har tillkommit nya följare på instagram som vi kan kontakta via direktmeddelande.

Kristina har haft möte med Lidköpings kommun som varit intresserade av ungdomsrådet i Bollebygd och hur ni arbetar. De står inför en uppstart av ett ungdomsråd.

10. Nästa möte: 13 nov kl 16:15

Ordförande: Felicia Ahlgren

Handwritten signature of Felicia Ahlgren in blue ink.

Sekreterare: Kristina Sunebrand

Handwritten signature of Kristina Sunebrand in blue ink.

Mötesjusterare: Emanuel Andreasson

Handwritten signature of Emanuel Andreasson in blue ink.

Reglemente för Bollebygds kommuns demokratistipendium för barn och ungdom

Bakgrund och Syfte

Sedan 2004 pågår ett aktivt arbete i kommunen med att öka barn- och ungdomars delaktighet i kommunala beslutsprocesser. Det handlar om att medvetandegöra politiker och tjänstemän om vilket ansvar och möjligheter de har för att ta tillvara barn- och ungdomars perspektiv på tillvaron och deras åsikter. Det handlar om att göra barn- och ungdomar medvetna om vilka möjligheter till inflytande och delaktighet de har. Det handlar också om att möjliggöra en dialog mellan beslutsfattare och unga så att kunskap och förståelse för varandras domäner skapas.

Förslaget på ett demokratistipendium konkretiserades i samband med den dialog som förts mellan de olika domänerna under 2008. Det är viktigt att *uppmärksamma och stimulera* de personer som med särskilt engagemang lägger ner tid och kraft på att utveckla demokrati i kommunen. Förslaget är att införa ett stipendium med reglemente för barn och ungdomar som arbetar aktivt med demokratifrågor i Bollebygd kommun.

Styrgrupp har i samråd med Ungdomsråd tagit fram reglemente för stipendiet.

Från och med 2009 utlyser därför Bollebygds kommun ett årligt stipendium för barn och ungdomar som arbetar aktivt med demokratifrågor.

Demokrati, vad är det? Vad handlar det om?

Definition:

Människors lika värde och rättigheter är grundläggande i en demokrati. Frågor om demokrati har diskuterats i årtusenden. Det finns ingen definition på demokrati som hela världen skulle kunna ställa upp på. Däremot finns det egenskaper som många är överens om och som kännetecknar en demokrati.

Demokrati handlar om varje människas grundläggande rättigheter, om samhället och hur det styrs, och om möjligheten att kunna påverka och ha inflytande över sitt eget liv i vardagen. Demokrati handlar om att kunna påverka den kommun man lever i, kunna påverka kommunens verksamhet och politik.

Demokrati handlar också lika mycket om hur vi människor är mot varandra, att visa med både ord och handling att alla människor är lika mycket värda. Demokrati är det som händer i familjen, mellan vuxna, ungdomar och barn, där man bor, i skolan, på jobbet.

För att demokratin ska kännas som någon nytta bör vi genom dialog och samtal med varandra sträva efter att ta ställning genom att lyssna, överväga, söka argument, värdera och tillsammans finna värden och normer att enas kring. Demokrati är att bli sedd, lyssnad på och att bli behandlad på ett jämlikt sätt. Men vi får inte glömma, för att demokratin ska fungera måste man också använda den!

Fritt från www.riksdagen.se

Britta Jonsson & Klas Roth (red.) "Demokrati och lärande"

Paragrafer för Bollebygds kommuns demokratistipendium för barn och ungdom:

§ 1. Bollebygds kommuns Ungdomsdemokratistipendium utdelas till enskild. Stipendiet kan också delas av två eller flera som utfört demokratiarbete i samarbete. Stipendium skall utgå som belöning för värdefull insats eller som uppmuntran åt den eller de, som visat engagemang och intresse för demokratifrågor i Bollebygds kommun enligt ovanstående definition.

§ 2. Stipendiet kan endast delas ut till person 0-20 år (som ännu inte fyllt 21 år) som är bosatt eller född inom kommunen eller har annan särskild anknytning till kommunen.

§ 3. Ansvaret ligger på kommunstyrelsens arbetsutskott att tillsammans med ungdomsrådet i Bollebygd att minst en månad före ansöknings- och förslag tidens utgång genom annonser i ords press och på annat lämpligt sätt informera om möjligheten att själv få ansöka om stipendiet eller föreslå någon till stipendiet.

§ 4. Förslagen/ansökningarna med motivering skickas senast den 15/9 till ungdomsråd som sammanställer och tar fram lämpliga kandidater. Stipendiat utses sedan slutligen av kommunstyrelsens arbetsutskott som även bestämmer tidpunkten och formerna för stipendiets utdelning.

§ 5. Ungdomsdemokratistipendiet, 5000:-, utdelas årligen av kommunfullmäktige.

§ 6. Om förslagen/ansökningarna inte uppfyller kriterierna kan arbetsutskottet besluta att inte utbetala stipendiet för året.

13. Finanspolicy för Bollebygds kommun KS2024/175

§174

KS2024/175

Finanspolicy för Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar förslag till ny finanspolicy för Bollebygds kommun, daterat 2024-11-06. Kommunfullmäktige upphäver sitt tidigare beslut om finanspolicy för Bollebygds kommun, 2014-12-11, § 179.

Ärendet

Den tidigare finanspolicyn är 10 år gammal och sedan den antogs har såväl kommunens förutsättningar som kommunallagen förändrats. Tidigare finanspolicy hade stort fokus på placering och då främst placeringar för att möta framtida pensionskostnader. Sedan dess har pensionskulden minskat i förhållande till kommunens skatteintäkter och bidrag samtidigt som kommunens låneskuld har ökat. Dessutom har kravet på att kommunens ska ha en policy för pensionsmedelsförvaltning upphört. Sammantaget innebär det att en ny finanspolicy snarare behöver reglera låneverksamheten än pensionsmedelsförvaltningen.

Kommunen har redan idag lån som överstiger de finansiella placeringarna, och är alltså en nettolånetagare. Kommunen står inför stora investeringar som inte kommer finansieras enbart med egna medel vilket innebär att låneskulden kommer öka. Det innebär såväl en ökad kostnad som en ökad finansiell risk. En

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

viktig del av finanspolicyn är att hantera de riskerna.

I samband med antagande av finanspolicyn upphör kommunens möjlighet att placera överlikviditet i fonder eller liknande vilket innebär att nuvarande fondplaceringar på ca 6 mnkr säljs av och används istället för att stärka kommunens likviditet och därmed i förlängningen minska låneskulden. Den nya finanspolicyn är utarbetat utifrån Kommuninvests rekommenderade struktur.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige antar förslag till ny finanspolicy för Bollebygds kommun, daterat 2024-11-06. Kommunfullmäktige upphäver sitt tidigare beslut om finanspolicy för Bollebygds kommun, 2014-12-11, § 179.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 140 KSAU Finanspolicy för Bollebygds kommun
- Finanspolicy för Bollebygds kommun
- Finanspolicy Bollebygds kommun, antagen 2014

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Gäller för: Alla nämnder

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Dnr : **180215**

Finanspolicy för Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

Finanspolicy för Bollebygds kommun.....	1
1. Finanspolicyns syfte.....	3
2. Finanspolicyns mål	3
3. Organisation och ansvarsfördelning.....	3
3.2 Ansvarsfördelning	3
4. Borgen.....	4
5. Likviditetsförvaltning.....	4
5.1 Betalningsberedskap	4
5.2 Förvaltning av kortfristig likviditet.....	5
5.3 Likviditetsplanering	5
6. Skuldförvaltning.....	5
6.1 Målsättning.....	5
6.2 Riskhantering	5
6.3 Derivat.....	6
6.4 Leasing	6
7. Hållbarhet inom skuldförvaltning	7
8. Rapportering.....	7

1. Finanspolicyns syfte

Finanspolicyn beslutas av kommunfullmäktige. Den syftar till att övergripande ange målsättningar, begränsning av olika finansiella risker, organisation och ansvarsfördelning samt förutsättningar för finansverksamheten inom kommun. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering.

Syftet med denna finanspolicy för kommunen är att:

- Fastställa finansverksamhetens mål
- Fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten ska organiseras
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten

2. Finanspolicyns mål

Finansverksamhetens mål är att:

- Säkerställa kommunens finansieringsbehov av investeringar till låg kostnad givet en acceptabel risknivå
- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt till låg kostnad givet en acceptabel risknivå
- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs med god intern kontroll genom att identifiera, mäta, hantera och följa upp risker i skuldportföljen

3. Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegeringsförteckning.

3.2 Ansvarsfördelning

Det är kommunfullmäktiges ansvar att:

- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs i överensstämmelse med kommunallagen
- Fastställa finanspolicy
- Besluta om en maximal ram för kommunens låneskuld för kommande budgetår
- Besluta om en maximal ram för nyupplåning för kommunen för kommande budgetår
- Besluta om villkor för borgen samt utlåningsramar för kommunala stiftelsen

Kommunstyrelsen ska:

- Årligen, samt i övrigt när så krävs, se över och vid behov lämna förslag till kommunfullmäktige om revideringar av kommunens finanspolicy
- Utarbeta riktlinjer för den operativa finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll och att reglerna i kommunens finanspolicy efterlevs

4. Borgen

Utlåning eller borgensåtagande till extern part utanför kommunkoncernen ska hanteras mycket restriktivt. Beslut om utlåning och borgen fattas av kommunfullmäktige. Utlåning eller borgensåtagande till bolag inom koncernen ska baseras på gedigen analys. Kommunens prissättning av lån och fastställande av borgensavgift ska motsvara marknadsmässiga villkor i syfte att möta lagkrav på konkurrensneutralitet. Prissättning och borgensavgift ska vara transparent och fastställas av kommunstyrelsen.

5. Likviditetsförvaltning

Målsättningen med likviditetsförvaltningen är att kommunens likviditet alltid ska vara så stor att en god betalningsberedskap kan hållas. Långsiktig överlikviditet används för att amortera låneskulden, långsiktig placering i finansiella tillgångar ska ej ske.

5.1 Betalningsberedskap

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- Kassa och bank

- Ej utnyttjade kreditlöften
- Finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar

Kommunen ska ha tillgång till likvida medel för att kunna fullgöra sina betalningsåtaganden. Kommunen bör ha likvida medel för att klara löpande utgifter under minst 30 bankdagar. Likviditetsöverskott som inte är tillfälligt - utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap - ska i huvudsak användas för att amortera kommunens låneskuld.

5.2 Förvaltning av kortfristig likviditet

Kortfristig likviditet samt tillfälligt likviditetsöverskott ska placeras på konto eller genom bankinlåning. Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

5.3 Likviditetsplanering

För att nå en effektiv likviditetshantering ska en likviditetsplanering ske. Likviditetsplaneringen skall ligga till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort sikt (upp till 30 bankdagar) och lång sikt, samt vara underlag för beslut om placering av likvida medel och upplåning.

6. Skuldförvaltning

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om ramar för kontokrediter och långfristig upplåning i form av ramar för nyupplåning och omsättning av lån som ska gälla för det kommande budgetåret

6.1 Målsättning

Den övergripande målsättningen för kommunens skuldförvaltning är att:

- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Bygga en struktur som gör att skuldportföljen möter finansieringsbehovet och reducerar exponeringen mot finansiella risker, utan att ge upphov till alltför stora kostnader i förhållande till de egna förutsättningarna

6.2 Riskhantering

Lånefinansiering medför exponering mot finansiella risker. En viktig del av skuldförvaltningen är att på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt hantera dessa risker. Den övergripande risken som behöver hanteras i skuldförvaltningen är att en oförutsedd ökning av lånekostnaderna påverkar budgeten och det ekonomiska utfallet. Ökade lånekostnader kan i sin tur uppstå genom flera olika specifika risker. I takt med att kommunens låneskuld ökar, ska den genomsnittliga räntebindningen öka.

Finansieringsrisk

För att begränsa finansieringsrisken ska:

- All upplåning ske hos Kommuninvest.
- Inga lån ha en längre kapitalbindning än 10 år.
- En jämn förfallostruktur eftersträvas

Ränterisk

För att begränsa ränterisken ska räntebindningen i låneportföljen fastställas enligt följande:

	Målvärde	Avvikelse	Maximal < 12 mån.
<100 mnkr	<1 år		100 %
100–200 mnkr	1,5 år	+ -1 år	60 %
>200 mnkr	5	+ -2 år	50 %

Valutarisk

Upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten. Betalningsflöden i utländsk valuta kan kurssäkras.

6.3 Derivat

Derivat får enbart användas för kurssäkring vid större inköp i utländsk valuta.

6.4 Leasing

Finansiell leasing jämförs med lånefinansiering. Den riskexponering som sådana leasingavtal medför bör beaktas inom ramen för skuldförvaltningen.

Vid beslut om finansiell leasing ska effektiv skuldförvaltning tillämpas där alternativen utvärderas och redogörs för på ett väl underbyggt och systematiskt vis.

7. Hållbarhet inom skuldförvaltning

Finansförvaltningen ska understödja kommunens beslutade inriktning för hållbarhetsarbetet inom dimensionerna miljö och klimat, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Kommunen ska ha kunskap kring om projekten i investeringsportföljen har förutsättningar att bli föremål för hållbar finansiering, exempelvis i form av s.k. hållbara lån (så som gröna lån och sociala lån), och där så är möjligt eftersträva att välja en sådan finansiering.

8. Rapportering

Kommunstyrelsen ska minst årligen lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunens finansverksamhet normalt sker detta i årsredovisningen.

Rapporten ska innehålla följande uppgifter:

- Aktuell likviditetssituation
- Skuldportföljens volym, instrument och motparter
- Skuldportföljens kapitalbindning i förhållande till målvärdet
- Skuldportföljens räntebindning i förhållande till målvärdet
- Skuldportföljens derivat fördelat på instrument och motparter
- Kommunens borgensåtaganden fördelade på respektive motpart
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats för innevarande år
- Prognosticerade räntekostnader i förhållande till budget för innevarande år och kommande kalenderår
- Eventuella avsteg från finanspolicyn

Fastställt: KF 2014-12-11 § 179

Gäller för: samtliga nämnder och verksamheter

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Reviderad:

Dnr : KS2014/368

Finanspolicy Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte.....	3
2 Målsättning	3
2.1 Likviditetsförvaltning	3
2.2 Avkastning.....	3
2.3 Risk.....	3
3 Placeringsregler likviditetsförvaltning.....	4
3.1 Tillåtna värdepapper	4
4 Placeringsregler pensionsportfölj	4
4.1 Tillåtna tillgångsslag	4
4.2 Fördelning mellan tillgångsslagen (strategisk allokering)	4
5 Placeringsrestriktioner	5
5.1 Tillåtna räntebärande värdepapper	5
5.2 Fördelning mellan olika kategorier	6
5.3 Ränterisk (duration).....	6
5.4 Tillåtna instrument aktier	7
5.5 Tillåtna instrument alternativa placeringar.....	7
6 Rebalansering.....	7
7 Likvida medel	7
8 Regler för förvaltning	9
8.1 Motparter	9
8.2 Förvar	9
8.3 Valutaexponering	9
8.4 Belåning.....	9
8.5 Extern förvaltare	9
9 Etisk hänsyn.....	10
10 Donationsmedel	10
11 Finansiering och skuldförvaltning	11
11.1 Beslut om upplåning.....	11
11.2 Upplåning för placering.....	11
11.3 Handläggning	11
12 Uppföljning och rapportering	11
13 Intern kontroll	11

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Denna finanspolicy anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom Bollebygds kommun skall bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering.

Bollebygds kommun ska bedriva en ansvarsfull, effektiv och affärsmässig medelshantering. Det innebär att medel ska förvaltas på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Bollebygds kommun har avsatta medel för tryggnad av kommunens framtida pensionsförpliktelser. Medlen förvaltas i en så kallad ”pensionsportfölj”. I tillägg förvaltar kommunen donationsmedel för stiftelser och fonder i syfte att kunna dela ut medel i enlighet med stiftelsernas och fondernas stadgar. Ett långsiktigt perspektiv som står i överensstämmande med åtagandets tidshorisont ska därför eftersträvas i förvaltningen. Denna policy omfattar också förvaltning av likvida medel, överskottslikviditet, som kommunen kan ha från tid till annan samt villkor för finansiering och upplåning.

1.2 Syfte

Syftet med finanspolicyn är att ange regler för förvaltningen av olika placeringsportföljer och att vara en handbok i det löpande arbetet för personer, inom och utanför kommunen, som arbetar med placeringar och finansiering, så kallad skuldförvaltning. I policyn anges bland annat:

- I vilka tillgångar och med vilka limiter portföljens medel får placeras.
- Hur förvaltningen och dess resultat ska rapporteras.
- Hur ansvaret för förvaltningen fördelas.

2 Målsättning

2.1 Likviditetsförvaltning

Målet för likviditetsförvaltningen är att

- Alltid ha god betalningsberedskap
- Maximera avkastningen på den del av kommunens likviditet som förvaltas kortsiktigt.

2.2 Avkastning

Kommunens mål är att den långsiktiga avkastningen på pensionsportföljen ska uppgå till minst Konsumentprisindex, KPI, plus tre (3) procentenheter per år, över en rullande femårsperiod.

2.3 Risk

Målet är att placeringarna ska ske med låg risk. All kapitalförvaltning omfattar dock någon form av risk. För att minska riskerna ska tillgångarna fördelas inom och mellan olika tillgångsslag och marknader. Tillåtna risknivåer preciseras därför i följande stycken.

3 Placeringsregler likviditetsförvaltning

3.1 Tillåtna värdepapper

Placering får ske i form av inlåning i svensk bank, med rating A-/A3 eller bättre, eller i tillåtna räntebärande värdepapper enligt nedan. Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet inom fem bankdagar. Tillåtna värdepapper och emittenter är:

- Svenska staten och av svenska staten garanterade värdepapper
- Svenska kommuner, med undantag av Bollebygds kommun, och landsting samt kommunala bolag med kommunal borgen.
- Kommuninvest i Sverige AB.
- Banker och bostadsfinansieringsinstitut.
- Svenska räntefonder.

Svenska räntefonder är fonder som har övervägande delen av innehaven hos svenska emittenter, i SEK, och där fonden är denominerad i SEK. Den genomsnittliga kreditvärdigheten, rating, ska vara BBB-/Baa3 eller bättre.

4 Placeringsregler pensionsportfölj

4.1 Tillåtna tillgångslag

Pensionsportföljens tillgångar får placeras i följande tillgångslag:

- Räntebärande placeringar
- Aktierelaterade placeringar
- Alternativa tillgångar

4.2 Fördelning mellan tillgångslagen (strategisk allokering)

I tabellen nedan anges pensionsportföljens strategiska, långsiktiga fördelning mellan tillgångslagen. Vid beräkning av vikterna skall tillgångarnas aktuella marknadsvärden användas. Fördelningen, i svenska kronor, ska gälla för den totala portföljen. Portföljen ska normalt vara fullinvesterad. Vid tillfällen då likvida medel kortsiktigt finns i förvaltningen hänförs dessa till tillgångslaget räntebärande placeringar.

Tabell 1 Strategisk allokering

Tillgångslag	Andel i procent		
	Lägst	Normalt	Högst
Räntebärande värdepapper	35	50	70
Aktier och aktiefonder	30	40	65
varav			
- Svenska	35	50	70
- Utländska	30	50	65
Alternativa placeringar	0	10	15

4.3 Begränsningar av tillgångar per emittent

Tillgångar som hänförs till enskild emittent, eller emittenter inom samma koncern, får uppgå till högst tio procent av de totala tillgångarna inom tillgångsslagen räntebärande och aktier.

Undantag från denna begränsning görs för placeringar i värdepapper utgivna av, eller garanterade av, svenska staten. Undantag från denna begränsning görs även för placeringar i värdepapper utgivna av Kommuninvest. Dessutom gäller hårdare begränsningar för värdepapper med lägre rating, se tabell 2.

4.4 Övrigt

Fonder

Med fonder menas i denna policy fonder i enlighet med Lag (2004:46) om värdepappersfonder, och specialfonder i enlighet med lag (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Strukturerade produkter

Indexobligationer eller så kallade strukturerade produkter innebär en exponering mot specifika marknader (index) eller korgar av tillgångar (t ex utvalda aktier), samtidigt som det nominella kapitalet normalt är skyddat genom garantier från emitterande bank eller institution. Endast strukturerade produkter med ett kapitalskydd om minst 90 % får användas. Marknadsvärdet ska räknas in i tillgångsslaget räntebärande och ska vara emitterade i SEK. Optionsdelen, den icke garanterade delen av produkten, får vara i annan valuta om reglerna för valutaexponering i övrigt följs.

Emittent ska vara ett kreditinstitut inom EU, EES eller Schweiz. Vid emissionen ska emittenten ha kreditrating om lägst A- (Standard & Poor's) eller A3 (Moody's).

5 Placeringsrestriktioner

5.1 Tillåtna räntebärande värdepapper

Placeringar i räntebärande värdepapper får ske i följande instrument och med nedan angivna begränsningar.

Räntebärande papper utgivna av följande emittenter:

- Svenska staten och av svenska staten garanterade värdepapper
- Svenska kommuner och landsting samt kommunala bolag med kommunal borgen
- Kommuninvest i Sverige AB
- Banker och bostadsfinansieringsinstitut
- Aktiebolag eller liknande bolagsform i EU, EES eller Schweiz.

Placering får ske i räntebärande värdepapper utgivna i svenska kronor. I det fall investeringen görs inom ramen för fonder får dessa även ha inslag av placeringar i räntebärande värdepapper utgivna i utländsk valuta, under förutsättning att dessa placeringar då i huvudsak valutasäkras till svenska kronor. Procentalen i tabell 2 avser andelar av marknadsvärdet för tillgångsslaget räntebärande värdepapper.

5.2 Fördelning mellan olika kategorier

Tabell 2 Limiter för emittenter av ränterelaterade instrument

Kategorier Andelar i procent	Maximal andel av tillgångs- slaget	Minimal andel av tillgångs- slaget	Maximal andel per emittent
Räntebärande värdepapper emitterat eller garanterat av svenska staten	100	-	100
Räntebärande värdepapper emitterat av Kommuninvest	80	-	80
Säkerställda bostads-obligationer	60	-	10
Räntebärande värdepapper emitterade av svenska kommuner och landsting ³⁾	60	-	10
Räntebärande värdepapper med en rating ¹⁾ om lägst A-/A3 eller motsvarande.	20	-	10
Räntebärande värdepapper med en rating ¹⁾ om lägst BBB-/Baa3 (Investment Grade)	20	-	5
Räntebärande värdepapper med en genomsnittlig rating ¹⁾ på lägst BB-/Ba3 (High Yield) ²⁾	20	-	2

1) Rating enligt ratinginstituten Standard & Poor's, Fitch eller Moody's. En rating är en bedömning av sannolikheten att den kreditriskvärderade skulden kommer att återbetalas inom utsatt tid. Ratingen är avsedd att ge investerare information om låntagares kreditvärdighet.

2) Placeringar i denna kategori får endast ske via fonder.

3) Placering i värdepapper emitterade av Bollebygds kommun eller närstående bolag är inte tillåtet.

Räntebärande placeringar ska normalt vara denominerade i svenska kronor, SEK, utan valutarisk. Följande valutaexponering är dock tillåten vid användning av fonder i ränteförvaltningen:

Tabell 3 Tillåten valutaexponering i ränteportföljen

Valuta	Maximal andel %
SEK	100
EUR	25
USD	10
Övriga valutor	5

5.3 Ränterisk (duration)

Pensionsmedelsförvaltningens innehav av räntebärande värdepapper ska ha en duration på normalt tre år. Durationen får variera mellan högst fem år och lägst sex månader beroende på aktuell situation på finansmarknaden.

5.4 Tillåtna instrument aktier

Placeringar får ske i följande instrument och med nedan angivna begränsningar.

- Placeringar får ske i aktier vilka är upptagna till handel på auktoriserad börs eller reglerad marknad, eller som förväntas noteras på sådan börs inom kort och som står under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande organ inom EU, EES eller i Schweiz.
- Placeringar ska göras med god spridning mellan företag, branscher och geografiska områden.
- Handel får endast förekomma i aktier med tillfredsställande likviditet.
- Placeringar i aktier får ske genom förvärv av andelar i fonder under förutsättning att fondens placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med reglerna i denna policy. Fonderna ska stå under tillsyn av myndighet i EU-land, EES-land eller Schweiz.

5.5 Tillåtna instrument alternativa placeringar

Med traditionella investeringsformer menas långa innehav (fysiska köp) i börsnoterade aktier och räntebärande värdepapper, direkt eller genom fonder. I modern kapitalförvaltning försöker man kombinera traditionella tillgångsslag med s.k. alternativa placeringar i syfte att minska den totala risken (volatiliteten) i portföljen och höja avkastningen. Alternativa placeringar har låg korrelation till traditionella tillgångsslag, d v s uppvisar ett annat avkastningsmönster, vilket är positivt för den totala portföljen.

Exempel på alternativa placeringar är hedgefonder, onoterade aktier (s.k. Private Equity), råvaror, valutor och reallgångar (ex skog, mark, produktionsanläggningar).

Investeringen skall i allt väsentligt följa bestämmelserna i denna policy. Godkända instrument inom detta tillgångsslag är för närvarande:

- Hedgefonder med god likviditet
- Private Equityfonder med god likviditet
- Råvarufonder med god likviditet

God likviditet betyder att produkten normalt skall ha åtminstone månatlig handel.

Hedgefonder har oftast sämre likviditet än andra fonder. Ingen enskild hedgefond får utgöra en större andel än 5 % av den totala portföljen.

6 Rebalansering

Förändringar av marknadsvärdet mellan och inom tillgångsslag sker ständigt. Portföljens allokering ska normalt skötas passivt, det vill säga utan så kallad taktisk allokering eller Market Timing. Rebalansering till normalviktning ska ske årsvis. Rebalansering kan dock ske oftare på grund av kraftiga rörelser på finansmarknaderna då allokeringen i något tillgångsslag når förutbestämda minimi- eller maximinivåer. Rebalanseringen kan också ske mer sällan om förändringarna anses bli små och kostnaden för rebalansering oproportionerligt hög. En indirekt rebalansering kan ske i samband med inflöde alternativt utflöde av kapital till/från portföljen.

7 Likvida medel

Likvida medel får kortsiktigt placeras genom dagsinlåning i svensk bank med rating om lägst A-/A3.

8 Regler för förvaltning

8.1 Motparter

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är värdepappersinstitut som har Finansinspektionens tillstånd för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn, enligt lagen om värdepappersmarknaden 2 kap 1 § (2007:528).

Vid investering i fonder gäller att fondbolag ska ha tillstånd från Finansinspektionen, eller motsvarande myndighet inom EU, EES eller Schweiz.

8.2 Förvar

Pensionsportföljens tillgångar ska förvaras hos värdepappersinstitut med Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt lagen om värdepappersmarknaden 2 kap 2 § p1 (2007:528).

8.3 Valutaexponering

Placering av pensionsportföljens tillgångar kommer delvis att ske i andra valutor än SEK. Detta är en naturlig del av diversifieringen, riskspridningen, i en portfölj. Ansvarig har dock att beakta vad som angivits i 4.1 och 4.2 ovan.

8.4 Belåning

Tillgångarna i det förvaltade kapitalet får inte belånas. Räntor och utdelningar eller motsvarande avkastning på fondens tillgångar ska återinvesteras. Detta gäller dock inte i den mån de ska möta pensionsutbetalningar.

8.5 Extern förvaltare

Pensionsportföljen kan förvaltas internt eller externt och som specialist- eller blandmandat.

Extern förvaltares behörighet

Förvaltaren ska:

- antingen ha finansinspektionens tillstånd för förvaltning av annans finansiella instrument enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- eller vara ett institut i annat EU-land, EES eller Schweiz, som har tillstånd motsvarande det som anges ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.
- eller vara investeringsrådgivare som inför varje investeringsbeslut inhämtar kommunens godkännande.

Vid beslut att anlita extern förvaltare/investeringsrådgivare av hela eller delar av pensionsportföljens tillgångar ska sådant uppdrag grundas på skriftligt avtal där förvaltaren bl.a. åtar sig att följa denna policy med eventuellt ytterligare preciseringar.

Urvalskriterier för externa förvaltare

Vid val av förvaltare kommer en samlad bedömning av olika kriterier att ligga till grund för beslut. Historiska resultat, organisation, arbetssätt och pris är exempel på kriterier som kommer att beaktas.

9 Etisk hänsyn

Kommunen ska ta hänsyn och visa ansvarsfullhet i sina placeringar.

Direktplaceringar ska inte ske i företag vars omsättning i väsentlig omfattning härrör från produktion och distribution av tobak, alkohol, kommersiell spelverksamhet, krigsmateriel och pornografi. Direktplaceringar ska inte heller ske i företag som inte kan redovisa bra miljöprestanda med utgångspunkt från Rio-deklarationen om hållbar utveckling. Detta krav gäller i såväl strategiska beslut och riskhantering som i tillverkning och produktbud. Vidare ska direktplaceringar inte ske i företag som kan kopplas till kränkningar av internationella normer för mänskliga rättigheter och arbetsrätt. De internationella normer som avses är i första hand FN:s deklaration för mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention och ILO:s konventioner om arbetsrätt. Dessa normer innebär t ex att företagen i sin verksamhet inte får acceptera diskriminering eller barnarbete.

Även vid indirekta placeringar i fonder ska placeringsinriktningen följa de etiska krav som anges ovan.

Detta kan till exempel ske genom att fondbolaget skrivit på FNs PRI, Principles for Responsible Investment, eller själva tagit fram motsvarande riktlinjer.

10 Donationsmedel

Målet med förvaltningen av donationsmedel är att uppnå en avkastning som möjliggör en årlig utdelning i enlighet med respektive stiftelses ändamål. Det som i denna policy avser förvaltning av pensionsportföljen gäller även medelsförvaltning av donationsmedel. Dock gäller en annan fördelning vad gäller tillåtna tillgångsslag och limiter enligt tabellen nedan. Undantag från den strategiska allokeringen tillåts för att tillgodose behovet av att ge utdelning.

Då tillgångarnas storlek för närvarande är små tillåts att placeringar görs i endast en eller ett fåtal fonder, om det bedöms fördelaktigt av till exempel administrativa skäl. Därmed accepteras också att limiterna under korta perioder får överträdas.

Tabell 4 Tillgångsslag samt portföljens normalvikt och limiter (%)

Tillgångsslag	ANDEL I PROCENT		
	Lägst	Normalt	Högst
Räntebärande värdepapper	20	40	70
Aktier och aktiefonder	30	50	80
<i>varav</i>			
- Svenska	35	50	70
- Utländska	30	50	65
Alternativa placeringar	0	10	15

11 Finansiering och skuldförvaltning

11.1 Beslut om upplåning

Grunden för upplåning är fullmäktiges beslut om årsbudget och hur stor del av den som ska lånefinansieras.

Kortfristig upplåning (lån med löptid understigande ett år) verkställs av ekonomichef med kontrasignering av kommunstyrelsens ordförande.

Beslut om långfristig upplåning (lån med löptid som överstiger ett år) fattas av kommunfullmäktige i samband med årsbudgeten eller vid behandling av tilläggsanslag. Verkställighet beslutas av ekonomichef med kontrasignation av kommunstyrelsens ordförande.

Beslut om konvertering, inlösen eller omläggning av långfristiga lån fattas av ekonomichef med kontrasignation av kommunstyrelsens ordförande.

11.2 Upplåning för placering

Upplåning endast i placeringssyfte är inte tillåten. Inför ett näraliggande upplåningsbehov för upplåning verkställas i förväg om det därigenom kan dras fördel av ett gynnsamt kreditläge. Enbart lån i svensk valuta ska förekomma.

11.3 Handläggning

All upplåning ska ske på affärsmässiga grunder genom anbudsförfarande från minst två långgivare med uppgift om effektiv årsränta inklusive alla kostnader.

12 Uppföljning och rapportering

Rapporteringens syfte är att löpande informera om pensionsportföljens resultat i relation till de uppsatta målen. Ekonomichefen ansvarar för rapporter som minst innehåller nedanstående uppgifter:

- Tillgångarnas marknadsvärde, totalt och per instrument.
- Pensionsportföljens avkastning senaste kvartalet, från årets början och senast året (rullande 12 månader).
- Genomsnittlig räntebindningstid (duration) för räntebärande värdepapper
- Skuldportföljens volym, instrument och motparter
- Eventuella avvikelser från reglerna i denna policy inklusive etiska regler, avvikelsernas orsak samt vidtagna åtgärder eller förslag till åtgärder
- Eventuella rapporter om onormala händelser i placeringsverksamheten, händelsens orsak samt vidtagna åtgärder
- Större förändringar i innehavet

Ovanstående ska rapporteras till kommunstyrelsen i samband med årsredovisningen. En enklare månatlig rapport kan dock behövas ta fram på begäran av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.

13 Intern kontroll

Den interna kontrollen ska säkerställa att kapitalförvaltningen sker inom ramen för fastställd finanspolicy samt förebygga avsiktliga eller oavsiktliga fel i de administrativa rutinerna. För att uppnå en god intern kontroll ska minst två personer ha insikt i varje affärshändelse. Det innebär att den som gör ett affärsavslut inte också ska bokföra och kontrollera affären.

14. Uppföljningsrapport oktober 2024,
Bollebygds kommun KS2024/304

§177

KS2024/304

Uppföljningsrapport oktober 2024, Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapport oktober 2024 för Bollebygds kommun.

Ärendet

Förvaltningarna har tagit fram ekonomiska prognoser för 2024. Kommunens helårsprognos är ett resultat på 4,5 miljoner kronor. Det är 3,6 miljoner kronor över budgeterade resultatet på 0,9 miljoner kronor och motsvarar ca 0,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den ofördelade budgeten på 3,6 miljoner kronor prognosticeras inte att nyttjas under årets sista månader. Av investeringsbudgeten på 88,5 miljoner kronor så kommer 59,9 miljoner kronor att nyttjas, utifrån vad som nu är känt.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapport oktober 2024 för Bollebygds kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Uppföljningsrapport oktober 2024, Bollebygds kommun
- Uppföljningsrapport oktober, Bollebygds kommun

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Dnr: KS2024/304

Uppföljningsrapport oktober 2024 för Bollebygds kommun

1 Ekonomiskt utfall och prognos

1.1 Resultaträkning

Resultaträkning

	Perioden				Helår			
	2023		2024		2023		2024	
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Verksamhetens int.	116,0	103,7	88,9	14,8	135,3	123,1	106,7	16,4
Verksamhetens kostn.	-595,4	-639,8	-619,0	-20,7	-749,9	-774,7	-753,7	-21,0
Avskrivningar	-23,9	-28,0	-28,3	0,3	-31,5	-33,7	-34,0	0,3
Nettokostnad	-503,3	-564,1	-558,5	-5,6	-646,2	-685,3	-681,0	-4,3
Skatteintäkter	458,1	471,2	469,5	1,7	553,2	567,7	563,4	4,4
Gen. statsbidr o utj	96,9	109,6	108,1	1,5	112,8	132,0	129,7	2,3
Resultat	51,7	16,7	19,1	3,2	19,8	14,4	12,1	6,7
Finansiella intäkter	0,4	1,1	1,5	-0,4	3,5	3,1	1,8	1,2
Finansiella kostnade	-6,9	-11,0	-10,8	-0,2	-11,2	-13,0	-13,0	0,0
Res efter skatteint o finansn	45,2	6,8	9,8	-0,6	12,2	4,5	0,9	1,3
Extraordinära poster	-7,7	0,0	0,0	0,0	-7,7	0,0	0,0	0,0
Summa	37,5	6,8	9,8	-3,0	4,5	4,5	0,9	3,6

Utfall perioden

Utfall för perioden på 6,8 miljoner kronor är lägre än budgeterade 9,8 miljoner kronor. I budgeten för perioden är dock kostnaden för ökad avsättning för pensioner jämnt fördelad över året. Vid delårsbokslutet togs hela kostnaden för uppräknigen av pensionerna vilket innebar en avvikelse mot periodiserad budget.

Prognos helår

I prognosen för helåret syns att nettokostnaderna är negativa till följd av för höga kostnader jämfört budget. Se mer om vilka kostnader som ökat i nämndernas analyser. Den positiva avvikelsen för skatteintäkter och Generella statsbidrag överskrider dock nettokostnadsavvikelsen vilket leder till högre resultat än budgeterat.

1.2 Driftsredovisning

Driftsredovisning

	Perioden				Helår			
	2023		2024		2023		2024	
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Kommunfullmäktige	-1,3	-0,9	-1,3	0,3	-1,5	-1,1	-1,5	0,4
Revison	-0,5	-0,6	-0,8	0,1	-0,9	-0,9	-0,9	0,0
Valnämnd	0,0	-0,4	-0,5	0,0	0,0	-0,5	-0,5	0,0
Överförmyndare	-0,7	-0,7	-0,7	0,0	-0,7	-0,8	-0,8	0,0
Kommunstyrelse	-55,9	-62,7	-64,2	1,5	-69,5	-77,3	-77,8	0,5
Bygg och Miljönämnd	-7,3	-7,6	-8,9	1,2	-8,7	-10,5	-10,8	0,3
Utbildningsnämnden	-257,3	-274,4	-276,7	2,4	-317,0	-339,8	-337,2	-2,6
Teknik- och servicenämnden	-19,7	-17,3	-18,6	1,3	-30,7	-24,7	-23,8	-0,9
Socialnämnden	-168,0	-187,2	-187,7	0,5	-211,8	-227,2	-228,4	1,2
Finansförvaltningen Räntor mm.	1,4	-2,6	3,0	-5,7	-9,9	0,8	3,6	-2,8
Ofördelad budget	0,0	0,0	-3,0	3,0	0,0	0,0	-3,6	3,6
Avsättning lönerörelse	0,0	0,0	-0,8	0,8	0,0	0,0	-0,9	0,9
Pensionsförvaltning	-7,7	-19,6	-7,6	-12,0	-10,1	-12,8	-9,1	-3,7
Skatter & Gen. Statsbidrag	554,4	580,8	577,3	3,5	665,4	699,4	692,7	6,7
Summa	37,5	6,8	9,8	-3,0	4,5	4,5	0,9	3,6

Utfall perioden

Utfallet för perioden är inte helt rätt periodiserat då inget externt bokslut har gjorts. Även periodens budget kan vara missvisande, framförallt vad gäller pensionskostnader.

Prognos helår

Nämnderna har i flera fall förbättrat sina prognoser. Störst förändring har skett på Utbildningsnämnden och Socialnämnden som jämfört med delårsprognosen förbättrat prognosen med 2,9 respektive 2,7 miljoner kronor. Se separata stycken om vidare analys på nämndsnivå.

I prognosen förutsätts att den ofördelade budgeten ligger kvar ofördelad vid

årets utgång.

Under Finansförvaltningen räntor med mera redovisas förutom nettoränta även kostnader för utrangerade planprojekt men även intäkter från försäljning av tomt på Bergadalen. Den största delen av det prognostiserade underskottet på finansförvaltningen beror alltså på utrangerade planprojekt. Eftersom de utrangerade planerna härstammar från en nämnd som inte längre finns kvar organisatoriskt har kostnaderna redovisats under finansförvaltningen.

Kostnaderna hör egentligen till kommunstyrelsen som ansvarar för planverksamheten från 2024. Men för att bättre kunna följa upp kommunstyrelsens kostnader och budget under året har de utrangerade planerna än så länge redovisats centralt.

2 Redovisning per nämnd

2.1 Kommunstyrelsen

Utfall

	Perioden				Helår			
	2023	2024			2023	2024		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Kommunstyrelsen	-1,8	-2,0	-2,0	0,0	-2,1	-2,4	-2,4	0,0
Kommundirektör	-27,1	-30,2	-31,0	0,9	-33,4	-36,8	-37,6	0,8
Ekonomichef	-13,1	-15,7	-16,3	0,7	-16,4	-19,5	-19,8	0,3
HR-chef	-6,8	-6,5	-6,9	0,4	-8,9	-8,6	-8,5	-0,2
Plan och Exploatering	-6,7	-8,4	-7,9	-0,5	-8,2	-9,9	-9,5	-0,4
Summa	-55,4	-62,7	-64,2	1,5	-69,0	-77,3	-77,8	0,5

Utfall perioden

Utfallet för perioden är ett överskott om 1,5 miljoner kronor . Utfallet är dock något missvisande sett över hela året eftersom den periodiserade budgeten för perioden främst är periodiserad vad gäller personalkostnader. Bland övriga kostnader såsom t ex friskvårdsbidrag och julklappar finns poster där huvuddelen av kostnaderna kommer under december och därmed sänker resultatet något.

Prognos helår

Prognosen för helåret är 0,5 miljoner kronor. Underskott från enheter i obalans täcks upp av enheter som kan lämna överskott. Det största underskottet finns bland Plan och Exploatering där underskottet kan förklaras av delvis ofinansierad kostnad för bredbandsutbyggnad samt diverse utredningar som inte varit planerade vid årets början.

Den största förklaringen till överskottet på Kommundirektörens ansvar är vakant tjänst.

2.2 Utbildningsnämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2023	2024			2023	2024		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Nämnd	-0,7	-0,6	-0,8	0,3	-0,8	-0,7	-1,0	0,3
Kultur & Fritid	-10,0	-10,6	-10,1	-0,5	-12,0	-12,6	-12,2	-0,4
Förskola	-57,4	-62,5	-61,7	-0,8	-70,5	-76,1	-75,5	-0,6
Fritidshem	-16,9	-17,7	-18,8	1,1	-20,9	-21,3	-22,8	1,5
Grundskola	-118,4	-126,2	-125,2	-1,0	-147,3	-157,3	-153,1	-4,2
Anpassad grundskola	-10,5	-12,4	-13,2	0,8	-13,1	-15,5	-16,0	0,5
Gymnasie	-40,1	-41,7	-43,0	1,2	-48,7	-52,9	-51,6	-1,3
Vuxenutbildning	-2,6	-2,0	-3,2	1,2	-2,7	-2,3	-3,8	1,5
Gemensamt	-0,8	-0,8	-0,9	0,1	-1,0	-1,0	-1,1	0,1
Summa	-257,3	-274,4	-276,7	2,4	-317,0	-339,8	-337,2	-2,6

Utfall perioden

Att utfallet jämfört budget för perioden är positivt beror på att det finns prognos på kostnader i november och december som avser månader bakåt men som inte uppbokats. Exempel kan vara Härrydas faktura för kulturskola där fakturan som avser hela höstterminen, kommer i december eller skolskjuts där man har prognos på helårskostnaden men inte bokar upp enskilda släpande fakturor. Just nu släpar faktureringen för september och oktober för Connect buss nya avtal. En kostnad på ca 1,4 mnkr för grundskolan.

Prognos perioden

Föreningsstöd/kultur

Fritid och kultur prognostiserar ett underskott på 0,4 mnkr för helåret. Underskottet är marginellt försämrat sedan september 0,1 mnkr. Underskottet kommer av ökat aktivitetsbidrag på grund av ökat antal aktiviteter hos föreningarna jämfört med budgeterat. Försämringen sedan september beror på tillkommande kostnader för bidrag som inte fanns i prognos då. Verksamheten har under året också haft för höga

personalkostnader.

Förskola

Verksamheten förskola prognostiserar ett underskott på 0,6 mnkr för helåret. Underskottet har ökat med 0,3 mnkr sedan september. Personalkostnaderna som sjönk jämfört prognos i september, har istället ökat i oktober jämfört med prognos. Restriktiviteten i vikarietillsättning beslutades i slutet av september. Lön för vikarier i september blir en kostnad i oktober. Kostnaderna har blivit så pass stora på grund av att frånvarande ordinarie personal skulle ersatts av personal ur bemanningspoolen. När den schemalagda personalen ur bemanningspoolen också blivit sjuka har de ersatts av ytterligare personal ur bemanningspoolen. Verksamheten har således betalat sjuklön för ordinarie personal, sjuk bemanningspersonal samt lön för ny bemanningspersonal.

Grundskola

Verksamheten grundskola prognostiserar ett underskott på 4,2 mnkr. Underskottet har minskat med 1,5 mnkr sedan septembers prognos. Minskningen av underskottet beror på flera olika poster. Personalkostnaderna har minskat per oktober och prognosen på kostnaden framåt har därmed skruvats ner. Prognosen för inköp övriga kostnader har skruvats ner för november och december i linje med nämndens beslut. I oktober har inte inköpen minskat till följd av att merparten av beställningarna gjorts i september och fakturorna inkommit i oktober. Prognosen för kostnader för köpt verksamhet har minskat till följd av att s.k. tilläggsbelopp inte tycks bli så höga som prognostiserat.

Anpassad grundskola

Verksamheten anpassad grundskola prognostiserar ett överskott på 0,5 mnkr. Överskottet har ökat sedan september med 0,3 mnkr. Ökningen beror på lägre personalkostnader för september i prognos och även nedskruvad prognos för november och december.

Gymnasieskola

Verksamheten gymnasieskola prognostiserar ett underskott på 1,3 mnkr. Underskottet har minskat med 0,3 mnkr till följd av nedskruvad prognos för tilläggsbelopp och *utökat IKE*^[1] i prognos för köpt verksamhet. För utökat IKE har utbetalning av stödet minskat på AST-enheterna i Borås samt Dals Ed. När det gäller tilläggsbelopp har två ansökningar inkommit för hösten.

Övriga

Nämnd, fritidshem, vuxenutbildning och gemensamt har oförändrade prognoser sedan september.

[1] Tilläggsbelopp och Utökad *IKE* Interkommunal ersättning är en utökad ersättning utöver elevpeng för barn/elever som är i behov av extraordinära stödåtgärder

2.3 Socialnämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2023	2024			2023	2024		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Socialnämnd	-0,8	-0,7	-0,8	0,1	-0,9	-0,9	-0,9	0,0
Soc chef & Utv enhet	-4,4	-12,9	-12,3	-0,6	-12,7	-15,5	-15,2	-0,3
Äldreomsorg	-87,6	-93,2	-94,8	1,6	-107,5	-113,3	-115,7	2,4
Funktionsnedsättning	-35,5	-36,4	-38,0	1,6	-44,2	-44,3	-46,1	1,8
Individ- & Familjeomsorg	-40,4	-43,5	-41,8	-1,7	-47,2	-52,7	-50,7	-2,1
Flykting	0,7	-0,5	0,0	-0,5	0,8	-0,5	0,0	-0,5
Summa	-168,0	-187,2	-187,7	0,5	-211,8	-227,2	-228,4	1,2

Utfall perioden

Nettokostnader jämfört med samma period förra året har ökat med 11 %. Ökning av nettokostnader avser främst ökning av köpta placeringar inom individ- och familjeomsorgen samt personalkostnader. Löneökningar för 2024 och ökade personalomkostnader tillkommer varje år och utgör en del av ökningen. Enligt personalstatistiken har förvaltningen 7 fler tillsvidareanställda jämfört med samma period 2023. Reducerade driftsbidrag mellan åren påverkar också nettokostnadsökningen. Intäkt från Försäkringskassan är reducerad vilket beror på ändringar i beslut samt avslutade ärenden. Även statsbidrag mellan åren är reducerade.

Prognos perioden

Socialnämndens utfall prognostiseras till +1,2 mnkr för helåret vilket är förbättrad prognos från delårsrapport.

Äldreomsorg prognostiserar ett överskott om +2,4 mnkr för helåret. Prognosen i verksamheten fördelar sig på överskott inom kommunal primärvård som härrör sig till vakanser. Verksamheten har inte behövt ersätta alla luckor som uppstått vid sjukskrivning, föräldraledighet och vård av barn, vilket påverkar resultatet.

Äldreomsorgen blev tilldelat en tillfällig ramökning 2024 om 0,8 mnkr för att

implementera resursspass vilket medfört en viss överanställning. Tillfällig ramökning blev budgeterad under verksamhetschefs område för att fördelas ut i drift. Bidraget är nu använt i sin helhet och inräknat i äldreomsorgens årsprognos. Särskilt boende och hemtjänst uppvisade ett underskott vid delårsbokslut. Underskottet är betydligt lägre i oktoberprognos. Åtgärder har vidtagits under hösten i form av minskad bemanning både på boendet och inom hemtjänsten. Vakanser och kortare frånvaro har inte ersatts, vilket varit en möjlighet då hemtjänsten minskat i brukartimmar och det förelegat tomma platser på särskilt boende samt minskat tryck på korttiden. Det har gjort att det stora negativa resultatet har reducerats.

Prognos för funktionsstöd är ett överskott om +1,8 mnkr. Prognosen fördelar sig på överskott inom bostad med särskild service för vuxna och daglig verksamhet samt ett underskott inom personlig assistans.

Överskott inom bostad med särskild service härrör sig till prognostiserad extern placering som i stället placerats i egen regi. Vidare förekommer vakanser inom bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Underskott inom personlig assistans härrör sig till personalkostnader, ökade vårdbehov och dubbelbemanning. Verksamheten har haft mer intäkter för försäljning av assistanstimmar till följd av ändrade förutsättningar.

Prognos för Individ och familjeomsorg är ett underskott om -2,1 mnkr.

Prognosen fördelar sig på underskott inom Myndighet vuxen, Myndighet barn och unga och AME, samt överskott inom Resursenheten och administration. Budgetunderskott härleds dels till köpta placeringar inom myndighet, nya och förlängda placeringar. Reducerade intäkter inom AME på grund av reducerat projektbidrag. Budgetöverskott härrörs till personalkostnader genom vakanta tjänster på Resursenheten och administration. Verksamheten arbetar vidare med att ta fram alternativ till placeringar, detta arbete pågår under hösten 2024.

Enheten flykting prognostiserar ett underskott om -0,5 mnkr. Underskottet härrör sig till reducerade intäkter från Migrationsverket. Ändringar i massflyktsdirektivet och folkbokföringslagen innebär reducerade intäkter från Migrationsverket, vilket också ökar kostnaderna inom försörjningsstöd. I

samband med att individer får folkbokföra sig i kommunen, får de tillgång till socialförsäkringssystemet vilket innebär att individen kan ha rätt till försörjningsstöd.

2.4 Teknik- och servicenämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2023	2024			2023	2024		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Teknik- och servicenämnd	-0,7	-0,3	-0,5	0,2	-1,0	-0,4	-0,7	0,2
Stab	-7,7	-5,4	-6,1	0,6	-9,8	-6,8	-7,5	0,7
Fastighetsenheten	-1,0	1,0	0,3	0,7	-5,7	-0,1	-0,1	0,0
VA/Gatuenheten	-5,6	-9,3	-7,5	-1,8	-9,2	-12,0	-9,3	-2,7
Renhållning/Park	-4,6	-4,6	-5,2	0,5	-5,5	-6,1	-6,3	0,2
Åsastugorna	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokalvårdsenheten	-0,2	0,4	0,1	0,3	-0,2	0,2	0,0	0,2
Måltidsenheten	0,1	1,0	0,2	0,8	0,1	0,5	0,0	0,5
Summa	-20,1	-17,3	-18,6	1,3	-31,2	-24,7	-23,8	-0,9

Utfall perioden

Utfallet för nämndens enheter visar överskott, med undantag för VA-verksamheten som är i ekonomisk obalans.

Nämnden har sjösatt en åtgärdsplan som innefattar ett flertal åtgärder för att nå ett så gott resultat som möjligt innevarande år och enhetscheferna tar ansvar för det gemensamma resultatet. Detta arbete sker dock till viss del på bekostnad av måluppfyllnaden, vilket innebär att de enheter som prognostiserar goda resultat inte har möjlighet att hålla den ambitionsnivå som är budgeterad.

Den positiva avvikelserna för perioden är nödvändig för att kunna leverera ett resultat i linje med vad som prognostiseras - främst på grund av att nämnden har höga prognostiserade kostnader i slutet av året för el och halkbekämpning.

Prognos perioden

Prognosen för perioden är oförändrad och på samma sätt som för periodens utfall är det endast VA-verksamheten som är i ekonomisk obalans. Nämnden har lyft ett ärende med syfte att revidera VA-taxan i kommunen för att nå

strukturell balans för verksamheten (TSN2024/142).

I övrigt är nämndens prognos för helåret ett överskott, och om hänsyn tas till den förväntade avsättningen för renhållningsverksamheten, är prognosen cirka 0,5 mnkr bättre.

De främsta avvikelserna som genererar ett underskott mot budget för VA-verksamheten är projektrelaterade kostnader, utredningar och konsultkostnader.

Motsvarande positiva avvikelser inom nämndens övriga verksamheter är beslutade i åtgärdsplanen och innebär exempelvis vakanser som skjutits på framtiden, sänkt ambitionsnivå och minskade inköp.

2.5 Bygg- och miljönämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2023	2024			2023	2024		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Bygg- och miljönämnden	0,0	-0,5	-0,5	0,1	0,0	-0,6	-0,7	0,0
Bygg- och miljöchef	-7,3	-7,1	-8,3	1,2	-8,7	-9,9	-10,2	0,3
Summa	-7,3	-7,6	-8,9	1,2	-8,7	-10,5	-10,8	0,3

Utfall perioden

Utfallet för perioden följer trenden som identifierats vid tidigare uppföljningstillfällen. Intäkterna är lägre än budgeterat, personalkostnaderna högre än budgeterat (under kvartal 1 och 2) och utfallet för bostadsanpassningar är mycket lägre än budgeterat. Allt sammantaget innebär den lägre kostnaden för bostadsanpassningarna att nämnden visar ett positivt resultat för perioden.

Prognos perioden

Prognosen bygger på att trenden bryts och bostadsanpassningarna blir dyrare än hittills i år. Vad gäller intäkterna förväntas de fortsätta bli lägre än budgeterat till följd av omfördelning av arbetstid.

Allt som allt är prognosen för nämnden positiv och håller trenden med låga kostnader för bostadsanpassningar i sig kan resultatet överträffa prognosen vid årsbokslutet.

3 Investeringar

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning								
	Budget KF	Juster- ing	Utfall	Prog- nos	Avvik- else	Total prognos	Total budget	Avvik else
Reinvestering								
Kommunstyrelsen	4		3,9	4,2	-0,2			
Socialnämnden	1,3		0,5	1,3	0,0			
Utbildningsnämnden	1,3		1,2	1,3	0,0			
Teknik och Servicenämnd	23,5	-1,0	14,2	19,0	3,5			
<i>Fastighet</i>	10		9,2	10,0	0,0			
<i>Gata</i>	1,5		1,1	1,5	0,0			
<i>Lekredskap</i>	1,0		0,8	1,0	0,0			
<i>Avfall/Park*</i>	2,0	-1,0	0,7	0,7	0,3			
<i>VA*</i>	9,0		2,4	5,8	3,2			
Beslutade projekt								
Datahallar	2,2		1,3	1,3	0,9	1,3	2,2	0,9
Gruppbostad autism	2,0		4,7	11,1	-9,1	25	37	12
Renovering idrottshall	14,8	-1,1	8,1	9,0	4,7	15	15	0
Laddstolpar	0,8	-0,1	-0,1	0,0	0,7	0,4	1	0,6
Ombyggnad Råssa*	6,5	-0,9	5,6	5,6	0,0	10	10	0
Servicebyggnader Åsastugorna*	5,6		0,8	1,0	4,6	5,6	5,6	0,0
Utvidgning GC- nät	1,5		1,5	1,5	0,0	4,5	4,5	0,0
Beachhandbolls plan		1,0	0,9	0,9		0,9	1	0,1
Gatubelysning		0,6	0,1	0,1	0,1	1	1	0
Summa investeringar	63,5	-1,5	42,7	56,3	5,7			

Strategiska markinköp KS	25		3,6	3,6	21,4
Total investeringsver ksamhet	88,5	-1,5	46,3	59,9	27,1

Kommentarer

Inga väsentliga förändringar har skett vad gäller investeringar sedan delårsbokslutet.

4 Personalstatistik

	Perioden innevarande år			Perioden föregående år		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	561	146	707	544	140	684
Andel tillsvidareanställda (%)	79,3 %	20,7 %	100 %	79,5 %	20,5 %	100 %
Antal visstidsanställda	39	20	59	64	23	87
Andel visstidsanställda (%)	66,1 %	33,9 %	100 %	73,6 %	26,4 %	100 %
Antal timavlönade (timmar)	51 981	2 876	80 748	57 386	23 667	81 053
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	1 658	1 140	2 798	3 685	1 325	5 010
Andel tillsvidare m. heltid (%)	91,8 %	94,5 %	92,4 %	91,1 %	95,0 %	91,9 %
Sjukfrånvaro (%)	7,6 %	4,3 %	6,9 %	8,8 %	4,7 %	7,9 %
Sjukfrånvaro över 59 dagar (%)	36,6 %	18,8 %	34,2 %	45,5 %	32,8 %	43,9 %
Sjukfrånvaro under 31 år (%)	5,0 %	5,3 %	5,1 %	8,0 %	4,1 %	6,7 %
Sjukfrånvaro 31-49 år (%)	7,1 %	2,6 %	6,1 %	8,1 %	3,5 %	7,0 %
Sjukfrånvaro över 49 år (%)	8,9 %	6,8 %	8,6 %	9,9 %	7,1 %	9,4 %

Anställda

Antalet tillsvidareanställda medarbetare har ökat med 23 personer jämfört med samma period 2023. Ökning kan härledas till samtliga förvaltningar som har jämförelsetal 2023. Antalet visstidsanställningar har minskat med 28 personer inom kommunen.

Arbetade timmar

Antalet arbetade timmar av timavlönade har minskat 2024 med totalt 305,3h i jämförelse med samma period 2023. Minskningen finns i samtliga förvaltningar förutom utbildningsförvaltningen.

Tillsvidareanställda på heltid

Andelen tillsvidareanställda med heltid har ökat med 0,4 % inom kommunen. Ökningen kan härledas till kommunstyrelseförvaltningen och socialförvaltningen.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron i kommunen som helhet har minskat med 0,9 % jämfört med samma period 2023. Minskningen finns i samtliga förvaltningar. Den totala sjukfrånvaron för kvinnor har minskat med 1,1 % och för män 0,4 %.

15. Svar på motion (KD)/(SD) om lönepåslag
för seniorer KS2024/46

§169

KS2024/46

Svar på motion (KD) och (SD) om lönepåslag för seniorer

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen utifrån att behovet av den här insatsen inte bedöms bidra till minskade rekryteringskostnader i någon större omfattning.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att fortsätta utreda brett hur kommunen kan få seniora medarbetare att stanna kvar längre i tjänst. Förslag på åtgärder önskas innan 2025 års utgång.

Reservation

Lisette Vermeulen (SD) och Cecilia Carlhson (KD) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut till förmån för Lisette Vermeulens (SD) förslag.

Ärendet

Patrik Karlson (KD), Daniel Persson (SD), Rune Kennborn (KD) och Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD), föreslår i en motion daterad 2024-01-29 att kommunen inför lönepåslag för seniorer. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2024-02-22, remitterat motionen till kommunstyrelsen för handläggning. Motionen lyder: Vi har som dom flesta kommuner svårt att rekrytera den kompetensen vi behöver. Genom att låta senioren erhålla mellanskillnaden mellan arbetsgivaravgiften och ålderspensionsavgiften, så kan vi stimulera dom att arbeta längre och behålla värdefull kompetens. Samtidigt kan vi få en besparing på rekryteringssidan.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Denna grupp bidrar till trygghet för nya oerfarna medarbetare och skulle också kunna användas som beredskapspersonal under semestrar eller vid hög sjukfrånvaro, samt för att handleda nyutbildade kollegor. Seniorens skall ges möjlighet till att arbeta deltid. För en person som vid årets ingång har fyllt 65år betalar kommunen 10,21% arbetsgivaravgift, jämfört med 31,42 % för en person under 65år. Löneförstärkningen utgörs av skillnaden i de olika nivåerna för arbetsgivaravgiften. För Bollebygds kommun kostar det inget extra, jämfört med att anställa en yngre medarbetare. Om lönesumman är 40 000 kr/månad så skulle skillnaden bli ca 8000kr/månad. Ska lönepåslaget komma i fråga ska arbetsgivaren och arbetstägaren vara överens om att anställningen ska fortsätta även efter uppnådd pensionsålder. Det måste finnas ett behov från kommunens sida.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att motionen ska avslås utifrån att behovet av den här insatsen inte bedöms bidra till minskade rekryteringskostnader i någon större omfattning. Det är förhållandevis få medarbetare som under de kommande åren uppnår åldern för att vara aktuella för ett extra lönetillägg och rekryteringskostnaden förskjuts endast något eller några år. De medarbetare som avslutar sin tjänstgöring med pension utgör en liten andel av personalomsättningen och bidrar utifrån det lite till de rekryteringskostnader som finns. När en medarbetare går i pension finns det oftast en längre tidshorisont för planering och ur ett rekryteringsperspektiv är det positivt. Det innebär också oftast att den person som ska ersätta någon som går i pension har goda förutsättningar till en god introduktion av den medarbetare som ska gå i pension. Ur ett rekryteringsperspektiv är det mer problematiskt med övrig personalomsättning då det inte finns samma planingstid och det innebär ofta

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

interimslösningar för verksamheten.

Motionärerna skriver vidare att dessa medarbetare ska kunna användas som beredskapspersonal vid hög sjukfrånvaro och under semester. De medarbetare som väljer att stanna kvar tills uppnådd pensionsålder i Sverige på 69 år, oavsett lönetillägg eller inte, är alla anställda på lika villkor och det betyder att de har samma rättigheter som övriga medarbetare till arbetstidsschema och semester i enlighet med lagar och kollektivavtal. Det innebär att medarbetare med ett ålderslönetillägg inte kan användas på något annat sätt än övriga medarbetare vid till exempel semester och hög sjukfrånvaro.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer vidare att det ur ett medarbetarperspektiv blir svårt att motivera att en arbetsinsats efter 66 år ska värderas olika utifrån vilket löneläge personen har. Behovet av medarbetare inom olika yrkeskategorier ser olika ut över tid och förslaget i motionen stimulerar medarbetare med högre lön mer att arbeta kvar efter 66 år. Det är inte per automatik så att det är dessa medarbetare kommunen har det största behovet av.

I förslaget framgår att arbetstagare och arbetsgivare ska vara överens om att anställningen ska fortsätta och att det ska finnas ett behov från kommunens sida. Den innebär svårigheter i bedömningen om det finns ett behov eller inte och det finns risk att beslut fattas på godtyckliga grunder. Det innebär att alla medarbetare inte är anställda på lika villkor och det riskerar att uppfattas negativt hos medarbetarna.

När medarbetare får mer i lön ökar också kostnaderna för arbetsgivaravgifter och pensionsavsättningar vilket innebär att ett lönetillägg utifrån andemeningen i

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

motionen ökar kommunens personalkostnader. Ett bifall på motionen innebär en ökad kostnad vilket måste kompenseras för i budget.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige avslår motionen utifrån att behovet av den här insatsen inte bedöms bidra till minskade rekryteringskostnader i någon större omfattning.

Kommunstyrelsen ger kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att fortsätta utreda brett hur kommunen kan få seniora medarbetare att stanna kvar längre i tjänst. Förslag på åtgärder önskas innan 2025 års utgång.

Ledamöternas förslag till beslut

Lisette Vermeulen (SD), med instämmande av Cecilia Carlhson (KD), föreslår avslag på arbetsutskottets förslag, dvs bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag; dels arbetsutskottets, dels Lisette Vermeulen (SD), m fl om avslag på arbetsutskottets förslag, dvs bifall till motionen. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Reservation

Lisette Vermeulen (SD) och Cecilia Carlhson (KD) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut till förmån för Lisette Vermeulens (SD) förslag.

Beslutsunderlag

- § 146 KSAU Svar på motion (KD) och (SD) om lönepåslag för seniorer

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- Svar på motion (SD), (KD) om lönepåslag för seniorer
- Motion (KD, SD) lönepåslag för seniorer

Skickas till

Kommunfullmäktige, HR-chef

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Dnr :KS2024/46-3

Kommunstyrelseförvaltningen

Ulrika Borg | HR-chef

0734-64 70 04 | ulrika.borg@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion (SD), (KD) om lönepåslag för seniorer

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen utifrån att behovet av den här insatsen inte bedöms bidra till minskade rekryteringskostnader i någon större omfattning.

Ärendet

Patrik Karlson (KD), Daniel Persson (SD), Rune Kennborn (KD) och Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD), föreslår i en motion daterad 2024-01-29 att kommunen inför lönepåslag för seniorer. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2024-02-22, remitterat motionen till Kommunstyrelsen för handläggning.

Motionen lyder: Vi har som dom flesta kommuner svårt att rekrytera den kompetensen vi behöver. Genom att låta senioren erhålla mellanskillnaden mellan arbetsgivaravgiften och ålderspensionsavgiften, så kan vi stimulera dom att arbeta längre och behålla värdefull kompetens. Samtidigt kan vi få en besparing på rekryteringssidan. Denna grupp bidrar till trygghet för nya oerfarna medarbetare och skulle också kunna användas som beredskapspersonal under semestrar eller vid hög sjukfrånvaro, samt för att handleda nyutbildade kollegor. Senioren skall ges möjlighet till att arbeta deltid. För en person som vid årets ingång har fyllt 65år betalar kommunen 10,21% arbetsgivaravgift, jämfört med 31,42 % för en person under 65år. Löneförstärkningen utgörs av skillnaden i de olika nivåerna för arbetsgivaravgiften. För Bollebygds kommun kostar det inget extra, jämfört med att anställa en yngre medarbetare. Om lönesumman är 40 000 kr/månad så skulle skillnaden bli ca 8000kr/månad. Ska lönepåslaget komma i fråga ska arbetsgivaren och arbetstagaren

vara överens om att anställningen ska fortsätta även efter uppnådd pensionsålder. Det måste finnas ett behov från kommunens sida.

Bakgrundsfakta

Pensionsålder i Sverige

Pensionsåldern i Sverige är 69 år från och med den 1 januari 2023 utifrån att det i Lagen om anställningsskydd, LAS, framgår att arbetsgivare från det att en arbetstagare fyller 69 år kan sägas upp med ett enkelt förfarande.

När går de flesta i pension i Sverige?

År 2022 var enligt Pensionsmyndigheten den genomsnittliga åldern för att börja ta ut allmän pension 64,9 år. Utträdesåldern ur arbetskraften var 64,2 år. Utträdesåldern är den ålder som man slutar att arbeta. Skillnaden i ålder beror på att de personer som har en tjänstepension kan strata att ta ut endast tjänstepension. Tendensen är att pensionsåldern ökar.

När går de flesta i Pension i Bollebygds kommun?

2022 var pensionsåldern för medarbetare i Bollebygds kommun 65,1 år och 2023 65,4 år. 2024 är pensionsåldern för medarbetare i Bollebygds kommun 66,2 år.

Hur många medarbetare har vi som kan komma att gå i pension de kommande åren?

Ålder	Antal
69	1
68	2
67	4
66	1

65	7
64	10
63	10
62	9
61	16

Genomsnittsåldern för medarbetare i Bollebygds kommun är 45 år.

Arbetsgivaravgifter

Full arbetsgivaravgift är 31,42 procent på den bruttolön och förmånsvärden som betalas ut. För arbetstagare som vid årets ingång fyllt 66 år betalas endast ålderspensionsavgiften på 10,21 procent. Från och med den 1 januari 2026 gäller det för personer som vid det årets ingång har fyllt 67 år.

Till det tillkommer avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension preliminärt 9,97 procent år 2025 för normal arbetstagare och motsvarande siffra för äldre blir 5,60 procent. Den här varierar mellan åren beroende på hur inflationen går och kan inte förutses långt i förväg.

Totalt PO framtaget av SKR är således 41,39 procent för vanliga arbetstagare och 15,81 procent för äldre arbetstagare.

Avsättning till pension

För alla personer som får en löneökning ska också kommunen betala in en premie för tjänstepensionsavsättning. Hur stor tjänstepensionsavsättningen är beror på vilket pensionsavtal personen är ansluten till. De personer som omfattas av KAP-KL får en avsättning på 4,5% av lönen så länge de är fortsättningsvis anställda. I Bollebygds kommun finns det i dagsläget 45 personer som omfattas av KAP-KL.

Om dessa personer har ett uppehåll i sin anställning och kommer tillbaka efter 67 år så får de avsättning med 6% av lönen enligt AKAP-KR.

För personer som omfattas av avtalet AKAP-KR och har en lön understigande 7,5 inkomstbasbelopp avsätts 6% av lönen till tjänstepension. De personer som har en lön överstigande 7,5 inkomstbasbelopp (gränsen under 2024 är lön över 47 625 kronor) får 31,5% i pensionsavsättning på lön över 7,5 inkomstbasbelopp fram till LAS-åldern som är 69 år och därefter 6%.

Omvärldsbevakning

Borås

I Borås ger man ett lönetillägg till alla äldre medarbetare i syfte att de ska arbeta längre. Lönetillägget betalas ut enligt nedan.

- +65 år 1.000 kr/mån (heltid) för anställd som fyller 66 år under kalenderåret.
- +66 år 3.000 kr/mån (heltid) för anställd som fyller 67 år under kalenderåret.
- +67 år 5.000 kr/mån (heltid) för anställd som fyller 68 år och äldre under kalenderåret.

Lönetillägget gäller även extra personal som lämnat anställning för pension.

Övriga Sjuhäradskommuner har inte infört någon extra ersättning för äldre arbetstagare. Det pågår dialoger i övriga Sjuhäradskommuner men några beslut har ännu inte fattats.

Ekonomiska förutsättningar

Räkneexempel undersköterska med 30 700 kr i månadslön

Månadslön	30 700
PO 31,42%	9 953
Pension KAP-KL 4,5%	1 382

Summa/ månad 42 035 kr

Månadslön 30 700

PO 31,42% 9 953

Pension AKAP-KR 6% 1 842

Summa/månad 42 495 kr

Månadslön 66 år 30 700

Mellanskillnad PO (tillägg) 6 810

Ny lön 37 510

PO tillägg 10,21% 3 830

Pension KAP-KL 4,5% 1 688

Summa 43 028 kr

Månadslön 66 år 30 700

Mellanskillnad PO (tillägg) 6 810

Ny lön 37 510

PO tillägg 10,21% 3830

Pension AKAP-KR 6% 2 251

Summa 43 591 kr

Att erbjuda undersköterskan att arbeta kvar med ett tillägg på mellanskillnaden mellan den högre arbetsgivaravgiften och den lägre arbetsgivaravgiften skulle resultera i en ökad kostnad per person och månad med 993-1 096 kr beroende vilket pensionsavtal personen omfattas av.

Räkneexempel förstelärare med 48 000 kr i månadslön

Månadslön 48 000

PO 31,42% 15 562

Pension KAP-KL 4,5%	2 160	
Summa	65 722 kr	
Månadslön	48 000	
PO 31,42%	15 562	
Pension AKAP-KR 6%	2 858	
Pension AKAP-KR 31,5%		493
Summa	66 913 kr	
Månadslön 66 år	48 000	
Mellanskillnad PO (tillägg)		10 661
Ny lön	58 661	
PO tillägg 10,21%	5989	
Pension KAP-KL 4,5%	2 640	
Summa	67 290 kr	
Månadslön 66 år	48 000	
Mellanskillnad PO (tillägg)		10 661
Ny lön	58 661	
PO tillägg 10,21%	5 989	
Pension AKAP-KR 6%	2 858	
Pension AKAP-KR 31,5%		3 476
Summa	70 984 kr	

Att erbjuda försteläraren att arbeta kvar med ett tillägg på mellanskillnaden mellan den högre arbetsgivaravgiften och den lägre arbetsgivaravgiften skulle resultera i en ökad kostnad per person och månad med 1 568-4 071 kr beroende vilket pensionsavtal personen omfattas av.

Räkneexempel enhetschef med 57 000 kr i månadslön

Månadslön	57 000	
PO 31,42%	17 909	
Pension KAP-KL 4,5%	2 565	
Summa	77 474 kr	
Månadslön	57 000	
PO 31,42%	17 909	
Pension AKAP-KR 6%	2 858	
Pension AKAP-KR 31,5%	2 953	
Summa	80 720 kr	
Månadslön 66 år	57 000	
Mellanskillnad PO (tillägg)	12 089	
Ny lön	69 089	
Total PO	7 054	
Pension KAP-KL 4,5%	3 109	
Summa	79 252 kr	
Månadslön 66 år	48 000	
Mellanskillnad PO (tillägg)	12 089	
Ny lön	69 089	
Total PO	7 054	
Pension AKAP-KR 6%	2 858	
Pension AKAP-KR 31,5%	6 761	
Summa	85 762 kr	

Att erbjuda enhetschefen att arbeta kvar med ett tillägg på mellanskillnaden mellan den högre arbetsgivaravgiften och den lägre arbetsgivaravgiften skulle resultera i en ökad kostnad per person och månad med 1 778-5 042 kr beroende vilket pensionsavtal personen omfattas av.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att motionen ska avslås utifrån att behovet av den här insatsen inte bedöms bidra till minskade rekryteringskostnader i någon större omfattning. Det är förhållandevis få medarbetare som under de kommande åren uppnår åldern för att vara aktuella för ett extra lönetillägg och rekryteringskostnaden förskjuts endast något eller några år. De medarbetare som avslutar sin tjänstgöring med pension utgör en liten andel av personalomsättningen och bidrar utifrån det lite till de rekryteringskostnader som finns. När en medarbetare går i pension finns det oftast en längre tidshorisont för planering och ur ett rekryteringsperspektiv är det positivt. Det innebär också oftast att den person som ska ersätta någon som går i pension har goda förutsättningar till en god introduktion av den medarbetare som ska gå i pension. Ur ett rekryteringsperspektiv är det mer problematiskt med övrig personalomsättning då det inte finns samma planingstid och det innebär ofta interimslösningar för verksamheten.

Motionärerna skriver vidare att dessa medarbetare ska kunna användas som beredskapspersonal vid hög sjukfrånvaro och under semester. De medarbetare som väljer att stanna kvar tills uppnådd pensionsålder i Sverige på 69 år, oavsett lönetillägg eller inte, är alla anställda på lika villkor och det betyder att de har samma rättigheter som övriga medarbetare till arbetstidsschema och semester i enlighet med lagar och kollektivavtal. Det innebär att medarbetare med ett ålderslönetillägg inte kan användas på något annat sätt än övriga medarbetare vid till exempel semester och hög sjukfrånvaro.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer vidare att det ur ett medarbetarperspektiv blir svårt att motivera att en arbetsinsats efter 66 år ska värderas olika utifrån vilket löneläge personen har. Behovet av medarbetare inom olika yrkeskategorier ser olika ut över tid och förslaget i motionen stimulerar medarbetare med högre lön mer att arbeta kvar efter 66 år. Det är inte per automatik så att det är dessa medarbetare kommunen har det största behovet av.

I förslaget framgår att arbetstagare och arbetsgivare ska vara överens om att anställningen ska fortsätta och att det ska finnas ett behov från kommunens sida. Den innebär svårigheter i bedömningen om det finns ett behov eller inte och det finns risk att beslut fattas på godtyckliga grunder. Det innebär att alla medarbetare inte är anställda på lika villkor och det riskerar att uppfattas negativt hos medarbetarna.

När medarbetare får mer i lön ökar också kostnaderna för arbetsgivaravgifter och pensionsavsättningar vilket innebär att ett lönetillägg utifrån andemeningen i motionen ökar kommunens personalkostnader.

Ett bifall på motionen innebär en ökad kostnad vilket måste kompenseras för i budget.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Skickas till

HR-chef

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Ulrika Borg

Förvaltningschef

HR-chef

Motion lönepåslag för seniorer

Vi har som dom flesta kommuner svårt att rekrytera den kompetensen vi behöver. Genom att låta senioren erhålla mellanskillnaden mellan arbetsgivaravgiften och ålderspensionsavgiften, så kan vi stimulera dom att arbeta längre och behålla värdefull kompetens. Samtidigt kan vi få en besparing på rekryteringssidan.

Denna grupp bidrar till trygghet för nya oerfarna medarbetare och skulle också kunna användas som beredskapspersonal under semestrar eller vid hög sjukfrånvaro, samt för att handleda nyutbildade kollegor. Senioren skall ges möjlighet till att arbete deltid.

För en person som vid årets ingång har fyllt 65år betalar kommunen 10,21% arbetsgivaravgift, jämfört med 31,42 % för en person under 65år. Löneförstärkningen utgörs av skillnaden i de olika nivåerna för arbetsgivaravgiften. För Bollebygds kommun kostar det inget extra, jämfört med att anställa en yngre medarbetare. Om lönesumman är 40 000 kr/månad så skulle skillnaden bli ca 8000kr/månad.

Ska lönepåslaget komma i fråga ska arbetsgivaren och arbetstagaren vara överens om att anställningen ska fortsätta även efter uppnådd pensionsålder. Det måste finnas ett behov från kommunens sida.

Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna yrkar:

- **att kommunfullmäktige beslutar om intentionerna i motionen med extra lönepåslag**

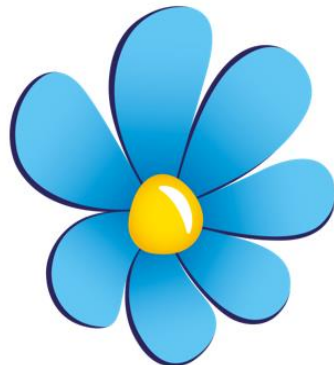
2024-01-29

Patrik Karlson KD

Daniel Persson SD

Rune Kennborn KD

Ewa-Maria Andorff-Ripa SD

16. Delårsrapport jan-aug 2024 för SÄRF KS2024/296

§183

KS2024/296

Delårsrapport jan-aug 2024 för SÄRF

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner delårsrapport för januari-augusti 2024 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF).

Ärendet

SÄRF har upprättat delårsrapport för perioden januari-augusti 2024. Resultatet för perioden visar ett negativt resultat på 6,1 mnkr. Prognosen för hela 2024 är ett negativt resultat på 1,4 mnkr vilket är plus 1,1 mnkr jämfört med budget.

Förbundet har hög följsamhet mot verksamhetens budget men avvikelser finns avseende pensionskostnader. Andra avvikelser är att förbundet har haft intäkter som inte budgeterats. Detta avser försäljning av anläggningstillgångar, intäkter som avtalet med MSB genererat samt att inlåningsräntan på koncernkontot varit fortsatt hög under perioden. Direktionen har på sammanträde 2024-10-18, § 55, beslutat att enhälligt godkänna delårsrapporten för perioden januari-augusti 2024, och att översända delårsrapporten, bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse, till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner delårsrapport för

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

januari-augusti 2024 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 145 KSAU Delårsrapport jan-aug 2024 för SÄRF
- Delårsrapport jan-aug 2024 för SÄRF
- § 55 Delårsbokslut januari - augusti 2024
- Delårsrapport 2024-08-31
- Rapport från Revisionskontoret, Granskning av SÄRFs delårsrapport 2024
- Revisorernas utlåtande delårsrapport
- Sakkunniga biträdets yttrande, delårsrapport

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

PROTOKOLLSUTDRAG Sida 1 av 1
DIREKTIONEN
Sammanträdesdatum
2024-10-18

§ 55

Delårsbokslut januari – augusti 2024 (Dnr. 2024-000781)

Delårsrapport har upprättats för perioden januari – augusti 2024. Resultatet för perioden visar ett negativt resultat på 6,1 Mnkr. Prognosen för hela 2024 är ett negativt resultat på 1,4 Mnkr vilket är plus 1,1 Mnkr jämfört med budget.

Förbundet har hög följsamhet mot verksamhetens budget men avvikelser finns avseende pensionskostnader. Andra avvikelser är att förbundet har haft intäkter som inte budgeterats. Detta avser försäljning av anläggningstillgångar, intäkter som avtalet med MSB genererat samt att inlåningsräntan på koncernkontot varit fortsatt hög under perioden.

Direktionen beslutar enhälligt

- att godkänna delårsrapporten för perioden januari – augusti 2024
- att översända delårsrapporten bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut

Rose-Marie Liljenby Andersson

Lennart Haglund

ordförande

Justeringen tillkännagiven på SÄRFs och medlemskommunernas anslagstavlor
2024-10-31

Rätt utdraget betygar;

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Delårsrapport
2024-08-31

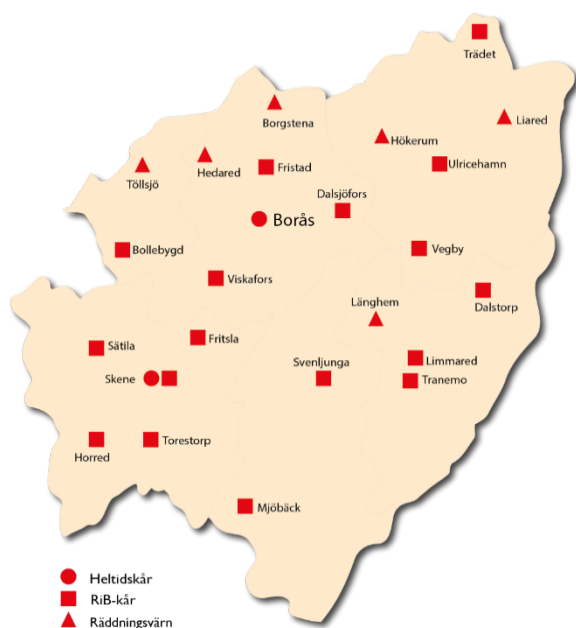
Dokumentnamn:	Giltigt från:
Delårsrapport 2024-08-31	2024-10-18
Diarienummer:	Reviderat:
Upprättad av:	Beslutad av:
Ekonomichef	Direktionen
Målgrupp:	

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Vad vi vill	4
2.1	Våra Säkerhetsmål	4
2.2	Uppföljning av mål	4
2.3	Handlingsprogram.....	4
2.4	Verksamhetsplan och Internbudget	4
3	Förvaltningsberättelse	5
3.1	Händelser av väsentlig betydelse.....	5
3.2	Förväntad utveckling för helåret	7
3.3	Styrning och uppföljning av verksamheten	7
3.6	Risker och möjligheter	12
4	Finansiella rapporter	13
4.1	Periodens resultat	13
4.2	Resultaträkning	13
4.3.	Balansräkning.....	14
5	Noter.....	14
5.1	Redovisningsprinciper.....	14
6	Driftsredovisning för perioden januari - augusti	14
6.1.	Verksamhetens intäkter.....	14
6.2	Verksamhetens kostnader	14
6.3	Finansnetto	15
7	Investeringsredovisning	15

1 Inledning

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ett kommunalförbund som organiserar och ansvarar för räddningstjänsten i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Vi har 24 brandstationer som är fördelade i samtliga medlemskommuner varav två stationer med heltidsanställd räddningspersonal, 17 stationer med räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB) och sex räddningsvårn (frivilliga). Antalet anställda uppgår till cirka 500, varav huvuddelen är hel- eller deltidsanställd räddningstjänstpersonal. Vårt huvudkontor finns i Borås där förbundets övningsanläggning också finns invid Guttasjön.

Förbundets geografi med stationernas spridning i de sex kommunerna som utgör SÄRF.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) anger att varje kommun ska anta ett handlingsprogram för förebyggande mot brand och andra olyckor samt för kommunal räddningstjänst. Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) handlingsprogram utgår utifrån förbundets uppdrag från medlemskommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

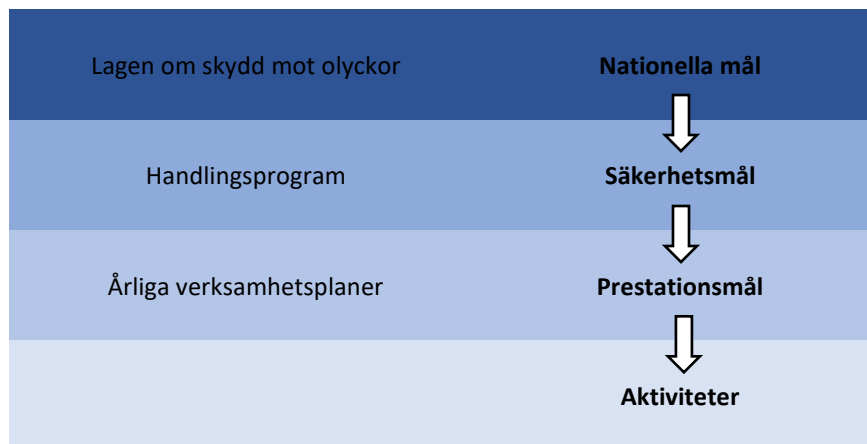
Grundläggande är för både den enskilde och samhället, att det inträffar så få olyckor som möjligt och att konsekvensen av de olyckor som inträffar blir så små som möjligt. Att förebygga olyckor och ge drabbade kunskaper som de behöver för att hantera olyckan kan därför bli avgörande. När individuella resurser inte räcker till ska samhället kunna erbjuda professionella och snabba räddningsinsatser som arbetar i samverkan med varandra.

Räddningstjänstuppdraget regleras i lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt förbundsordningen som är den överenskommelse som de sex medlemskommunerna tecknat i detta avseende.

2 Vad vi vill

Problembilder och risker kopplade till räddningstjänst, förbundsordning, nationella mål i LSO, SÄRF:s vision och strategiska inriktningar samt ett antal Säkerhetsmål för perioden 2024 och tills vidare är styrande för verksamheten.

Kopplingarna mellan de olika styrdokumentens mål illustreras nedan. Handlingsprogrammets Säkerhetsmål bryts ner till ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som i sin tur formuleras i aktiviteter.

SÄRF:s styrdokument och hur de hänger samman.

2.1 Våra Säkerhetsmål

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället. Målen är uppdelade på Före, Under och Efter och framgår i detalj i uppställningen under punkt 3.3.5 Uppföljning av verksamhetens mål.

2.2 Uppföljning av mål

Säkerhetsmålen, som syftar till att ge styrning till organisationen, delas upp till prestationsmål i verksamhetsplaner som följs upp årligen. Om prestationsmålen uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

2.3 Handlingsprogram

Handlingsprogrammet utgör ett styrdokument för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) verksamhet från 2024 och tills vidare. Det ska ses som ett övergripande dokument över hur SÄRF arbetar för att uppnå de nationella målen i LSO, nationella strategier utfärdade av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), förbundsmedlemmarnas krav formulerade i förbundsordningen samt den politiska viljan när det gäller att förebygga bränder och andra olyckor som ingår i uppdraget att bedriva en effektiv räddningstjänst.

2.4 Verksamhetsplan och Internbudget

Direktionen fastställde 2023-12-15 Verksamhetsplan och Internbudget för 2024 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå Handlingsprogrammets mål tillika en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna i förbundets verksamhet. De övergripande målen har brutits ner till förbundsgemensamma prestationsmål och respektive avdelning arbetar utefter beslutade aktivitetsplaner för att nå dessa mål.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Händelser av väsentlig betydelse

3.1.1 Övergripande ledning

Svensk räddningstjänst fortsätter att utvecklas mot mer enhetliga ledningssystem och räddningsregioner. Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har sedan förbundsbildningen 1995 bedrivit larm- och ledningsarbete från ledningscentralen i Borås. Mark gick med i förbundet 2010 men hade sedan ett par år tidigare haft stöd från ledningscentralen i Borås. 2024 utökades ledningssystemet igen då Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och Alingsås Vårgårda Räddningstjänstförbund valde att tillsammans skapa räddningsledningssystem Älvsborg.

Den 26 mars 2024 aktiverades samarbetet skarpt vilket innebär att alla larm och resurser hanteras gemensamt från ledningscentralen i Borås. Samarbetet innebär också att ledningsfunktioner bemannas gemensamt med personer från båda räddningstjänstförbunden.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap är sedan reformen av Lagen om skydd mot olyckor tillsynsmyndighet för kommunal räddningstjänst. Under våren genomförde de sin första tillsyn på SÄRF och det var just ledningssystemet som tillsynades. Uppföljning och ställningstagande på tillsynen väntas i slutet av september.

Utöver ett intensivt arbete med att starta ett gemensamt ledningssystem med AVRF, har det genomförts gemensamma aktiviteter i Räddningsregionen. Bland annat ledningsutbildningar, remissvar och enhetliga rutiner kring stabsarbete.

3.1.2 Händelser under perioden

Räddningsledningssystemet har under 2024 varit relativt förskonat från de riktigt stora komplexa händelserna. Upplevelsen är också att sommaren har varit ovanligt lugn, både på lokalt och nationellt plan, vilket framför allt beror utebliven skogsbrandssäsong. En jämförelse med föregående år så har SÄRF för sitt eget område hanterat ungefär 200 fler händelser 2024. Vakthavande befäl som är den funktion som ansvar för händelsevärderingen har fortsatt jobba aktivt med att avvisa ärenden som uppenbart inte är räddningstjänstupdrag. De avvisade ärendena har ökat utan att antalet larm i skede två har ökat.

De händelser som sticker ut är historiskt stora komplexa byggnadsbränder eller väderrelaterade händelser. Under juli månad drog flera skyfall in över förbundet. Ett av dessa skyfall drabbade Ulricehamns kommun med flera vattenfyllda källare som resultat. Skyfallet ledde också till att en fastighetsägare till en industrilokal i Hökerum helt plötsligt fick ett vattendrag runt sin fastighet. Det sistnämnda var en av de händelser där SÄRF lade flest mantimmar under sommarmånaderna. I perspektiv klarade sig SÄRF relativt bra i skyfallet. Vårre var det längre i öst där Jönköping drabbades hårt. Bland annat uttalade de sig i media med att det var första gången de fick simma på E4:an.

Våren präglades också av olyckstyper som SÄRF tidigare varit förskonade från. Under en helg i april drabbades Borås av två tillbud med skarpa bomber. En under fredagskvällen där bomben inte exploderade och en senare samma helg mellan söndag och måndag där en explosion skedde i anslutning till ett trapphus. Under våren har det dessutom skett ett par skarpa brandattentat i anslutning till flerbostadshus.

Både de väderrelaterade händelserna och utvecklingen med attentat är i linje med SÄRF:s visionsarbete och de megatrender som SÄRF jobbar aktivt med. Tyvärr ser vi att båda händelsetyperna ökar.

3.1.3 *Säkerhetsskydd*

Enligt säkerhetsskyddslag 2018:585 samt säkerhetsskyddsförordningen 2021:955 åläggs det SÄRF att vidta förebyggande åtgärder för att:

- skydda mot brott som kan hota Sveriges säkerhet
- skydda hemliga uppgifter som rör rikets säkerhet
- skydda mot terrorism

Ansvaret vad gäller säkerhetsskydd regleras även i Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd samt offentlighets- och sekretesslagen.

Enligt säkerhetsskyddslagen, samt säkerhetsskyddsförordningen ska den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet utreda behov av säkerhetsskydd. Det åläggs också att verksamheten planerar och vidtar de säkerhetsskyddsåtgärder som är nödvändiga, samt att man kontrollerar det egna säkerhetsskyddet.

Riskbilden för SÄRF förändras i takt med samhället. SÄRF genomför omvärldsbevakning för att möta samhället nu och i framtiden. SÄRF bedriver ett systematiskt säkerhetsskyddsarbete för att säkerställa att verksamheten lever upp till samtliga interna och externa krav avseende säkerhetsskydd.

SÄRF har en av Förbundsdirektören beslutad säkerhetsskyddsanalys i enlighet med säkerhetsskyddslagen och den uppdateras årligen. Parallellt med säkerhetsskyddsanalysen finns det också en säkerhetsskyddsplan som beslutas av SÄRF:s Säkerhetsskyddschef i enlighet med föreskrifterna om säkerhetsskydd. Säkerhetsskyddsplanen uppdateras också årligen.

3.1.5 *SÄRF värdorganisation för civilplikten*

Säkerhetssituationen i Sverige och i dess närområde är försämrad. Regeringen har därför fattat beslut om aktivering av civilplikt för kommunal räddningstjänst. Den 19 januari 2024 aktiverades civilplikten inom räddningstjänsten. Syftet med aktiveringen är att möjliggöra en skyndsamt förstärkning av den kommunala räddningstjänstens organisation för höjd beredskap och därmed bemanning under höjd beredskap. Räddningstjänsten behöver förstärkas med personal och materiel för att hantera uppgifter under höjd beredskap samt tillkommande uppgifter enligt kap 8 LSO. Det finns kompetens och erfarenhet hos flera personer som genomgått utbildning inom räddningstjänstområdet, men som inte längre arbetar kvar inom räddningstjänsten. Dessa personer utgör en resurs som kan omhändertas för att snabbt få till en personalförstärkning.

De personer som är aktuella för krigsplacering med civilplikt är de som redan har en grundutbildning inom räddningstjänst men inte har en anställning inom kommunal räddningstjänst i dagsläget. De som skrivs in med civilplikt kallas till en repetitionsutbildning för att säkerställa grundläggande och tillräcklig kompetens för räddningstjänstuppgifter under höjd beredskap. De individer som efter genomförd repetitionsutbildning skrivs in med civilplikt krigsplaceras vid en räddningstjänstorganisation. Krigsplaceringen baseras på det län man är folkbokförd i. I varje län finns av MSB utsedda räddningstjänstorganisationer dit de civilpliktiga knyts. Det finns totalt 25 värdorganisationer för civilplikten för räddningstjänsten i Sverige.

I Västra Götaland är SÄRF och Räddningstjänsten Storgöteborg vårdorganisationer. Civilpliktiga är en resurs som kan mobiliseras efter beslut av regeringen, i fredstid har dessa inga uppgifter.

Räddningstjänstens förmåga under höjd beredskap och krig har en central och omedelbar betydelse för skyddet av civilbefolkningen och civil egendom. I händelse av ett väpnat angrepp kommer de kommunala räddningstjänsterna sannolikt att behöva hantera ett stort antal samtidigt inträffade och omfattande räddningsinsatser vilket kommer att ställa krav på mental förberedelse såväl som personella och materiella resursförstärkningar. Det kommer också ställa krav på kompetensutveckling av befintlig personal.

MSB har identifierat att det finns behov av att stärka upp räddningstjänstens arbete med planering och utbildning inför höjd beredskap och krig. Till varje vårdorganisation kopplas därför planerings- och utbildningsresurser som har till uppgift att stödja egen organisation och länets övriga räddningstjänstorganisationer i planering och utbildning inför och under höjd beredskap. Med anledning av detta finansierar MSB, genom överenskommelser (2024-2026), motsvarande en och en halv personell resurs med placering i SÄRF.

3.1.6 *Nytt arbetstidsavtal*

Nya regler för dygnsvila gäller generellt från 1 oktober 2023 samt den 1 februari 2024 för verksamheter som exempelvis skiftestjänstgörande inom räddningstjänst. Huvudregeln är att medarbetare i kommuner, regioner och kommunala företag ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Vissa möjligheter till undantag med kortare vila finns för verksamheter som ansvarar för liv, hälsa och säkerhet, både vad avser planerad arbetstidsförläggning och vid oförutsedd händelse. Räddningstjänstverksamhet kan i vissa fall behöva dispens mot bakgrund av samhällets ansvar att vid olyckor eller överhängande fara för olyckor säkerställa ett skydd för liv och hälsa, egendom och miljö. Dispens kan beviljas om bedömningen om undantag är nödvändigt för att uppfylla verksamhetens behov under en begränsad period. Kollektivavtalet blev förlängt och gäller tom 31 mars 2025 med fortsatt dispens på dygnschema under helger.

3.2 *Förväntad utveckling för helåret*

Prognos för helåret 2024 är minus 1,4 Mnrk och då Internbudgeten är underfinansierad med 2,5 Mnrk beräknas skillnaden mot budget bli plus 1,1 Mnrk.

Prognos helår 2024 Belopp i Tkr	Belopp
Resultat enligt Internbudget	- 2 531
Resultatförbättring	+ 1 126
Prognos 2024 helår	- 1 405

3.3 *Styrning och uppföljning av verksamheten*

3.3.1 *Intern styrning och kontroll*

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål och riktlinjer samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Direktionen ansvarar också för att arbetet med den interna kontrollen utförs tillförlitligt och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt enligt kommunallag (2017:725) (KL).

Förbundet ska genom att upprätta en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp, enligt en, av direktionen årligen fastställd, kontrollplan.

Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner. Den årliga Internkontrollplanen beslutas av direktionen i mars varje år.

Den årliga Internkontrollplanen beslutas av direktionen i mars varje år och uppföljning redovisas i Årsredovisningen.

3.3.2 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att förbundet följer beslutad budget och samtidigt visar att Säkerhetsmål enligt handlingsprogrammet för skydd mot olyckor uppfylls. Förbundets Handlingsprogram och uppsatta Säkerhetsmål avser perioden 2024 och tills vidare där målen bryts ner till prestationsmål för varje enskilt år.

Prognos för årets finansiella resultat visar på ett negativt resultat på minus 1,4 Mnkr vilket är en förbättring jämfört med budget med plus 1,1 Mnkr.

Förbättringen beror på att de intäkter som avtalet med MSB genererat har kunnat mota en del av de lönekostnader som på grund av säsongsvariationerna, är högre under den här perioden.

Den positiva förbättringen beror också på att förbundet har sålt anläggningstillgångar samt att inlåningsräntan på koncernkontot varit fortsatt hög under perioden.

Uppfyllandegraden för verksamhetens prestationsmål 2024 prognosticeras till ca 95 %.

Förbundets samlade bedömning avseende uppföljning av verksamhet och ekonomi är att målen för god ekonomisk hushållning delvis kommer att uppnås under 2024.

3.3.3 Finansiellt mål

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt rambudget och Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är ett nollresultat varje enskilt år. Direktionen beslutade 2023-06-03 om en rambudget för 2024 på 200,3 Mnkr vilket inte täcker verksamhetens kostnader. Internbudget 2024 är underfinansierad med 2,5 Mnkr på grund av höga pensionskostnader, samt kostnadsökningar för hyror och värme utöver vad som beräknades enligt PKV i Budgetramen.

SÄRF redovisar ett negativt resultat för perioden januari t.o.m. augusti 2024 på - 6,1 Mnkr.

Prognosen för hela 2024 är ett negativt resultat på 1,4 Mnkr vilket är plus 1,1 Mnkr jämfört med budget.

3.3.4 Verksamhetens mål

SÄRF har utvecklat planering och uppföljning av verksamheten genom att bryta ner Handlingsprogrammets Säkerhetsmål till en verksamhetsplan med årliga prestationsmål. Säkerhetsmålen är uppdelade på Före, Under och Efter händelse. Varje Säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål.

Som stöd för uppföljning av prestationsmål används % -andel av färdigställande.

Detaljer om vad som har utförts för att uppnå årets Prestationsmål kommer att redovisas i årets Årsredovisning.

Nedanstående prestationsmål har i snitt uppfyllts till ca 31 % och uppfyllandegraden kommer att öka till 95 % vid årets slut.

3.3.5 Uppföljning av verksamhetens mål

Säkerhetsmål 2024, Före Händelse	Prestationsmål 2024	Måluppfyllnad per 31 augusti	Prognos helår 2024
Den enskildes och verksamhetens förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas.	Den enskildes och verksamhetens förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas genom att samordna och utveckla SÄRF:s utbildning, rådgivning och information.	53 %	90 %
Det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor ska stärkas i byggnader och andra anläggningar via information, rådgivning, tillsyn, myndighetssamverkan och deltagande i plan- och byggprocessen.	Effektivisera tillsyns- informations- och rådgivningsarbetet för att stärka det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor hos verksamheter och fastighetsägare.	80 %	100 %
	Bibehålla och stärka relationerna medlemskommunernas byggavdelningar i syfte att ha en effektiv hantering mot bygglovssökare.	50 %	100 %
	Stärka kommunernas kunskap om riskhantering vid detaljplanering samt räddningstjänstens intresseområde i planprocessen.	50 %	100 %
Verksamhetens förmåga att hantera kemikalier, brandfarlig vara och explosiv vara på ett säkert och riskminimerande sätt ska stärkas genom information, rådgivning, tillsyn och tillstånd.	För verksamheter klassade enligt LSO 2 kap 4 § eller omfattas av LBE ska nödvändiga åtgärder kontinuerligt vidtas för att minska risken och hindra eller begränsa konsekvenserna av en olycka. Även otillåten och felaktig hantering av brandfarlig och explosiv vara i samhället ska minska.	56 %	100 %
Allmänheten ska ha tillgång till uppdaterad information om riskerna vid verksamheter som hanterar kemikalier i en större omfattning.	Information om farliga verksamheter som överskrider gränsvärdena i lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen) ska vara aktuell och tillgänglig.	66 %	100 %
Brandskyddet i byggnader och andra anläggningar ska stärkas genom att	SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 95 % av rengöring (sotning) i respektive kommun eller minst 95 %	50 %	100 %

sotning och brandskyddskontroll genomförs inom föreskrivet intervall.	som helhet samt ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 90 % av brandskyddskontroller i respektive kommun eller minst 90 % som helhet.		
	SÄRF ska möjliggöra för enskilda att ha förmåga att rengöra och detektera fel på eldstadsrelaterade uppvärmningsanordningar.	50 %	100 %

Säkerhetsmål 2024, Under Händelse	Prestationsmål 2024	Måloppfyllnad per 31 augusti	Prognos helår 2024
Räddningsinsatser ska planeras, förberedas och genomföras med en god och likvärdig kvalitet utefter de lokala förhållandena.	Räddningstjänstverksamheten ska vara ändamålsenligt ordnad i alla tidsskalor utifrån riskbild och gällande avtal. Räddningstjänstverksamheten ska förberedas i dagliga verksamheten med kvalitetssäkrade utbildningar/övningar, förses med rätt material/utrustning och förtydligas med rutiner och policys. Under insats ska ändamålsenligheten följas upp utifrån nuvarande läge och korrigeras genom räddningsledningens chefsförsorg.	49 %	100 %
	Arbetsmiljön för SÄRF:s medarbetare vid insatser, övningar samt utbildningar ska vara säker.	0 %	100 %
Ha förmågan att under insats skydda känsliga miljöområden, dricksvattentäkter och reningsverk från verkningar av släckvatten och kemikalier vid olyckor.	Genomföra kompetensinhämtning och kompetensutveckling om lagar, regelverk, rutiner och metoder för att säkerställa medvetet beslutsfattande vid pågående insats.	60 %	100 %
Via samverkan ha en god förmåga att hantera stora händelser med gemensamma ledningsresurser och gränslös räddningstjänst inom och utanför förbundets område.	SÄRF ska vara anpassad enligt gemensamma grunder för ledning och samverkan vid samhällsstörningar och enligt enhetligt ledningssystem (ELS).	60 %	100 %
SÄRF ska vid påfrestningar på samhällets infrastruktur, bibehålla en god beredskap för att rädda och skydda befolkningen samt civil egendom från verkningar av brand och andra olyckor.	Genom samverkan och samarbete med andra aktörer i kris ska förbundets samlade förmåga resultera i proportionerliga inriktningsbeslut.	30 %	100 %
	Lägsta acceptabla nivå för stora påfrestningar i samhället verksamheten ska definieras och kvalitetssäkras.	20 %	100 %
Planera för att SÄRF vid krig eller höjd beredskap kunna skydda och rädda befolkningen samt civil egendom genom upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden samt indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.	SÄRF ska anpassa sin organisation för att hantera tillkommande uppgifter i LSO Kap 8 enligt regeringens beslut på MSB:s underlag.	0 %	0 %
	SÄRF ska ha förmåga till samverkan och samarbete med andra aktörer vid höjd beredskap och krigshändelse samt förmåga till proportionerliga inriktningsbeslut.	60 %	100 %

Säkerhetsmål 2024, Efter händelse	Prestationsmål 2024	Måluppfyllnad per 31 augusti	Prognos helår 2024
Genomföra brand-, olycksundersökningar och insatsutvärderingar i syfte att lära av inträffade händelser och utveckla räddningstjänsten i stort.	Insatsuppföljningar efter inträffade händelser ska genomföras när kriterierna för dessa är uppfyllda, utifrån fastställd rutin	0 %	100 %
Efter avslutad räddningsinsats stödja drabbade med information kring behov av bevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.	SÄRF ska efter avslutad räddningsinsats informera drabbade kring behov av bevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.	0 %	100 %

Kategori	Måluppfyllnad per 2024-08-31	Prognos utfall för helår
Före händelse	57 %	98 %
Under händelse	35 %	88 %
Efter händelse	0 %	100 %
Totalt	31 %	95 %

Måluppfyllnaden per 2024-08-31 är lägre än önskat vilket beror på att vissa aktiviteter har fått prioriterats ner och därmed inte startats upp ännu, alternativt bortprioriterats helt, vilket är en konsekvens av det ändrade schemat för den operativa personalen. För helåret uppnår prognosen för två av tre kategorier inte 100 %, vilket precis som i delåret beror på att vissa aktiviteter bortprioriterats helt som en konsekvens av det ändrade schemat för den operativa personalen.

3.4 Utvärdering av Ekonomisk ställning

Förbundets egna kapital uppgick efter 2023 års bokslut till 66,2 Mnkr.

Prognosen för resultat 2024 är minus 1,4 Mnkr och prognosen för Eget kapital per 2024-12-31 är 64,8 Mnkr vilket ska täcka ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser före 1998 samt förbundets risker.

Eget kapital	Belopp
Belopp i Tkr	
Ingående balans 2024-01-01	66 221
Prognos 2024	-1 405
Utgående balans eget kapital 2024-12-31 prognos	64 816
Ansvarsförbindelse 2024-12-31 prognos	-9 184

3.5 Balanskravsutredning

Uppgift om årets balanskravsresultat ska redovisas och ska rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Förbundet använder inte Resultatutjämningsfond (RUR).

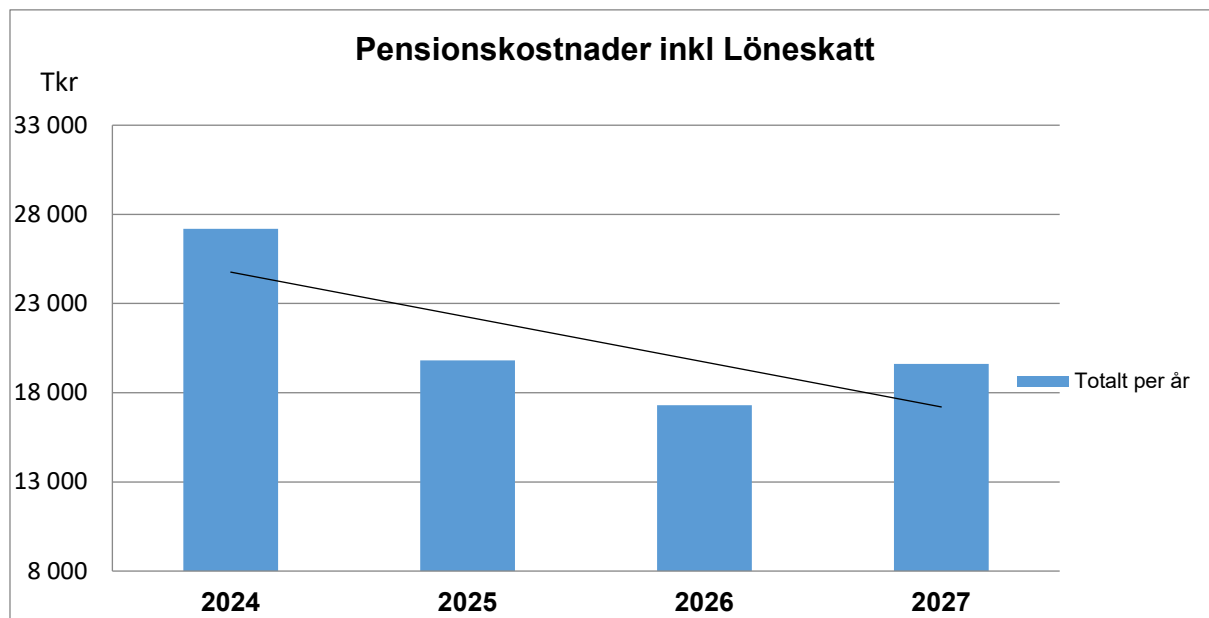
SÄRF har en god soliditet på grund av tidigare års vinster och med en god ekonomisk hushållning bör det egna kapitalet användas till att täcka tillfälliga förluster. Kommunalförbundet redovisar ett prognosticerat balanskravsresultat på -1,4 Mnkr för 2024.

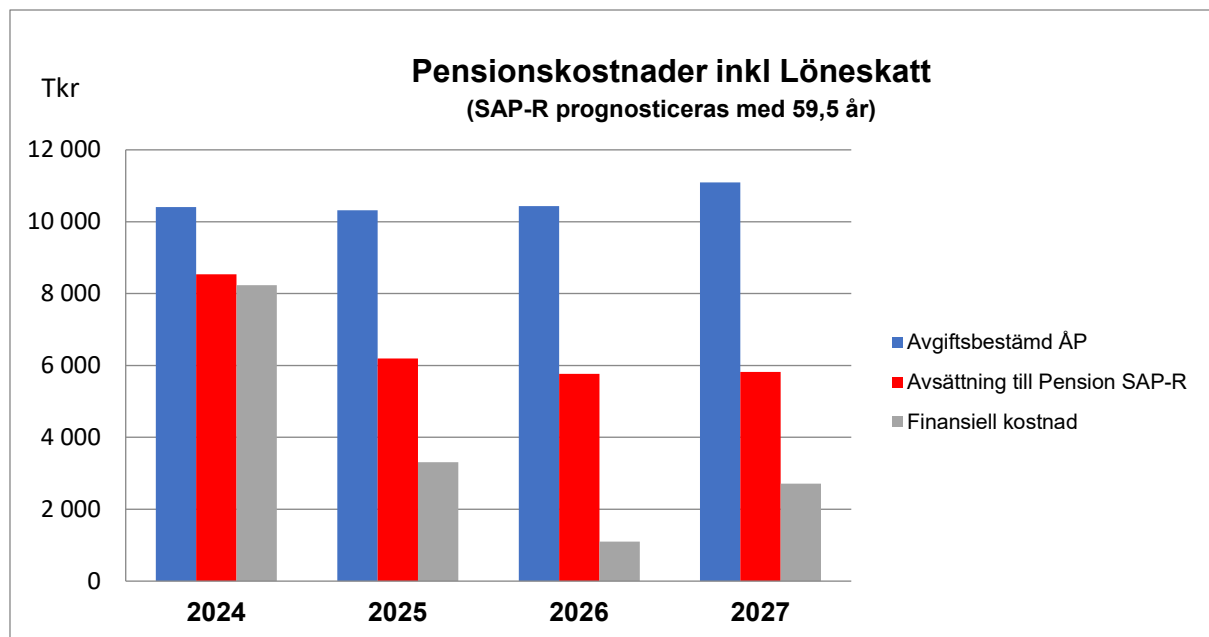
Belopp i Tkr	Belopp
Beräkning av Balanskravsresultat	
Ingående balanskravsresultat från 2023	0
Prognos för årets Resultat 2024	- 1 405
Reducering av jämförelsestörande poster	0
Reducering av samtliga realisationsvinster (FÖRSÄLJNING KLARAVIK)	- 480
Prognos av årets resultat 2024 efter balanskravsjusteringar	- 1 885
Användning av medel från Eget kapital	1 885
Prognos av utgående balanskravsresultat 2024-12-31	0

3.6 Risker och möjligheter

3.6.1 Pensioner

Enligt prognos från KPA per 2024-08-31 beräknas pensionskostnad för 2024 att minska med 0,6 Mnkr jämfört med budget. Kostnadsminskningen beror på att den faktiska räntekostnaden är lägre än tidigare prognos.

Slutlig kostnad för helåret 2024 kommer att baseras på prognos från KPA per 2024-12-31.

3.6.2 Självrisk vid stor skada

I händelse av stor skada är SÄRF:s självrisk vid Räddningsinsats 0,02 % av aktuell kommuns sammanlagda skatteunderlag föregående år vilket betyder en risk på max ca 5,1 Mnkr per skada.

4 Finansiella rapporter

4.1 Periodens resultat

Direktionen beslutade 2023-06-02 om en rambudget för 2024 på 200,3 Mnkr vilket är en höjning av medlemsbidraget med 4,05 % samt beslutades 2023-12-15 i samband med beslut om förbundets internbudget att förbundet tillfälligt kan använda eget kapital till att täcka det budgeterade underskottet på 2,5 Mnkr varav budgeterat underskott för perioden januari – augusti är 1,7 Mnkr.

SÄRF redovisar ett negativt resultat för perioden januari t.o.m. augusti 2024 på 6,1 Mnkr. Resultatet är därmed minus 4,4 Mnkr jämfört med budget.

Medlemsbidraget har höjts med 4,05 % samt att både verksamhetens övriga intäkter och kostnader högre än samma period föregående år.

4.2 Resultaträkning

Resultaträkning för perioden Belopp i Tkr	Budget Helår 2024	Budget jan - aug 2024	Utfall jan – aug 2024	Utfall jan – aug 2023	Prognos Helår 2024
Verksamhetens intäkter	29 006	19 337	20 256	17 422	29 486
Verksamhetens kostnader	-218 743	-145 829	-150 527	-139 143	-218 662
Avskrivningar	-9 638	-6 425	-5 801	-5 339	-9 638
Verksamhetens Nettokostnader	-199 375	-132 917	-136 072	-127 060	-198 814
Medlemsbidrag	200 314	133 543	133 543	128 345	200 314
Finansiella intäkter	3 400	2 267	2 832	1 481	3 965
Finansiella kostnader	-6 869	-4 579	-6 399	-6 025	-6 869
Resultat	-2 530	-1 687	-6 096	-3 259	-1 404

4.3. Balansräkning

Balansräkning Belopp i Tkr	2024-08-31	2024-01-01
Maskiner och inventarier	57 384	61 900
Pågående investering	18 593	4 486
Långfristiga fordringar	0	5
Anläggningstillgångar	75 978	66 386
Kortfristiga fordringar	8 047	28 033
Kassa och Bank	107 663	90 196
Omsättningstillgångar	115 710	118 229
SUMMA TILLGÅNGAR	191 688	184 620
Ingående Eget kapital	66 221	57 52
Resultat	-6 096	8 768
Eget Kapital	60 125	66 221
Avsättningar	90 832	80 707
Kortfristiga skulder	40 731	37 693
Skulder	40 731	37 693
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	191 688	184 620
Ansvarsförbindelse	9 184	10 101

5 Noter

5.1 Redovisningsprinciper

Samma redovisnings- och värderingsprinciper har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Budgetuppföljning för utfall i jämförelse med internbudget visar på avvikelser som hänförs till säsongsvariationer, budget är jämnt fördelad över årets månader men utfall sker till stor del under vår och höst.

6 Driftsredovisning för perioden januari - augusti

6.1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter är högre än Internbudget på grund av försäljning av anläggningstillgångar samt något högre intäkt från avtalskunder.

6.2 Verksamhetens kostnader

Personalkostnader är högre än internbudget på grund av säsongsvariation men också på grund av att KPAs pensionsprognos på delåret är underbudgeterad med mer än 10 % något som däremot enligt årsprognosen kommer att vända över åt det positiva hållet.

Kostnader för materiel och tjänster ligger något över budget främst på grund av ökade kostnader för IT och kommunikation.

Avskrivningar är lägre än budget, då antalet aktiverade investeringar ännu inte är i nivå med budget, men förbundet har många pågående investeringar och avskrivningarna kommer att öka under hösten.

6.3 Finansnetto

De finansiella intäkterna avser avkastning på förbundets likvida medel. Förbundets medel är inlånade till Borås Stads koncernkonto och räntan är en månads Stibor vilket för augusti blev 3,507 %.

De finansiella kostnaderna utgör till största delen ränta på pensionsskulden för värdesäkring av tidigare avsättningar.

7 Investeringsredovisning

Förbundets investeringar består till största delen av fordon och materiel för den operativa verksamheten. Vid bildandet av SÄRF bestämdes det att förbundet inte ska äga några fastigheter utan detta är en uppgift som kvarstår för respektive medlemskommun. I undantagsfall görs investeringar i inventarier som är kopplat till lokaler och övningsanordningar.

Investeringar görs efter en långsiktig plan för att på det sättet säkerställa en jämn kvalitet och en ekonomisk balans.

Förbundet tillämpar komponentavskrivning av sina tillgångar. Förbundets befintliga anläggningstillgångar med värde som uppgår till väsentligt belopp består framför allt av brandbilar. Fordonen har i sin helhet samma förbrukning och nyttjandeperiod och förbundets bedömning är att varje fordon består av en komponent.

Årets investeringar Belopp i Tkr	Utfall 2024-08	Budget 2024 (inkl. pågående investeringar per 2024-01-01)	Prognos utfall helår
Höjdfordon		8 900	8 900
Släck Räddningsbil		4 900	4 900
Tank till lastväxlarbil samt container		1 750	1 750
Räddningscontainer		2 005	2 005
Hydraul verktyg		500	500
Motorsprutor		2 200	2 200
Räddningsutrustning	94	2 969	3 063
Terräng- Person- och Transportbilar	1 191	4 980	6 171
Reningsverk Skene		650	650
Utbyte Rakel		1 400	1 400
It, teknik		4 460	4 460
Summa	1 285	34 714	35 999

Bedömning av delårsrapport 31 augusti 2024 avseende Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer för kommunalförbundet Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (org. nr 222000-0810), ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål samt mål för verksamheten som Direktionen beslutat. Vårt uppdrag har sin utgångspunkt i kommunallagens och lagen om kommunal bokföring och redovisnings bestämmelser om granskning av delårsrapport.

Vi har granskat delårsrapporten för januari – augusti 2024. Kommunallagen ställer krav på att det både för ekonomin och verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att kunna uttala oss om huruvida Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har en god ekonomisk hushållning har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning per den 31 augusti 2024. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till granskningen av årsredovisning. Granskningen omfattar resultaträkning, balansräkning, underlaget för periodiseringar, efterlevnad av regelverk samt måluppfyllelse och har genomförts med biträde av sakkunniga. Granskningen har i tillämpliga delar genomförts i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Kommunalförbundet har i "Handlingsprogram 2024-" samt i "Verksamhetsplan och internbudget för 2024" ett antal mål och aktiviteter i enlighet med de lagkrav som ställs på förbundet, bl.a. att verksamheten ska bedrivas effektivt och ekonomiskt. I delårsrapporten genomförs en uppföljning avseende samtliga 18 prestationsmål som Direktionen fastställt för 2024. Sammantaget är 18 av 18 prestationsmål inte helt uppnådda. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 31 procent som genomförts hittills under året. Prognosen för helåret 2024 är att uppfyllandegraden kommer öka till 95 procent måluppfyllelse. Resultatet för perioden är ett underskott om 6,1 mnkr. Prognosen för helåret 2024 är ett negativt resultat om 1,4 mnkr.

Vi bedömer sammanfattningsvis att den av kommunalförbundet upprättade delårsrapporten uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer avseende innehåll och utformning. Det har i den översiktliga granskningen av delårsrapporten inte framkommit några väsentliga avvikelser från god redovisningssed. Resultatet i delårsrapporten bedöms i huvudsak vara förenligt med de mål Direktionen beslutat om.

Vi återopar bifogad rapport.

BORÅS 2024-10-28

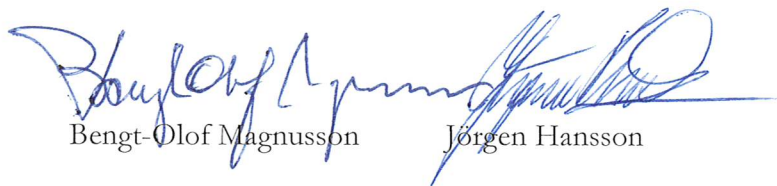
Nils-Gunnar Blanc
Ordförande

Marijke Hallencreutz
Vice ordförande

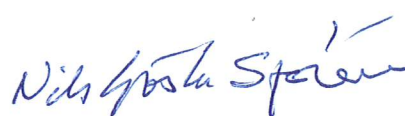
Göran Nordh

Bengt-Olof Magnusson

Jörgen Hansson

Nils Gösta Sjören

Bilagor:

Det sakkunniga bitrådets yttrande om delårsrapport och rapport avseende granskning av delårsboksut Januari-Augusti 2024, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

RAPPORT 2024
Granskning av
Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbunds
delårsrapport

JANUARI-AUGUSTI 2024

Stefan Sjöblom
Anna Sandström

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Revisionskriterier	3
1.3 Ansvarig nämnd/styrelse	3
1.4 Metod	4
1.5 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Lagar och rekommendationer	5
2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	6
2.2.1 Redovisningsprinciper	6
2.3 Resultat- och balansräkning	6
2.4 Förvaltningsberättelse	7
2.5 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat	7
2.6 Måluppfyllelse	8
2.7 Investeringsredovisning	10
2.8 Intern kontroll	11
2.9 Övriga iakttagelser	12
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	13

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna i förbundet ska även bedöma om delårsbokslutet är förenligt med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av delårsbokslutet inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads Revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Delårsrapporten och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att pröva om delårsrapporten och räkenskaperna är rättvisande. Granskningen ska ge revisorerna underlag för sin delårsbedömning. Delårsgranskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är delårsrapporten upprättad enligt gällande lagstiftning, rekommendationer och god redovisningssed?
- Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning för förbundet?
- Ger delårsrapporten en samlad bedömning om huruvida resultat/måluppfyllelse kommer att kunna uppnås?
- Finns större bedömningsposter eller komplexa transaktioner som behöver särskild uppmärksamhet inför årsbokslutet?

1.2 Revisionskriterier

Revisionskriterier är:

- Kommunallag (2017:725)
- Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- God redovisningssed (Bokföringsnämnden, BFN)
- Skyrevs Rekommendation R5 granskning av delårsrapport och årsredovisning
- Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund – Verksamhetsplan och internbudget 2024

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskning har även utförts i enlighet med Skyrevs rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Granskningen har grundats på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen har innefattat att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapssammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Granskningen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentrerats till områden där risken för väsentliga fel är störst. Bedömning av om delårsrapporten är rättvisande har genomförts.

Granskningen genomförs med kontrollmålsmetodik genom ett upphandlat granskningsprogram. Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser mellan delåren 2023 och 2024 har utförts. Stickprov har framför allt gjorts på konton som inte granskats vid föregående delårsrapport. Totalt har en genomgång av 15 kontons verifikationer genomförts.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av anläggningsreskontran, moms- och skatteredovisning utförts. Förbundets pensionsavsättning och prognos för pensioner har granskats översiktligt.

Intervju och avstämning har skett med förbundets ekonomiavdelning.

1.5 Projektorganisation

Stefan Sjöblom är granskningsledare och granskningsmedarbetare är Anna Sandström vid Revisionskontoret i Borås Stad.

2 Granskningsresultat

2.1 Lagar och rekommendationer

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början. En årsprognos ska ingå.¹

Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av förbundets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Upplysning ska lämnas om förhållanden som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat eller ställning och händelser av väsentlig betydelse för förbundet som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.²

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. I förarbetena anger regeringen att delårsrapporten är ett viktigt styrdokument som används av fullmäktige för uppföljning av ekonomi och verksamhet.³ Delårsrapporten ska enligt kommunallagen (KL) 11 kap. 16 § överlämnas till revisorer och kommunfullmäktige senast två månader efter rapportperiodens slut.⁴

Delårsrapporten ska innehålla:⁵

- en resultaträkning
- en balansräkning
- en förenklad förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under rapportperioden.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17 som berör delårsrapport kan förbundet välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i sin delårsrapport. Delårsrapporten ska också enligt RKR R17 innehålla en samlad men översiktlig beskrivning av drifts- och investeringsverksamhet.⁶

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättandet av delårsrapporten.⁷

Enligt bestämmelserna i kommunallag (2017:725) ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som Direktionen beslutat om och om den uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (RKR) avseende innehåll och utformning.

Direktionens delårsrapport och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge respektive kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.⁸

¹ LKBR, kap 1. 3§

² RKR R 17, uppdaterad i mars 2024

³ Ibid

⁴ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 141

⁵ LKBR, kap 13. 2§

⁶ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 142

⁷ Ibid

⁸ e ex. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), kommunala samverkansformer, 2009, s.102-103

2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan delårsbokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.2.1 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.⁹

2.3 Resultat- och balansräkning

Enligt 13 kap. 3 § LKBR ska för varje post eller delpost i resultaträkningen i en delårsrapport redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår.

I samma paragrafs andra stycke anges att för varje post eller delpost i balansräkningen i en delårsrapport ska redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskaps utgång.

Uppställningen i delårsrapporten bör överensstämma med resultaträkning och balansräkning enligt årsredovisningen för det närmast föregående räkenskapsåret. Delårsrapporten bör också innehålla jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år.

SÄRF upprättar sin delårsrapport per 31 augusti vilket är en period av åtta månader. Detta är inom den tidsram som anges i LKBR.

Delårsrapporten innehåller:

- Resultaträkning
- Resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår
- Balansräkning
- Balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut
- Förenklad förvaltningsberättelse
- Översiktlig beskrivning av drift- och investeringsverksamhet
- Helårsprognos
- Årsbudget

Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkningar för SÄRF överensstämmer med uppställningen i senaste delårsrapporten.

⁹ SÄRF Delårsrapport, 2024-08-31 sid 14.

2.4 Förvaltningsberättelse

Enligt RKR R17 behöver inte delårsrapporten innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse.

Delårsrapportens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. Revisionskontoret bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av SÄRF:s verksamhet, upplysning om ekonomi och ställning, händelser av väsentlig betydelse, förväntad utveckling samt andra förhållanden av vikt.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen om god ekonomisk hushållning kommer uppnås och följts i enlighet med RKR R17. Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen i SÄRF:s delårsrapport innehåller en sammanställning av mål och uppdrag och att framställningen i allt väsentligt är deskriptiv. I delårsrapporten genomför Direktionen en samlad bedömning om målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås under 2024. Direktionen konstaterar att målen för god ekonomisk hushållning delvis kommer att uppnås under 2024.¹⁰

2.5 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat

Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF) redovisar ett underskott om 6,1 mnkr för perioden 1 januari 2024 till 31 augusti 2024. Budgeten för helåret 2024 är underfinansierad med 2,5 mnkr.¹¹

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt beslutad rambudget. Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är nollresultat varje enskilt år. Den 2 juni 2023 beslutade Direktionen om en rambudget för 2024 om 200,3 mnkr, vilket inte täcker verksamhetens kostnader. Den underfinansierade budgeten beror i huvudsak på ökade personalkostnader jämfört med tidigare prognos menar förbundet. Heltidsanställda brandmän har gjort ett val mellan att kvarstå i pensionsavtalet SAP-R (Särskild Avtalspension inom räddningstjänst) eller att få 2 000 kr/månad utbetalt som lön eller till pensionsförsäkring. Nitton anställda har valt att avstå SAP-R, detta gav en kraftigt sänkt pensionskostnad för 2023. Kostnaden som uppstår för de nitton anställda kommer uppgå till en årlig kostnad ca 1,0 mnkr och belastar lönekostnaden.¹²

Kostnader för material, hyror och värme är högre än vad som beräknades i budgetramen då SKR:s prognos för Prisindex för kommunal verksamhet, PKV användes. I samband med att beslut om förbundets internbudget togs (15 december 2023), beslutade även Direktionen att förbundet tillfälligt kan använda eget kapital till att täcka det budgeterade underskottet om 2,5 mnkr.¹³

Förbättring jämfört med budget beror enligt förbundet även på viss försäljning av anläggningstillgångar och en något högre intäkt från avtalskunder.¹⁴

Revisionskontoret noterar att det finansiella målet avseende god ekonomisk hushållning (ett nollresultat) prognostiseras att inte uppnås för helåret. Prognosen för helåret 2024 är ett negativt resultat om 1,4 mnkr (budget: -2,5 mnkr).

¹⁰ SÄRF Delårsrapport, 2024-08-31 sid 8.

¹¹ Ibid. sid 7.

¹² SÄRF Delårsrapport, 2023-08-31 sid.11

¹³ SÄRF Verksamhetsplan och internbudget 2024, s.7

¹⁴ SÄRF Delårsrapport, 2024-08-31 sid 14.

2.6 Måluppfyllelse

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds målarbete

Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska vara i balans och att budget och flerårsplan ska innehålla finansiella mål, samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska följas upp kontinuerligt, och det är Direktionens ansvar att i delårsrapporten och årsredovisningen utvärdera måluppfyllelsen.

Södra Älvsborgs Räddningstjänsts (SÄRF) förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet och fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige. Direktionen beslutar om ett handlingsprogram som reglerar målsättning och ambitioner för SÄRF för varje mandatperiod.

Direktionen tog beslut 15 december 2023 om handlingsprogrammet för perioden 2024 och framåt. Handlingsprogrammet gäller tills vidare. Handlingsprogrammet syftar till att vara ett strategiskt styrdokument för SÄRF som kan anpassas utefter rådande förhållanden och förändringar som sker i samhället. Programmet beskriver SÄRF:s förebyggande-, operativa- och stödverksamhet samt drar upp breda riktlinjer. De övergripande målen i handlingsprogrammet bygger på räddningstjänstens uppdrag som bryts ned till mål i årliga verksamhetsplaner.

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2024. Hur detta ska genomföras beskriver SÄRF i den årliga verksamhetsplanen.¹⁵

Säkerhetsmålen (totalt 12 stycken) är uppdelade i tre kategorier; före händelse, under händelse och efter händelse. Varje säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål. Prestationsmål för 2024 fastställdes av Direktionen 15 december 2023 i Verksamhetsplan och internbudget för 2024. Sammantaget fastställdes 18 prestationsmål för 2024 uppdelat på kategorierna; före händelse (8 st.), under händelse (8 st.) och efter händelse (2 st.).

I delårsredovisningen redovisas uppföljning och utfall av prestationsmål per 31 augusti 2024 i sammanfattad form. I uppföljningen framgår säkerhetsmålen som gäller för perioden 2024 samt de prestationsmål som är beslutade för 2024.

¹⁵ SÄRF, Verksamhetsplan och internbudget 2024, beslutad av Direktionen 15 december 2023

Samtliga beslutade prestationsmål i verksamhetsplanen följs upp tillsammans med en skattning av måluppfyllelsen/genomförandet. Förbundet genomför även en skattning i procent av hur stor del av målet som är uppfyllt fram till 31 augusti 2024 och en prognos över genomförandet för helåret 2024.

Måluppfyllelsen per 31 augusti 2024 redovisas i enlighet med nedanstående:

Förbundets prestationsmål 2024 för säkerhetsmål, Före händelse

0 ■ 8 ◆ 0 ● av 8 prestationsmål 2024

Förbundets prestationsmål 2024 för säkerhetsmål, Under händelse

0 ■ 8 ◆ 0 ● av 8 prestationsmål 2024

Förbundets prestationsmål 2024 för säkerhetsmål, Efter händelse

0 ■ 2 ◆ 0 ● av 2 prestationsmål 2024

Sammantaget redovisar förbundet följande måluppfyllelse per 31 augusti 2024

0 ■ 18 ◆ 0 ● av 18 prestationsmål 2024

Sammantaget är 18 av 18 prestationsmål inte helt uppfyllda per 31 augusti 2024. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 31 procent uppfyllt hittills under året. Prognosen för helåret 2024 är att uppfyllandegraden kommer öka till totalt 95 procent. Förbundet har inte prognosticerat en hundra procentig uppfyllandegrad. Detta beror på att vissa aktiviteter bortprioriterats helt som en konsekvens av de förändrade reglerna avseende dygnsvila som lett till ett ändrat schema för den operativa personalen.¹⁶

¹⁶ SÄRF Delårsrapport, 2024-08-31 sid 11.

2.7 Investeringsredovisning

Enligt 10 kap. 2 § LKBR ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av investeringsverksamheten. Det framgår även av RKR R 14 att investeringsredovisningen ska utformas så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot budget och andra för investeringsverksamheten relevanta beslut. Vidare framgår att investeringsredovisningens poster avseende utfall och budget ska vara beräknade enligt samma metoder och principer, samt även i övrigt vara jämförbara.

I samband med att Revisionskontoret genomförde granskning av delårsrapport för 2022 gjordes en särskild granskning av processen för investeringsredovisningen (förbundets investeringar för åren 2021 och 2022). En av anledningarna var att RKR reviderade sin rekommendation för drift- och investeringsredovisning RKR R14 i december 2021. Revisionskontoret noterar att en ny revidering av rekommendationen med mindre korrigeringar har skett i oktober 2023.

Förbundet redovisar årets investeringar på sidan 15 i delårsrapporten. Investeringar görs enligt förbundet efter en långsiktig plan för att säkerställa en jämn kvalitet och en ekonomisk balans.

Förbundets investeringar hittills under året består främst av terräng-, person- och transportbilar. Mindre investeringar förekommer även inom området räddningsutrustning. Förbundet redovisar ett utfall på 1,3 mnkr för investeringarna hittills genomförda under året (budget: 34,7 mnkr inklusive pågående investeringar per 2024-01-01). Prognosen för helåret är att förbundet ska genomföra samtliga investeringar som är upptagna i budget.

Årets investeringar som genomförts hittills framgår av nedanstående tabell:

Årets investeringar Belopp i Tkr	Utfall 2024-08	Budget 2024 (inkl. pågående investeringar per 2024-01-01)	Prognos utfall helår
Höjdfordon		8 900	8 900
Släck Räddningsbil		4 900	4 900
Tank till lastväxlarbil samt container		1 750	1 750
Räddningscontainer		2 005	2 005
Hydraul verktyg		500	500
Motorsprutor		2 200	2 200
Räddningsutrustning	94	2 969	3 063
Terräng- Person- och Transportbilar	1 191	4 980	6 171
Reningsverk Skene		650	650
Utbyte Rakel		1 400	1 400
It, teknik		4 460	4 460
Summa	1 285	34 714	35 999

Tabell 1. Årets investeringar per 2024-08-31¹⁷

¹⁷ SÄRF Delårsrapport, 2024-08-31 sid 15.

2.8 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har en plan för intern kontroll för 2024 som antagits av Direktionen 15 mars 2024. Förbundet har genomfört en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Direktionen har 13 oktober 2017 antagit en policy för intern styrning och kontroll. Policy är reviderad och beslutad av Direktionen 15 december 2023.

Förbundet har genomfört en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten för 2024 genom att identifiera de rutiner och processer som är väsentliga för verksamheten att följa upp. Dessa har samlats i planen för intern kontroll.

Processen för förbundets arbete med intern kontroll beskrivs i bilden nedan.

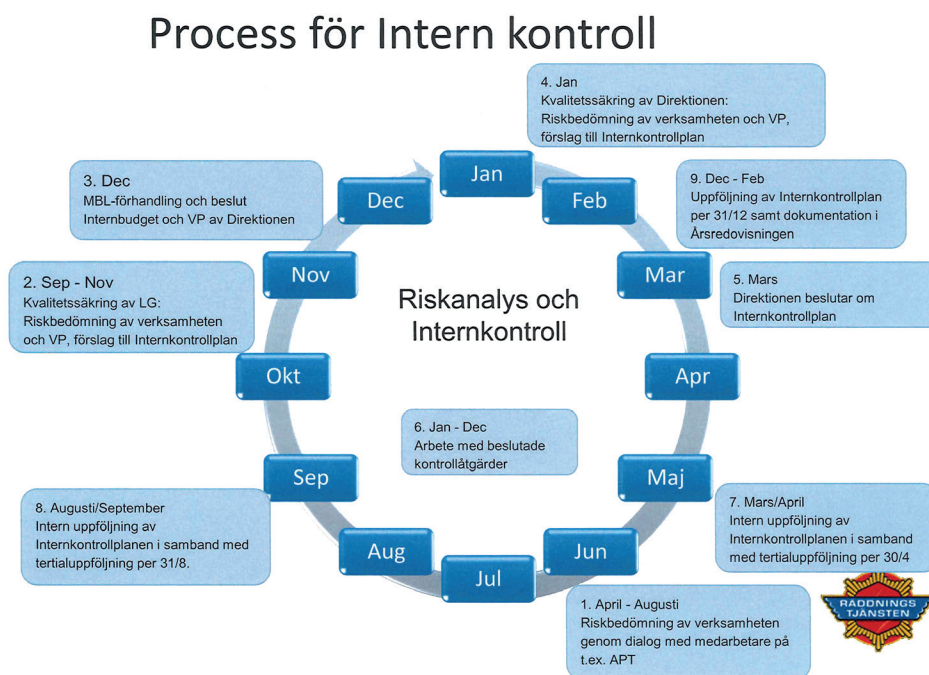

Bild 1. Process för intern kontroll i SÄRF, 2023-09-22

Arbetet i förbundet med intern kontroll har fortsatt löpande under 2024. En tjänsteperson (ekonomihandläggare) leder den interna internkontrollgruppen. En tjänsteperson från varje avdelning inom SÄRF ingår i gruppen. Gruppen väljer att utföra kontroller utifrån riskanalys. Gruppen gör bland annat stickprovskontroller på löner och redovisning. En del kontrollåtgärder ska utföras och en viss nivå av stickprov ska göras enligt riskanalys/intern kontrollplan för 2024 men gruppen kan själv bestämma att utföra flera stickprov än dessa. Gruppen går ut till varandras avdelningar och stämmer av arbetet med intern kontroll. På det sättet ser gruppen verksamheten med ett nytt perspektiv. De kan även ställa frågor om varför en avdelning arbetar på ett visst sätt. Gruppen skriver åtgärdsrapporter och arbetar delvis med förbättringsarbete.

Det görs en intern uppföljning av Internkontrollplan och beslutade kontrollåtgärder i riskanalysen i samband med tertialuppföljning. SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll i årsredovisningen.

2.9 Övriga iakttagelser

Stickprov har genomförts på konton som rör bland annat resor, material, livsmedel och tjänster, 40 konton cirka 150 stickprov. Resultatet av genomförda stickprov visar inte på några större avvikelser. Ett fåtal kontrollfrågor har stämts av med förbundets ekonomiavdelning.

Revisionskontoret noterar att SÄRF erhåller ränta på förbundets medel. Förbundets medel uppgår till ca 107,7 miljoner kronor.¹⁸ Dessa är insatta hos internbanken i Borås Stad. I augusti månad 2024 var räntan 3,507 %.¹⁹

¹⁸ Avstämning bankkonto 2024-08-31

¹⁹ SÄRF Delårsrapport, 2024-08-31 sid 15

3 Sammanfattande bedömning

I granskning av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds delårsbokslut 31 augusti 2024 ska de förtroendevalda revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som Direktionen beslutat om. Ett viktigt underlag är Direktionens analys i förvaltningsberättelsen. Kommunallagen ställer inte samma krav på granskning av en delårsrapport som på en årsredovisning. De förtroendevalda revisorernas bedömning baseras på en genomgång av Direktionens redovisning och analys i delårsrapporten, och på en översiktlig granskning av Direktionens delårsbokslut som presenteras i innevarande rapport. Granskning har utförts i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Revisionskontoret i Borås Stad bedömer att SÄRF:s delårsrapport i huvudsak är upprättad i enlighet med God redovisningssed, lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen samt RKR R17. Vidare konstateras att förbundets delårsrapport är upprättad i enlighet med de krav som finns gällande uppställningsformer för resultat- och balansräkningar. Delårsrapporten innehåller en förenklad förvaltningsberättelse och lämnar upplysning om finansiella mål. Resultatet för perioden är ett underskott om 6,1 mnkr. För helåret 2024 redovisar SÄRF en prognos om ett underskott på 1,4 mnkr, vilket är 1,1 mnkr bättre jämfört med budget (budget -2,5 mnkr). Revisionskontoret noterar att prognosen som lämnas inom ramen för delårsbokslutet innebär att det finansiella målet om god ekonomisk hushållning (nollresultat) prognostiseras inte kommer att uppnås under året.

Revisionskontoret konstaterar att Direktionen behandlar delårsrapporten i oktober månad. Detta medför att tiden för att vidta styrande åtgärder före årets slut blir mycket kort.

Sammantaget konstateras att SÄRF i sin delårsrapport per 31 augusti 2024 genomfört uppföljning avseende samtliga 18 prestationsmål som Direktionen fastställt för 2024. Sammantaget är 18 av 18 prestationsmål inte uppnådda. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 31 procent som genomfört hittills under året. Prognosen för helåret 2024 är att uppfyllandegraden kommer öka till 95 procent måluppfyllelse.

Revisionskontoret i Borås Stad bedömer att Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund inom ramen för delårsbokslutet redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Samtliga av Direktionens särskilda aktiviteter följs upp på ett enhetligt sätt i delårsrapporten och Revisionskontoret bedömer mot denna bakgrund att redovisningen av verksamhetsresultatet i delårsrapporten i huvudsak är förenlig med de mål som Direktionen beslutat om. Revisionskontoret noterar att prognosen som lämnas inom ramen för delårsbokslutet innebär att det finansiella målet om god ekonomisk hushållning (nollresultat) inte prognostiseras att uppnås under året.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som Direktionen fastställt. Enligt prognosen kommer dock förbundet inte att uppnå balanskravet vid årets slut.

Revisionskontoret rekommenderar de förtroendevalda revisorerna att godkänna den av förbundet upprättade delårsrapporten.

Borås 28 oktober 2024

Andreas Ekelund,
Revisionschef, Revisionskontoret
Borås Stad

Stefan Sjöblom
Certifierad kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret
Borås Stad

BORÅS
STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen